

PLA D'ACCIONS DE LES MUNTANYES DEL BAIX 2019-2023

ACTUALITZACIÓ DEL PLA DIRECTOR DE LES MUNTANYES
DEL BAIX

DOCUMENT II. DIAGNOSI

Sant Feliu de Llobregat , juliol de 2020

Consell Comarcal
del Baix Llobregat

1	INTRODUCCIÓ	5
2	DESCRIPCIÓ DE L'ÀMBIT	6
3	DIAGNOSI DELS ELEMENTS AMBIENTALMENT RELLEVANTS	10
3.1	ESPAIS NATURALS PROTEGITS I PLANEJAMENT TERRITORIAL.....	11
3.1.1	ESPAIS D'INTERÈS NATURAL I XARXA NATURA 2000.....	11
3.1.2	ESPAIS D'INTERÈS GEOLÒGIC	13
3.1.3	PLANEJAMENT MUNICIPAL I ANÀLISI DE LES CLAUS URBANÍSTIQUES.....	14
3.1.4	ACORDS DE CUSTÒDIA DEL TERRITORI.....	16
3.2	MEDI FÍSIC.....	18
3.2.1	GEOLOGIA I GEOMORFOLOGIA.....	18
3.2.2	XARXA HIDROGRÀFICA	21
3.3	MEDI BIÒTIC	25
3.3.1	HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI.....	25
3.3.2	FLORA I HÀBITATS AMENACATS	27
3.3.3	FAUNA	29
3.4	USOS DEL SÒL I APROFITAMENTS FORESTALS.....	32
3.4.1	SUPERFÍCIES D'USOS DEL SÒL	32
3.4.2	AGRICULTURA I RAMADERIA.....	35
3.4.3	ACTIVITAT CINEGÈTICA.....	37
3.4.4	ACTIVITATS EXTRACTIVES.....	38
3.4.5	APROFITAMENTS FORESTALS.....	39
3.5	SERVEIS ECOSISTÈMICS.....	46
3.6	CONNECTIVITAT ECOLÒGICA	50
3.7	PAISATGE I PATRIMONI CULTURAL.....	53
3.8	INFRAESTRUCTURES I EQUIPAMENTS	59
3.8.1	PREVENCIÓ D'INCENDIS	59
3.8.2	XARXA VIÀRIA I DE CAMINS.....	61
3.8.3	XARXA ELÈCTRICA I INSTAL·LACIONS DE RESIDUS	63
3.9	ÚS PÚBLIC DE L'ESPAI	65
3.10	RISCOS NATURALS	70
3.10.1	RISCOS GEOLÒGICS	70
3.10.2	INUNDABILITAT	72
3.10.3	PERILL BÀSIC D'INCENDI I ÀREES CREMADES (1990-2017)	74
3.11	VULNERABILITAT AL CANVI CLIMÀTIC	76

3.12	PRINCIPALS EFECTES AMBIENTALS	79
4	REFERÈNCIES.....	80
ANNEX I	VALORACIÓ DEL COMPLIMENT DE LES ACCIONS DEL PLA DIRECTOR 2009-2018...	82

1 INTRODUCCIÓ

L'any 2006 el Consell Comarcal i els ajuntaments que formen part de les Muntanyes del Baix, al marge dret del riu Llobregat, van iniciar una feina conjunta per la protecció, millora i gestió integrada de les zones agrícoles i forestals en aquest àmbit eminentment forestal i molt urbanitzat.

Per assolir-ho van signar diversos convenis de col·laboració i l'any 2009 van elaborar el Pla Director de les Muntanyes del Baix, que volia caracteritzar l'àmbit per comprendre de forma integrada els factors naturals, econòmics i socials dels espais que hi operen, i proposar estratègies orientades a preservar i millorar els valors naturals i paisatgístics i desenvolupar les potencialitats econòmiques i socials del seu àmbit agroforestal.

L'any 2018 se signà el nou Conveni Marc de col·laboració que reafirma el compromís dels ajuntaments a seguir treballant pels valors naturals, ambientals i econòmics del medi agroforestal de les Muntanyes del Baix. Així doncs, el nou Conveni Marc, també vol afrontar nous reptes i planteja la necessitat d'actualitzar el document que ha de servir de full de ruta per a l'Oficina Tècnica, per aquest motiu es realitza l'actualització del Pla Director de les Muntanyes del Baix. La seva finalitat és:

- Actualitzar l'àmbit territorial, tenint en compte que s'han produït canvis en els municipis que hi formen part (s'han afegit Castellví, Martorell i Sant Andreu de la Barca i ha sortit Olesa de Bonesvalls).
- Revisar els canvis en els instruments de planificació i protecció.
- Incorporar els nous objectius i reptes des del punt de vista ambiental que han sorgit al territori.
- Planificar el full de ruta de treball per a l'Oficina Tècnica i els ajuntaments en l'àmbit de les Muntanyes del Baix.

Basant-se en els treballs desenvolupats en el marc de l'actualització del Pla, ha estat elaborat el present document de Diagnosi, on es fa una anàlisi dels elements rellevants del territori.

Per altra banda, i també dins de les tasques d'actualització del Pla, l'Oficina Tècnica de Planificació i Anàlisi Territorial de l'Àrea de Territori i Sostenibilitat de la Diputació de Barcelona, ha elaborat un informe tècnic per a l'àmbit geogràfic de les Muntanyes del Baix. Aquest estudi complementa la informació de la Diagnosi amb informació inclosa a la base de dades del projecte SITxell i concreta propostes específiques d'actuacions en relació al patrimoni natural i cultural de l'àmbit i a l'ordenació de l'ús públic.

En el present document s'hi fan referències en els apartats corresponents (l'informe tècnic segueix els diferents apartats tal com ho estan al document de Diagnosi del present Pla).

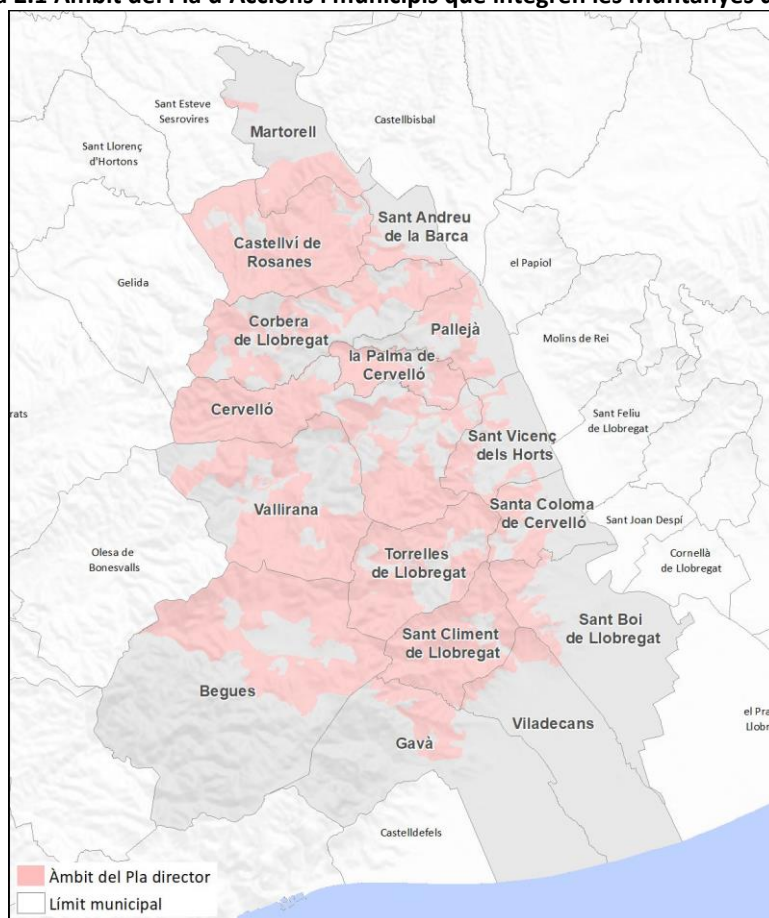
2 DESCRIPCIÓ DE L'ÀMBIT

L'àmbit de les Muntanyes del Baix se situa en la superfície de terreny agroforestal que s'estén de forma contínua entre els límits del Parc Natural del Garraf, els nuclis urbans del delta occidental de la vall baixa del Llobregat, i el riu Anoia i la ciutat de Martorell.

Els **municipis inclosos** en l'àmbit del Pla director de les Muntanyes del Baix són: Begues, Castellví de Rosanes, Cervelló, Corbera de Llobregat, Gavà, la Palma de Cervelló, Martorell, Pallejà, Sant Andreu de la Barca, Sant Boi de Llobregat, Sant Climent de Llobregat, Sant Vicenç dels Horts, Santa Coloma de Cervelló, Torrelles de Llobregat, Vallirana i Viladecans.

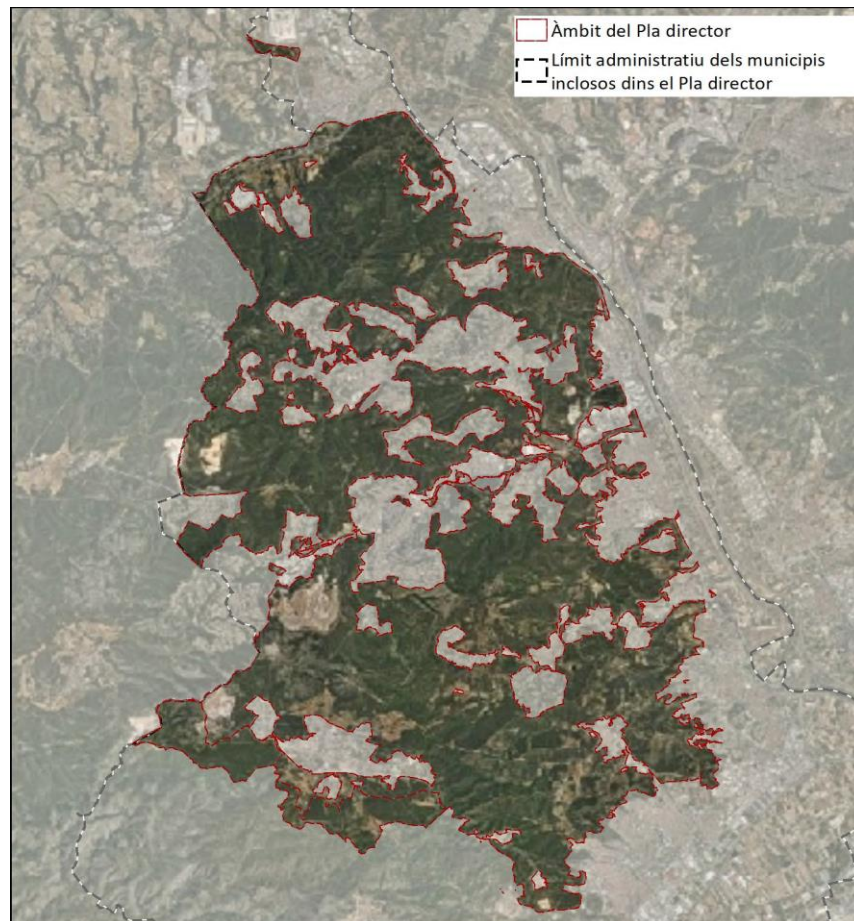
A partir d'aquest àmbit general s'han identificat els sòls no urbanitzables de cada municipi. S'ha exclòs la zona pertanyent al Parc Natural del Garraf, el qual ja compta amb un Pla Especial i un òrgan gestor propi, així com la zona situada al nord del riu Anoia i que pertany als municipis de Castellví i Martorell (a excepció d'una forest d'utilitat pública que s'ha decidit incloure). Per altra banda, com també en l'anterior Pla, s'ha obviat tota la superfície d'aquests municipis que forma part des les hortes i els regadius del delta del Llobregat, així com la llera del mateix riu, ja que se situa a l'exterior del territori definit per a les Muntanyes del Baix. El resultat és la concreció de l'àmbit del Pla (figura 2.1) amb una **superfície total d'11.991,21 ha.**

Figura 2.1 Àmbit del Pla d'Accions i municipis que integren les Muntanyes del Baix

Font: Elaboració pròpia

Figura 2.2 Àmbit del Pla d'Accions de les Muntanyes del Baix

Font: Elaboració pròpia

A la taula següent es resumeix la informació relativa a cada municipi inclòs: superfície total municipal i superfície inclosa en l'àmbit del Pla.

Taula 2.1 Municipis del Pla d'Accions de les Muntanyes del Baix: superfície total i inclosa en l'àmbit

Municipis	Superfície	Superfície inclosa en l'àmbit del Pla		% sobre el total de l'àmbit	Habitants (IDESCAT, 2018)
	km ²	km ²	ha		
Begues	50,4	17,3	1725,9	14,4	6.961
Castellví de Rosanes	16,4	14,7	1471,6	12,3	1.865
Cervelló	24,1	17,6	1756,3	14,6	8.970
Corbera de Llobregat	18,4	9,5	954,9	8,0	14.643
Gavà	30,8	3,6	362,4	3,0	46.705
La Palma de Cervelló	5,5	4,6	460,1	3,8	2.982
Martorell	12,8	3,8	377,5	3,1	27.850
Pallejà	8,3	3,4	341,0	2,8	11.486

Municipis	Superfície	Superfície inclosa en l'àmbit del Pla		% sobre el total de l'àmbit	Habitants (IDESCAT, 2018)
	km²	km²	ha		
Sant Andreu de la Barca	5,5	1,3	132,0	1,1	27.332
Sant Boi de Llobregat	21,5	2,8	283,1	2,4	82.904
Sant Climent de Llobregat	10,8	9,9	995,0	8,3	4.107
Sant Vicenç dels Horts	9,1	2,6	256,0	2,1	27.901
Santa Coloma de Cervelló	7,5	2,7	272,7	2,3	8.179
Torrelles de Llobregat	13,6	10,5	1049,7	8,8	5.945
Vallirana	23,9	13,7	1373,8	11,5	14.877
Viladecans	20,4	1,8	176,3	1,5	66.168
TOTAL	279	119,91	11.991,12	100	358.875

Font: Elaboració pròpia a partir de diverses fonts

A la següent taula es presenta la distribució per municipis de les **861,37 ha** de titularitat pública respecte a les 11.991,21 ha de superfície de l'àmbit del Pla director. Aquesta superfície representa un **7,1%** del total de les Muntanyes del Baix.

Taula 2.2 Distribució per municipis de la propietat pública del sòl en l'àmbit del Pla director

Municipi	Superfície pública en l'àmbit del Pla
	Ha
Begues	48
Castellví de Rosanes	31,56
Cervelló	91,1
Corbera de Llobregat	38,3
Gavà	75,7
La Palma de Cervelló	27
Martorell	49,9
Pallejà	59,82
Sant Andreu de la Barca	Sense dades
Sant Boi de Llobregat	76,7
Sant Climent de Llobregat	175,3
Santa Coloma de Cervelló	20,59
Sant Vicenç dels Horts	21,2
Torrelles de Llobregat	37,8
Vallirana	100,9
Viladecans	7,5
TOTAL	861,37 (7,1%)

Font: Elaboració pròpia a partir de la informació facilitada pels Ajuntaments i el SIGPAC

Vallirana és el municipi amb més superfície de sòl de propietat pública (100,9 ha). A la vegada Pallejà (9,5 ha) i Viladecans (7,5 ha) són els que tenen una menor superfície de propietat pública en l'àmbit. En aquest punt cal esmentar que la major part de la superfície de l'àmbit de les Muntanyes del Baix és de titularitat privada.

3 DIAGNOSI DELS ELEMENTS AMBIENTALMENT RELLEVANTS

Estructura de la diagnosi

Els elements rellevants estan agrupats per àmbits temàtics, els quals comprenen subapartats amb els diferents elements sobre els quals s'efectua la diagnosi.

Els subapartats estan formats per una breu introducció i caracterització de l'element al territori d'estudi, acompanyada de gràfics, mapes o figures que faciliten la visualització o l'explicació dels elements i per una taula de diagnosi, el contingut de la qual és el següent:

AM	Aspecte a millorar (AM)	Descripció, explicació, justificació.
PF	Punt fort (PF)	Descripció, explicació, justificació.
N	Neutre (N)	Descripció, explicació, justificació.

La caracterització de “Neutre” la reben aquells elements o característiques del territori que per la seva naturalesa no es poden considerar ni punts forts ni aspectes a millorar.

Els àmbits temàtics sobre els quals es duu a terme la diagnosi són els següents:

- Espais naturals protegits i planejament territorial.
- Medi físic.
- Medi biòtic.
- Usos del sòl i aprofitaments forestals.
- Serveis ecosistèmics.
- Connectivitat ecològica.
- Paisatge i patrimoni.
- Infraestructures i equipaments.
- Ús públic de l'espai.
- Riscos naturals.
- Vulnerabilitat al canvi climàtic.

En darrer lloc, s'inclou un diagrama que recull els principals impactes ambientals a l'àmbit objecte d'estudi.

Val a dir que, durant l'anàlisi dels diferents elements de diagnosi, els quals es presentaran tot seguit, no tota la informació tractada ni totes les dades incorporades estan geolocalitzades, pel que en alguns pocs casos s'ha hagut d'optar per treballar amb dades dels municipis que integren l'àmbit, sense poder fer distinció entre el que és territori del Pla d'Accions i el que no ho és.

3.1 ESPAIS NATURALS PROTEGITS I PLANEJAMENT TERRITORIAL

3.1.1 ESPAIS D'INTERÈS NATURAL I XARXA NATURA 2000

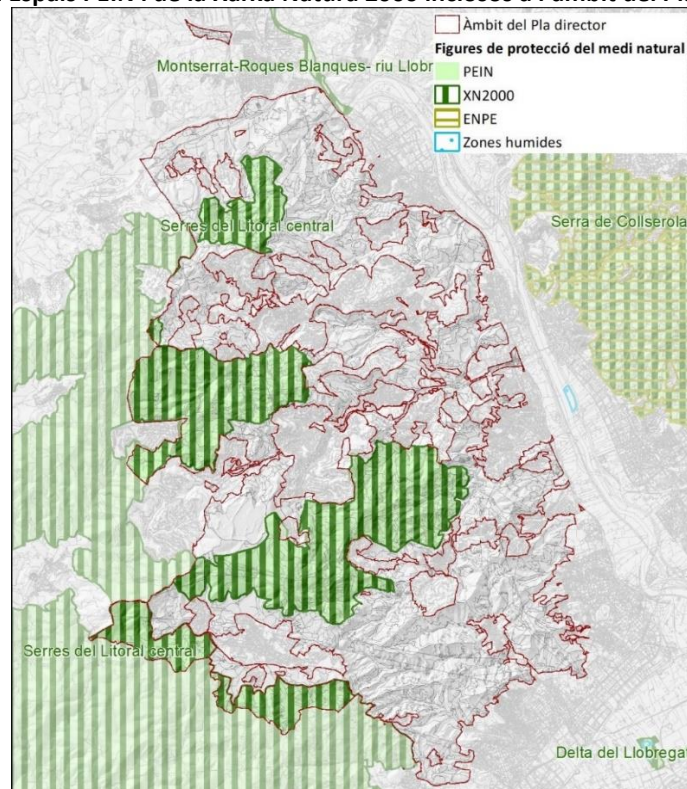
Una tercera part de l'àmbit queda inclòs dins dels espais del PEIN de les Muntanyes de l'Ordal i el Massís del Garraf, així com l'espai de la XN2000 Serres del Litoral Central

El **Pla d'Espais d'Interès Natural (PEIN)** inclou un espai a l'àmbit del Pla d'Accions:

- Les **Muntanyes de l'Ordal**.
- També s'inclou una part molt reduïda del **Massís del Garraf**, al sud de la localitat de Begues, que està inclosa al PEIN però que no es contempla al Pla especial de protecció del medi físic i del paisatge de l'espai natural del Garraf. La superfície del Parc del Garraf no s'inclou dins l'àmbit de les Muntanyes del Baix.

La **Xarxa Natura 2000** presenta un espai inclòs parcialment en l'àmbit del Pla d'Accions: **Serres del Litoral Central**. D'acord amb la Llei 12/2006, de mesures en matèria de medi ambient, els espais de la Xarxa Natura 2000 queden integrats automàticament en el PEIN, pel que el perímetre de les Serres del Litoral Central coincideix amb els de Muntanyes de l'Ordal i Massís del Garraf. Un cop inclòs un espai al Pla d'Espais d'Interès Natural, cal garantir un bon estat de conservació dels hàbitats i les espècies per a les quals s'han declarat

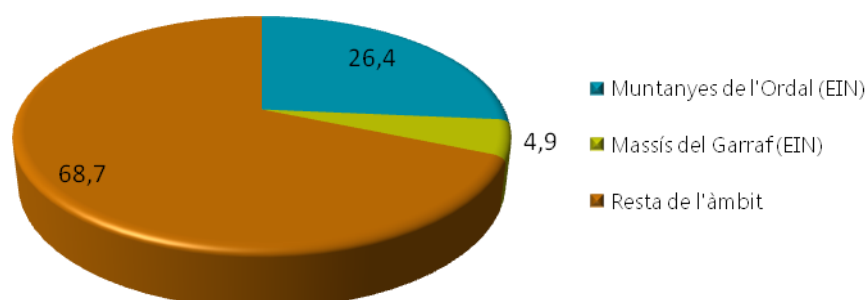
Figura 3.1 Espais PEIN i de la Xarxa Natura 2000 inclosos a l'àmbit del Pla d'Accions

Font: Elaboració pròpia a partir de la informació del DTES (2018)

Així, l'àmbit del Pla d'Accions té una superfície total d'11.991,21 ha de les quals **3.763 ha** estan delimitades com espai PEIN i Xarxa Natura 2000, que equivalen al **31,3%** de la superfície de l'àmbit.

Figura 3.2 Superfície (%) d'espais naturals protegits respecte al total de l'àmbit

Font: Elaboració pròpia a partir de l'anàlisi de la cartografia del Departament de Territori i Sostenibilitat

PF	El 31,3% del territori de les Muntanyes del Baix el conformen espais naturals protegits (PEIN i Xarxa Natura 2000)	L'EIN Muntanyes de l'Ordal (i espai Xarxa Natura 2000 de les Serres del Litoral Central) ocupen gran part del sòl no urbanitzable dels municipis inclosos a l'àmbit, fet que posa de relleu el valor natural i ecològic de gran part dels espais inclosos a les Muntanyes del Baix.
AM	Manca d'una gestió específica dels espais inclosos al PEIN i XN2000	Si bé la Generalitat de Catalunya va aprovar l'any 2006 l'Instrument de gestió dels espais Natura 2000, aquest document no desenvolupa un Pla de Gestió específic per a aquests espais. Per tant, la seva gestió està poc definida i només es realitza seguiment.

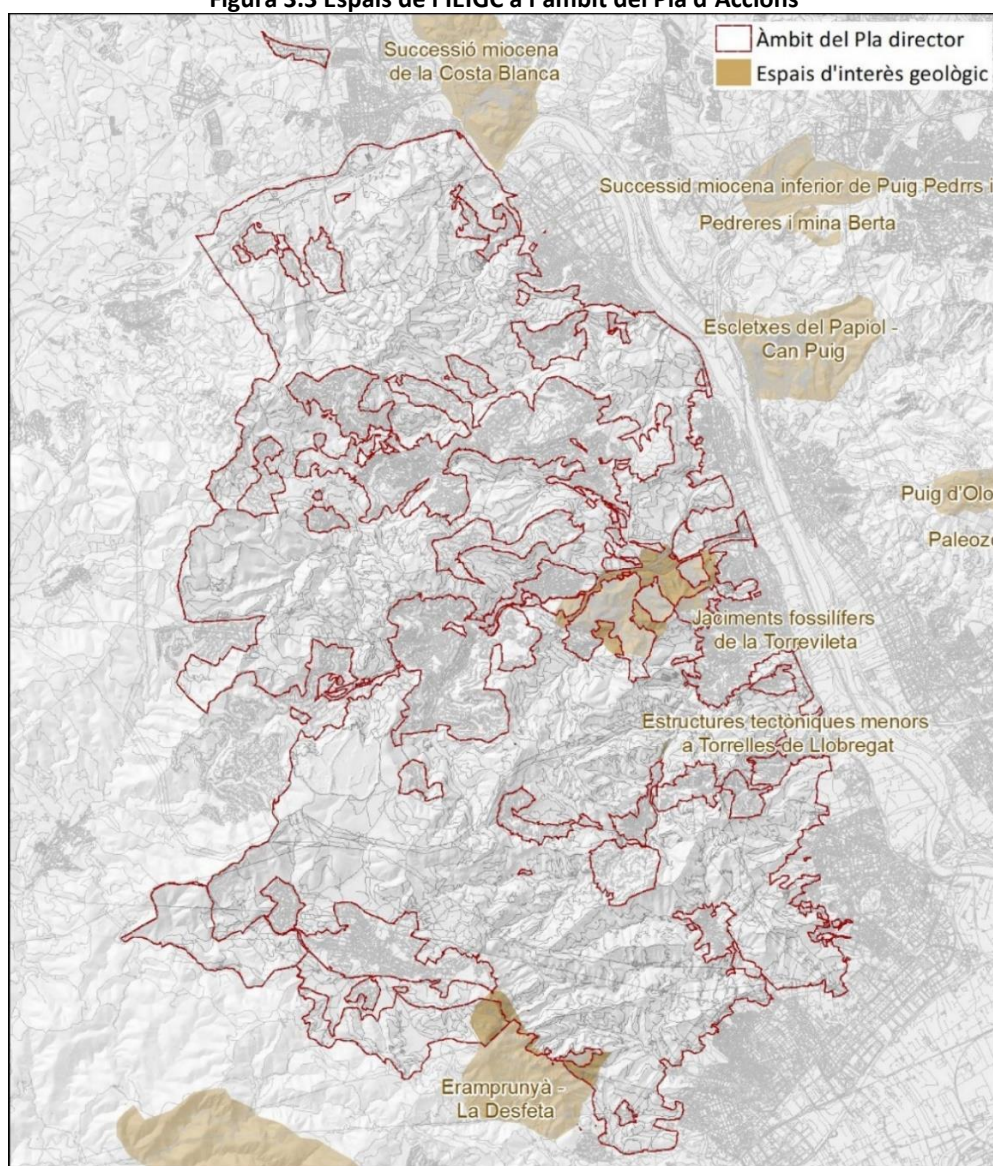
3.1.2 ESPAIS D'INTERÈS GEOLÒGIC

Hi ha 3 espais d'interès geològic que representen l'1,7% de la superfície de l'àmbit

Els espais de l'Inventari d'Espais d'Interès Geològic de Catalunya (IEIGC) inclosos en l'àmbit del Pla d'Accions són:

- Jaciments fòssilífers de la Torrevileta
- Estructures tectòniques menors a Torrelles de Llobregat
- Eramprunyà – la Desfeta

Figura 3.3 Espais de l'IEIGC a l'àmbit del Pla d'Accions

Font: IEIGC (2010)

L'àmbit del Pla d'Accions té una superfície total d'11.991,21 ha de les quals **202,8 ha** corresponen a espais de l'IEIGC, que equivalen a l'**1,69%** de la superfície de l'àmbit.

Taula 3.1 Superfícies dels espais de l' IEIGC de l'àmbit del Pla d'Accions

Espai d'interès geològic	Superfície a l'àmbit del Pla d'Accions	
	ha	%
Eramprunyà – La Desfeta	49,3	0,4
Estructures tectòniques menors a Torrelles de Llobregat	1,71	0,014
Jaciments fossilífers de la Torrevileta	151,8	1,26
TOTAL	202,8	1,7

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IEIGC.

PF	Presència d'Espais d'Interès Geològic	A l'àmbit hi ha 202,8 ha corresponents a espais de l'IEIGC, que equivalen a l'1,7% de la superfície del territori, posant en valor aquests elements també presents a les Muntanyes del Baix.
AM	Exposició dels espais d'Interès Geològic a riscos geològics i infraestructures viàries.	Els jaciments fossilífers de la Torrevileta se situen sobre una litologia que, per les seves característiques, presenta una elevada erosionabilitat, d'acord amb la cartografia del SITxell. El pas de l'autovia B-24 suposa un impacte sobre l'espai, exposant-lo parcialment a l'erosió i als impactes directes de les tasques de manteniment de l'autovia. En el cas de l'espai d'Eramprunyà-la Desfeta, es veu afectat pel pas de la BV-2041.

3.1.3 PLANEJAMENT MUNICIPAL I ANÀLISI DE LES CLAUS URBANÍSTIQUES

Alguns municipis tenen plans d'ordenació propis, mentre que d'altres depenen del Pla General Metropolità de 1976, a l'espera de l'aprovació definitiva del nou Pla d'Accions Urbanístic Metropolità. Analitzant les qualificacions urbanístiques, s'observa que més de dues terceres parts del sòl no urbanitzable es corresponen amb sòl de protecció i una desena part està reservada a sòl rústic.

Pel que fa al **planejament urbanístic municipal**, dels 16 municipis de l'àmbit del Pla d'Accions Urbanístic Metropolità, 7 formen part de l'àmbit del Pla General Metropolità (PGM-76) i els 9 restants disposen de planejament urbanístic municipal propi.

En aquest sentit, cal esmentar que, actualment s'està tramitant el Pla d'Accions Urbanístic Metropolità, que substituirà el PGM de 1976. El nou Pla es troba en fase d'avanç i se sotmet a un procés de participació ciutadana i de recollida de propostes que es perllongarà fins a finals de 2019.

Taula 3.2 Planejament vigent als municipis inclosos en l'àmbit de les muntanyes del Baix

Municipis	Planejament vigent	Data d'aprovació	Data de publicació
Begues	PGOU	15/10/1997	23/12/1997
Castellví de Rosanes	PGOU	24/05/1983	26/09/1984
Cervelló	PGOU	25/06/1998	23/10/1998
Corbera de Llobregat	PGOU	28/04/1999	08/06/1999
Gavà	PGM-76	14/07/1976	19/07/1976
La Palma de Cervelló	POUM	13/01/2012	22/06/2012
Martorell	PGOU	18/12/1991	03/02/1992
Pallejà	PGM-76	14/07/1976	19/07/1976
Sant Andreu de la Barca	PGOU	31/10/1980	09/12/1981
Sant Boi del Llobregat	PGM-76	14/07/1976	19/07/1976
Sant Climent del Llobregat	PGM-76	14/07/1976	19/07/1976
Sant Vicenç dels Horts	PGM-76	14/07/1976	19/07/1976
Santa Coloma de Cervelló	PGM-76	14/07/1976	19/07/1976
Torrelles de Llobregat	PGOU	31/05/1995	30/06/1995
Vallirana	PGOU	25/03/1987	17/07/1987
Viladecans	PGM-76	14/07/1976	19/07/1976

Font: Departament de Territori i Sostenibilitat, Plans d'ordenació urbanística municipals vigents

A partir de les dades corresponents a les qualificacions urbanístiques dels municipis del Pla d'Accions a la taula següent es detallen les dades corresponents a tot l'àmbit del Pla.

Taula 3.3 Qualificacions urbanístiques en l'àmbit del Pla d'Accions de les Muntanyes del Baix

Claus	Superfície (ha)	%
Protecció	6.804	56,74
Espais lliures i zones verdes	2034,05	16,96
Rústic	1366,45	11,40
Protecció sectorial	1090,37	9,09
Activitat autoritzada	244,25	2,04
Equipaments	183,16	1,53
Sistema viari i ferroviari	170,76	1,42
Altres qualificacions (<1 ha)	35,54	0,31
Sistema hidrogràfic	34,16	0,28
Serveis tècnics i ambientals	22,60	0,19
Activitat econòmica industrial	3,05	0,03
Cases aïllades	1,26	0,01
Total de l'àmbit	11.991,21	100%

Font: Elaboració pròpia a partir de diverses fonts.

De la taula anterior es pot concloure que:

- L'11% està qualificat com a *rústic*: sòl no urbanitzable que per la seva destinació agrícola o per la seva situació, ha de preservar-se del procés d'incorporació a àrees urbanes.
- Gairebé el 17% són *espais lliures*: el sòl no urbanitzable no inclòs en altres qualificacions de sòl no urbanitzables.
- Més de la meitat (67%) del sòl és de protecció i sòl de protecció sectorial.
- El sòl restant (un 5%) equival a altres qualificacions, representades bàsicament pel sistema viari i per activitats autoritzades en sòl no urbanitzable.

PF	El 67% de la qualificació urbanística és sòl de protecció i sòl de protecció sectorial	Més de dos tercers parts del sòl no urbanitzable de l'àmbit és sòl de protecció i sòl de protecció sectorial, segons preveuen les qualificacions urbanístiques analitzades. Es tracta d'una dada positiva en un territori on hi ha una gran superfície forestal, com es veurà més endavant. La seva protecció urbanística és fonamental per a poder garantir el manteniment de les seves funcions.
AM	Un percentatge baix de sòl rústic	El sòl rústic, de vocació agrícola, només representa l'11% atenent a les qualificacions urbanístiques. Com es veurà més endavant, la superfície agrària està en clar retrocés, i representa actualment un 10% del total.
AM	Incompatibilitat de les claus urbanístiques amb l'activitat agrària	En alguns municipis, l'activitat agrària no encaixa amb les claus urbanístiques existents en certes zones.

3.1.4 ACORDS DE CUSTÒDIA DEL TERRITORI

A l'àmbit hi ha vigents 5 acords de custòdia, tots ells al municipi de Viladecans

Alguns dels municipis inclosos al Pla d'Accions han desenvolupat a nivell local estratègies, estudis i/o iniciatives de conservació i gestió dels espais lliures, com són els acords de custòdia del territori que figuren en la següent taula.

Taula 3.4 Acords de custòdia del territori en l'àmbit del Pla d'Accions

Municipi	Entitat	Indret o finca	Superfície (ha)	Any	Àmbit
Viladecans	Ajuntament de Viladecans	Can Preses del Voltar – Moragues	4,08	2011	Forestal
Viladecans	Ajuntament de Viladecans	Finca Serra Miramar – Can Preses	2,56	2010	Forestal
Viladecans	Ajuntament de Viladecans	Finca Mas Rates	1,04	2010	Forestal
Viladecans	Ajuntament de Viladecans	Can Preses del Voltar – Rosa	15,43	2011	Forestal
Viladecans	Ajuntament de Viladecans	Sant Ramon – Can Menut	4,21	2014	Forestal

Font: Xarxa de Custòdia del Territori (2019)

PF	Elevada oportunitat per a l'establiment d'acords de custòdia del territori a l'àmbit de les Muntanyes del Baix, com a eina de conservació amb la implicació de la ciutadania	Els acords de custòdia són una eina de conservació del territori i la natura amb la implicació de la ciutadania, que comprometen als propietaris públics o privats a dur a terme una gestió beneficiosa per a la conservació dels valors naturals, culturals i paisatgístics de la seva finca mitjançant accions acordades amb un ens local (ajuntament, consorci, etc.) i/o amb una entitat ambiental sense ànim de lucre (entitat de custòdia).
AM	Baix nombre d'acords de custòdia	En tot l'àmbit de les Muntanyes del Baix només hi ha vigents cinc acords, representant una superfície de 27,32 ha en un territori de més d'11.900 ha. Els pocs acords de custòdia del territori vigents es concentren al terme municipal de Viladecans, al sud de l'àmbit, per la qual cosa el repartiment territorial dels mateixos no està equilibrat.

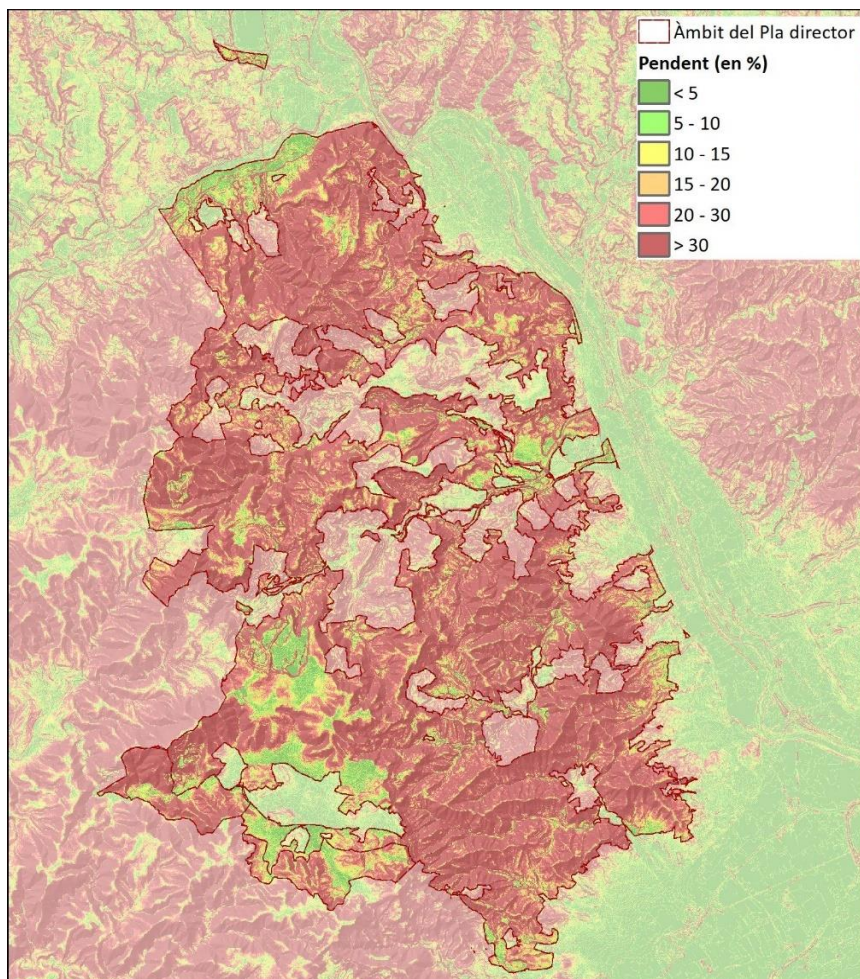
3.2 MEDI FÍSIC

3.2.1 GEOLOGIA I GEOMORFOLOGIA

El territori és elevat i abrupte, en comparació a les zones deprimides que l'envolten, i presenta morfologies d'entitat destacable així com nombroses coves i avencs

L'àmbit es troba en una àrea inclosa dins la Serralada Litoral o de Marina. S'hi diferencien dues grans representacions litològiques: el sector oest amb materials de recobriments mesozoics del triàsic i del cretaci-juràssic, i per altra banda, a l'est amb materials més propis de l'aflorament del sòcol paleozoic de les Catalànides (antic massís de l'era primària).

Figura 3.4 Mapa de pendents

Font: Elaboració pròpia a partir de bases cartogràfiques de l'ICGC (2018)

El territori de les Muntanyes del Baix presenta morfologies amb una important entitat com són les cingleres rogenques de la part central i les depressions de caràcter calcari. Un tret característic d'aquest àmbit que és la morfologia càrstica, que ha donat lloc a la formació de nombroses coves i avencs, com les Coves de Can Riera a Torrelles de Llobregat.

Figura 3.5 Principals tipus de sòls al territori de les Muntanyes del Baix

Àmbit del Pla director

Tipus de sòl

- Alternança de gresos silícics i argiles. Fàcies Buntsandstein. Triàsic inferior.
- Calcàries amb intercalacions dolomítiques. Valanginià-Barremià.
- Calcàries micrítiques i dolomies. Fàcies Muschelkalk inferior. Triàsic mitjà.
- Dolomies i calcàries. Fàcies Muschelkalk superior. Triàsic mitjà-superior.
- Dolomies i calcàries. Juràssic - Cretaci inferior.
- Gresos i argiles. Fàcies Muschelkalk mitjà. Triàsic mitjà.
- Margues i calcàries margoses. Fàcies Keuper. Triàsic superior.
- Pissarres ampelítiques, fil·lites i sercites. Silurià.
- Pissarres micacítiques i pissarres sorrenques. Cambroordovicià o Ordovicià.
- Altres tipus de sòl amb recobriment inferior al 4%
- Espais d'interès geològic

Font: Elaboració pròpia a partir de bases cartogràfiques de l'ICGC (2018)

PF	Atractiu del relleu, abrupte i amb pendents pronunciats	L'àmbit presenta un relleu abrupte amb pendents pronunciats, travessat per rieres i torrents d'entitat i cabal divers, establint així una orografia muntanyosa que pot presentar-se com una oportunitat si es considera l'atractiu paisatgístic que pot representar per al visitant.
PF	Morfologies amb entitat pròpia (cingleres, carenes, depressions, etc.)	Es poden distingir morfologies amb una important entitat com són les cingleres rogenques de la part central, les depressions de caràcter calcari: el Pla de Begues, el de Claperons a Vallirana, i les diferents serres que conformen el massís de l'Ordal, on predominen els vessants amb pendents forts. Destacar la serra de Miramar, el Serrat de Can Güell, les Penyes Campmanyes, les muntanyes de Can Rigol i la serra de l'Aragall a l'extrem nord. Totes aquestes morfologies poden ser vistes com un punt fort si es pren en consideració l'atractiu paisatgístic que pot representar per al visitant.
PF	Presència de coves i avencs arreu del territori	Un tret molt característic d'aquest àmbit és la morfologia càrstica que presenta, donant lloc a la formació de nombroses coves i avencs. Aquesta realitat pot entendre's com una oportunitat, tenint en compte l'atractiu que pot representar per a la pràctica d'activitats relacionades, com l'espeleologia.
AM	En alguns punts, l'orografia pot dificultar algunes activitats d'oci	El fet que el territori presenti un relleu tan abrupte pot representar una dificultat per a la realització d'algunes activitats d'oci en els punts de més fort pendent o en els relleus més escarpats, especialment per a la gent gran i els infants.
AM	El relleu abrupte dificulta l'explotació agrària i forestal	La realitat del territori, conformat per una orografia abrupta, amb pendents forts, suposa una dificultat per a desplegar aprofitaments forestals o agrícoles rendibles

3.2.2 XARXA HIDROGRÀFICA

La xarxa hidrogràfica està composta per nombroses rieres, però l'estat ecològic i la qualitat fisicoquímica és deficient en aquelles on es fa seguiment. Existeixen espais de gran qualitat però amb necessitats de millora en la gestió. La permeabilitat del substrat permet una àmplia distribució d'aqüífers a l'àmbit.

L'àmbit es troba dividit en dues conques hidrogràfiques:

- La Conca del Garraf, amb la riera de Ribes o de Begues.
- La Conca del Llobregat, incloent la conca de l'Anoia, al nord.

La següent taula recull els principals cursos fluvials de l'àmbit. Pel que fa al riu Anoia, el qual defineix una part del límit nord de l'àmbit, se'n parlarà amb més detall a l'apartat corresponent a la inundabilitat:

Taula 3.5 Principals rieres de les Muntanyes del Baix

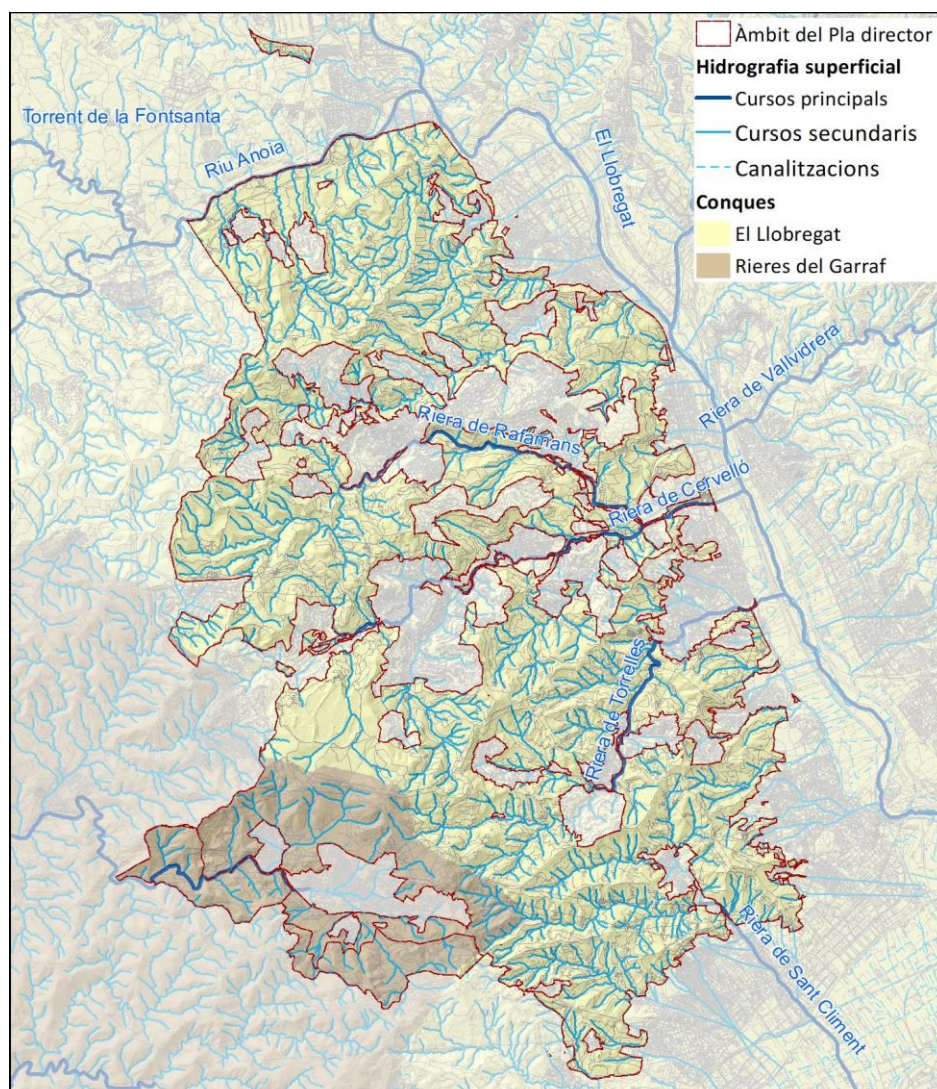
Riera	Conca	Tipus de règim
Riera de Corbera	Llobregat	Quasi permanent
Riera de Rafamans	Llobregat	Sense dades
Riera de Cervelló	Llobregat	Quasi permanent
Riera de Santa Maria	Llobregat	Sense dades
Riera de Torrelles	Llobregat	Quasi permanent
Torrent dels Àngels	Llobregat	Sense dades
Riera de Sant Climent	Garraf	Temporal
Riera de Begues	Garraf	Seca
Riera d'Oleseta (Fondo del Lledoner)	Garraf	Sense dades

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Agència Catalana de l'Aigua i l'ICGC (2019)

En aquest territori, de gran permeabilitat, es donen pocs cursos permanents, produint-se només petites revingudes en els casos de pluges que superin la capacitat d'infiltració del sòl o bé en rieres destacades (en especial a la part nord-est de l'àmbit, amb substrats més impermeables).

Segons dades de l'estat de les masses d'aigua a Catalunya, de l'Agència Catalana de l'Aigua (Informe del programa de seguiment i control 2007-2012), a nivell de **qualitat fisicoquímica de les rieres i torrents**, en general, aquestes es tracten d'aigües alcalines amb una elevada conductivitat, amb un pH lleugerament bàsic i de les quals cal destacar una baixa concentració de nitrats i d'amoni. Val a dir, però, que les rieres de Torrelles i Cervelló, presenten una elevada concentració de **seleni** (1,1 i 1,2 µg/L respectivament) i la de Rafamans presenta un diagnòstic dolent pel que fa a les concentracions de **fosfats** (1,1 mg/L) i **sulfats** (579 mg/L), amb el conseqüent procés d'eutrofització de les aigües que això pot comportar.

Figura 3.6 Xarxa hidrogràfica a l'àmbit de les Muntanyes del Baix

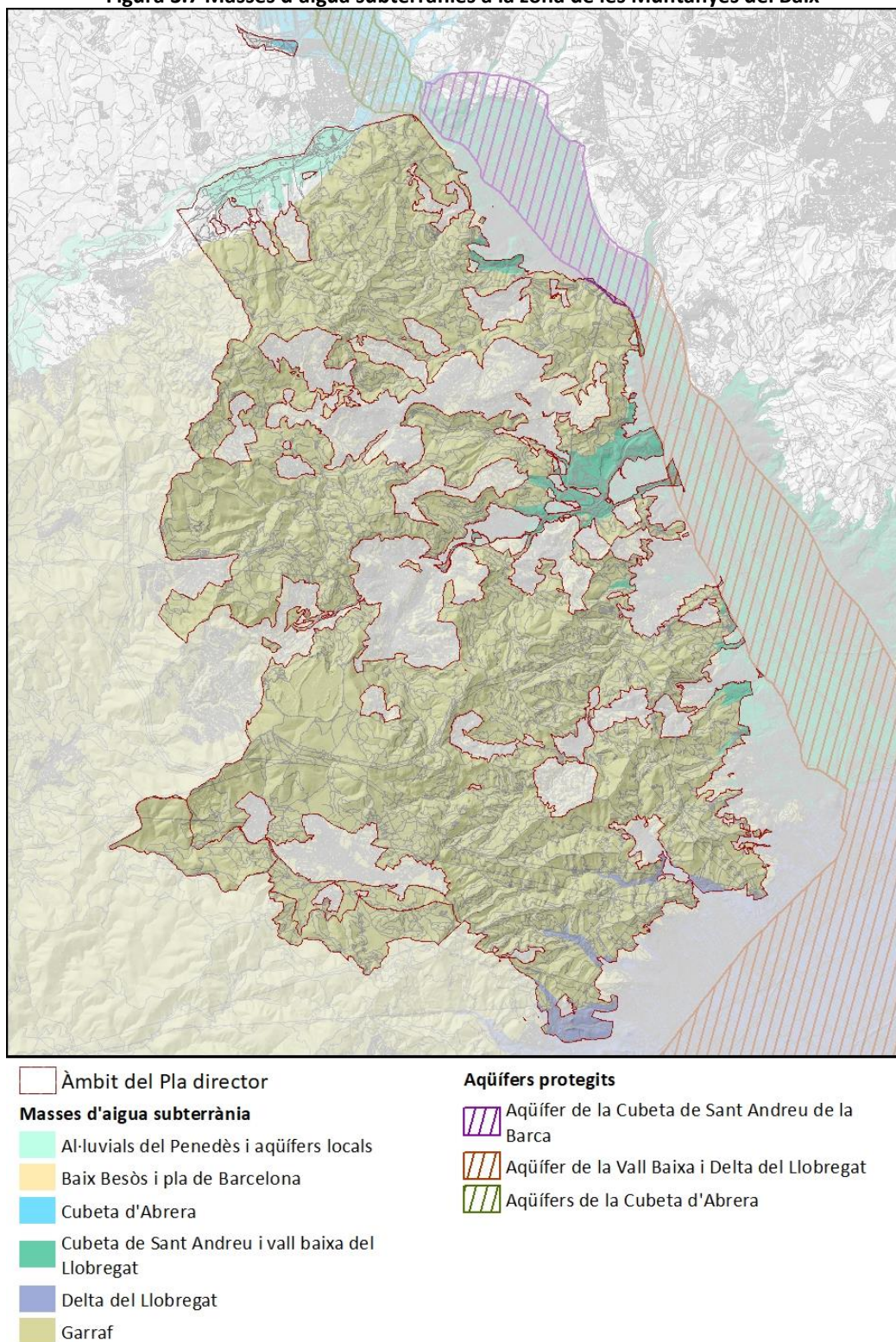

Font: Elaboració pròpia a partir de bases cartogràfiques de l'ICGC (2015)

L'elevada permeabilitat dels substrats que conformen el medi geològic també és la causa de l'existència d'aqüífers. L'àmbit d'estudi s'enclava principalment en la **massa d'aigua subterrània 23, del Garraf**. Tot i que en els extrems septentrional, oriental i meridional es troben les següents masses d'aigua subterrànies fregant l'àmbit:

- Massa d'aigua 22 Al·luvials dels Penedès i Aqüífers Locals
- Massa d'aigua 39 del Delta del Llobregat
- Massa d'aigua 38 de la Cubeta de Sant Andreu i Vall Baixa del Llobregat

Figura 3.7 Masses d'aigua subterrànies a la zona de les Muntanyes del Baix

Font: Elaboració pròpia a partir de bases cartogràfiques de l'ICGC (2015)

PF	Gran nombre i diversitat paisatgística dels cursos fluvials	Existeix un gran nombre i diversitat de cursos fluvials a l'àmbit de les Muntanyes del Baix, alguns d'ells quasi permanents. Aquests cursos fluvials que travessen l'entramat agroforestal aporten al territori una major diversitat paisatgística i ecosistèmica, i incrementen la connectivitat ecològica del territori.
PF	Zona rica amb aqüífers d'origen calcari	Fruit de la gran permeabilitat dels substrats que conformen l'àmbit, els aqüífers estan àmpliament distribuïts: una massa d'aigua principal, la de l'aqüífer del Garraf, i tres masses d'aigua més situades a la perifèria.
AM	Dades insuficients sobre l'estat ecològic de les rieres de l'àmbit	Les dades que es disposen sobre l'estat ecològic de les principals rieres de l'àmbit són escasses, atenent a les dades analítiques de les estacions de control que hi ha publicades al web de l'Agència Catalana de l'Aigua. Caldria dur a terme estudis més concrets sobre les mateixes, integrant més indicadors sobre la qualitat ecològica i biològica de l'aigua.
AM	Qualitat fisicoquímica mediocre o dolenta de l'aigua	En general, a nivell de la qualitat fisicoquímica de les rieres analitzades per l'ACA, aquesta és mediocre o dolenta si es té en compte l'elevada concentració de seleni de les rieres de Torrelles i Cervelló i els nivells de fosfats i sulfats de la riera de Rafamans.
AM	Deficient estat ecològic dels boscos de ribera i de l'entorn de les rieres	En general, les rieres i torrents de la zona presenten un bosc de ribera deficient, amb espècies invasores com la canya de riu (<i>Arundo donax</i>) i amb un bosc de ribera autòcton poc representat al conjunt dels cursos fluvials del territori. La rieres de Cervelló i de Sant Climent, a més a més, presenten cursos alterats i modificats, en especial a causa dels endegaments.
AM	Escassetat d'aigua pel reg	Tot i la presència de nombroses rieres i, fins i tot, rius permanents al límit de l'àmbit o a proximitat, el relleu abrupte i el fort pendent dificulta l'abastiment d'aigua per al reg en molts punts del territori.
AM	Manca de gestió d'alguns espais	En alguns espais associats a aquesta xarxa hidrogràfica es realitzen accions molt puntuals; cal una gestió molt més regular dels espais d'interès més rellevants.

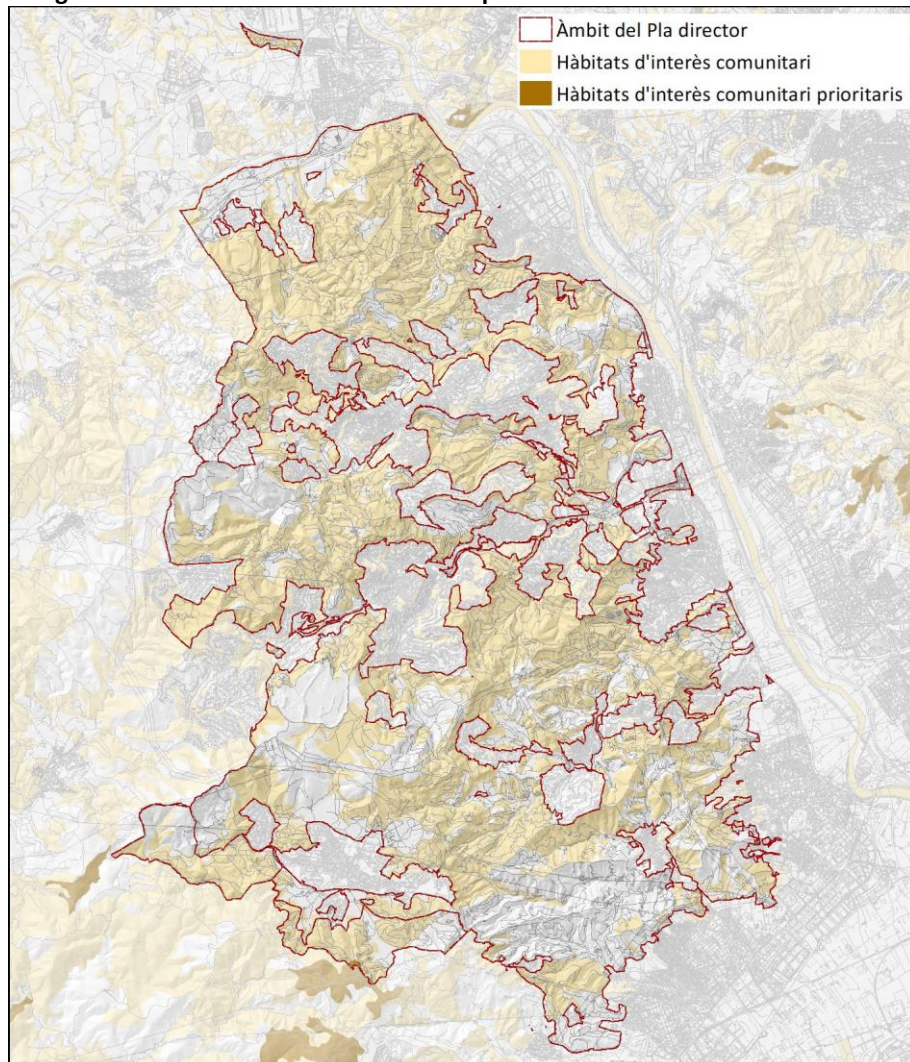
3.3 MEDI BIÒTIC

3.3.1 HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

El conjunt dels 5 HIC amb presència a l'àmbit suposa el 61 % de la superfície total del mateix, majoritàriament pinedes mediterrànies, i destaquen com a hàbitats poc representats els costers rocosos i els prats mediterranis

Els **hàbitats d'interès comunitari** (HIC), llistats a l'annex I de la Directiva 97/62/CEE, són una selecció dels hàbitats naturals presents a la UE dels quals cal conservar mostres representatives que en garanteixin la conservació dins el territori europeu.

Figura 3.8 Hàbitats d'interès comunitari presents en l'àmbit del Pla d'Accions

Font: Elaboració pròpia a partir de la cartografia del Departament de Territori i Sostenibilitat (2017)

Un **61%** de la superfície de l'àmbit del Pla d'Accions són hàbitats d'interès comunitari (HIC). Concretament hi ha cinc HIC presents a l'àmbit del Pla d'Accions, la representació dels quals sobre l'àmbit està disponible en la següent taula.

Taula 3.6 Hàbitats d'Interès Comunitari presents a l'àmbit

HIC	Superfície (ha)	%
9540 - Pinedes mediterrànies	6068,21	82,84
9340 - Alzinars i carrascars	1224,1	16,71
3250 - Rius mediterranis amb vegetació	14,5	0,20
8210 - Costers rocosos calcaris amb vegetació rupícola	10,03	0,13
8220 - Costers rocosos silicis amb vegetació rupícola	3,47	0,05
6220* - Prats mediterranis rics en anuals, basòfils	4,43	0,06

Font: Elaboració pròpia a partir de l'anàlisi de la cartografia del Departament de Territori i Sostenibilitat (2017).

* indica prioritari segons la Directiva Hàbitats.

La major part d'aquests HIC són de caràcter no prioritari, excepte una part de prats mediterranis limítrofs amb el Massís del Garraf. Es tracta de prats secs dominats pel llistó. A la primavera el llistonar és de color verd i tendre, i entremig de les tofes de llistó i de salvió, que no solen ultrapassar el mig pam. A l'estiu, s'asseca en part i l'hàbitat pren un característic color torrat pallós.

En relació a la gestió i a les actuacions a realitzar en aquests espais, actualment es disposa d'unes directrius generals elaborades pel Departament de Medi Ambient i Habitatge amb l'objectiu de garantir el manteniment d'aquests hàbitats i amb l'Instrument de Gestió de les Zones d'Especial Conservació de la Xarxa Natura 2000 per a Catalunya.

PF	La meitat del territori el constitueixen pinedes mediterrànies considerades Hàbitats d'Interès Comunitari	El 61% de l'àmbit del Pla d'Accions està conformat per pinedes mediterrànies considerades HIC, la qual cosa indica la importància que tenen, en termes de superfície, aquestes comunitats a les Muntanyes del Baix.
PF	Diversitat d'hàbitats: pinedes, alzinars, costers rocosos, prats mediterranis i rius amb vegetació	Es comptabilitzen fins a cinc hàbitats d'interès comunitari diferents amb major o menor presència en el conjunt de l'àmbit d'estudi, posant en relleu la diversitat d'ambients.
PF	Presència d'un hàbitat prioritari: prats mediterranis basòfils.	Dins el PEIN del Garraf hi ha prats mediterranis basòfils, rics en anuals. Els HIC prioritaris són aquells que estan amenaçats de desaparició en el territori de la Unió Europea. La presència d'un d'aquests hàbitats al territori s'ha d'entendre com un punt fort, ja que proporciona un valor més a la diversitat biològica de l'àmbit, i que cal preservar.
AM	Risc de pèrdua de qualitat i connectivitat dels hàbitats	L'estat de conservació i la connectivitat dels hàbitats descrits, es veuen fortament condicionats per la pressió de les urbanitzacions de caràcter dispers que envolten l'àmbit, per les nombroses pedreres existents i per les infraestructures viàries.

3.3.2 FLORA I HÀBITATS AMENAÇATS

En les muntanyes del Baix, la flora més amenaçada està associada als hàbitats més amenaçats, com els espais oberts (prats secs) i els hàbitats fluvials.

A les Muntanyes de Baix hi ha alguns hàbitats amenaçats, concretament, els que més ho estan, presenten un grau d'amenaça 3 (amb un màxim de 4) segons es desprèn del treball d'Avaluació del Grau d'Amenaça i de l'Interès de Conservació dels Hàbitats a Catalunya (Carreras i Ferré, 2008). Aquest grau d'amenaça el tenen els hàbitats molt dependents de les condicions del medi, amb una superfície reduïda o amb nombre baix de localitats, o bé hàbitats molt rars. Generalment, aquests hàbitats amenaçats es corresponen, d'una banda, amb espais oberts, com ara prats secs i pradells terofítics silicícules mediterranis i matollars i estepars silicícules de terra baixa amenaçats pel tancament d'aquests espais fruit de l'abandonament de les pastures i l'avanç del bosc, una realitat generalitzada al territori. I de l'altra, es corresponen amb hàbitats com vores d'aigua, marges de rius, o altres hàbitats inundats, en perill bàsicament per l'artificialització de moltes rieres i torrents, la competició amb espècies exòtiques invasores (com la canya de riu) lligades als cursos d'aigua o l'ocupació de les lleres per part d'activitats agrícoles sobretot.

Fruit del treball dut a terme en paral·lel per l'Oficina Tècnica de Planificació i Anàlisi Territorial de la Diputació de Barcelona, en l'àmbit del Pla d'Accions cal destacar diverses zones sensibles per flora amenaçada respecte a tres espècies: *Silene neglecta*, *Crassula campestris* i *Leucanthemum montserratianum*.

Al terme de Cervelló, a l'àrea de la Penya del Cucut, és especialment remarcable per la presència de *Silene neglecta*. Es tracta d'un teròfit de la família de les cariofil·làcies. És una espècie botànica amenaçada i té molt poques localitats a Catalunya. A la zona de la penya del Cucut i a can Riera hi té una de les poques localitats conegudes on els experts en flora amenaçada estan fent un seguiment de les seves poblacions.

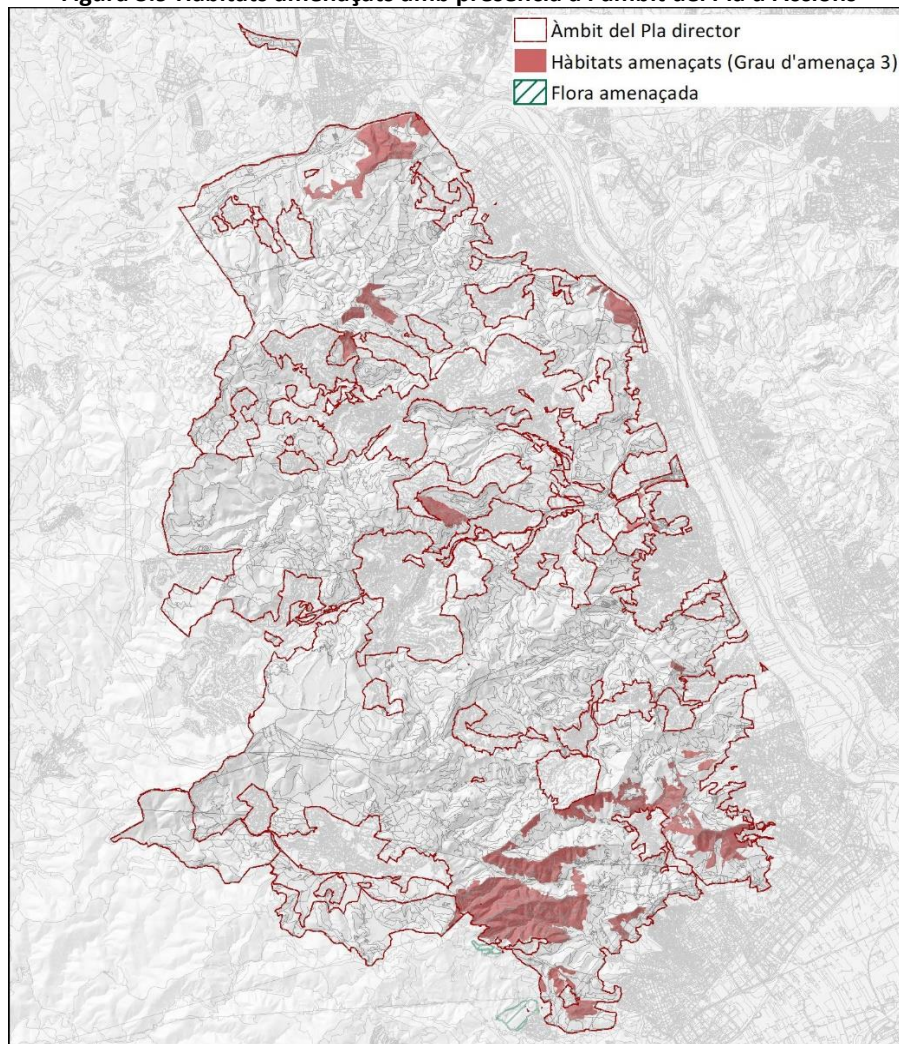
En el terme de Vallirana hi trobem àrees tant de *Crassula campestris* com de *Leucanthemum montserratianum*. Aquesta segona és una espècie de la família de les asteràcies i es considera una subespècie de *Leucanthemum vulgare* subsp. *Montserratianum* (Vogt) O. Bolòs & Vigo. La protecció dels territoris d'aquesta espècie planteja que aquests hàbitats es mantinguin en les condicions ecològiques necessàries per a la supervivència d'aquesta.

Crassula campestris, és una crassulàcia amb presència mínima, ja que viu en sòls no calcaris i, per aquesta raó, essencialment es troba en la intrusió de gresos vermells de Cervelló.

Per últim, val a dir que en una zona propera a l'àmbit, ja al Parc del Garraf, hi ha una població d'*Halimium halimifolium* (l'Estepa d'arenal), classificada com a vulnerable segons del Decret 172/2008, de 26 d'agost, de creació del Catàleg de Flora Amenaçada a Catalunya.

AM	Presència d'hàbitats amenaçats per l'abandonament de pastures i de l'agricultura i per la transformació de l'entorn de les rieres.	Hi són presents hàbitats amenaçats (grau d'amenaça 3 sobre 4) relacionats amb espais oberts i amb les vores d'aigua, marges de rius, o altres hàbitats inundats.
----	--	--

Figura 3.9 Hàbitats amenaçats amb presència a l'àmbit del Pla d'Accions

Font: Elaboració pròpia a partir de la cartografia del Departament de Territori i Sostenibilitat

3.3.3 FAUNA

Els mamífers del territori coincideixen amb aquells que presenten una àmplia distribució a Catalunya. La diversitat d'ambients afavoreix la diversitat d'espècies d'ocells.

En l'àmbit agroforestal habiten espècies d'àmplia distribució en tot el territori català: el porc senglar (*Sus scrofa*), les poblacions del qual ocasionen danys a l'agricultura i representen una dificultat afegida per a l'agricultura de muntanya, la mostela (*Mustela nivalis*), geneta (*Genetta genetta*), fagina (*Martes foina*), guineu (*Vulpes vulpes*), toixó (*Meles meles*), esquiol (*Sciurus vulgaris*), conill (*Oryctolagus cuniculus*) i l'erico vulgar (*Erinaceus europaeus*).

Entre els micromamífers cal esmentar la presència d'espècies típicament mediterrànies com ara la musaranya nana (*Suncus etruscus*) o el ratolí mediterrani (*Mus spretus*), així com d'altres més esteses com la musaranya comuna (*Crocidura russula*), la rata cellada (*Eliomys quercinus*), el ratolí de bosc (*Apodemus sylvaticus*) i el talp comú (*Microtus duodecimcostatus*).

La diversitat d'ambients afavoreix la presència d'espècies d'ocells, de manera que hi ha espècies pròpies forestals, de bosquines i brolles, o relacionades amb els conreus. Cal destacar també la importància de les cingleres i rocams pels ocells que hi nidifiquen, com ara l'àliga cuabarrada (*Hieraaetus fasciatus*), el falcó peregrí (*Falco peregrinus*), la merla blava (*Monticola solitarius*), el duc (*Bubo bubo*), la xixella (*Columba oenas*) i el pardal roquer (*Petronia petronia*).

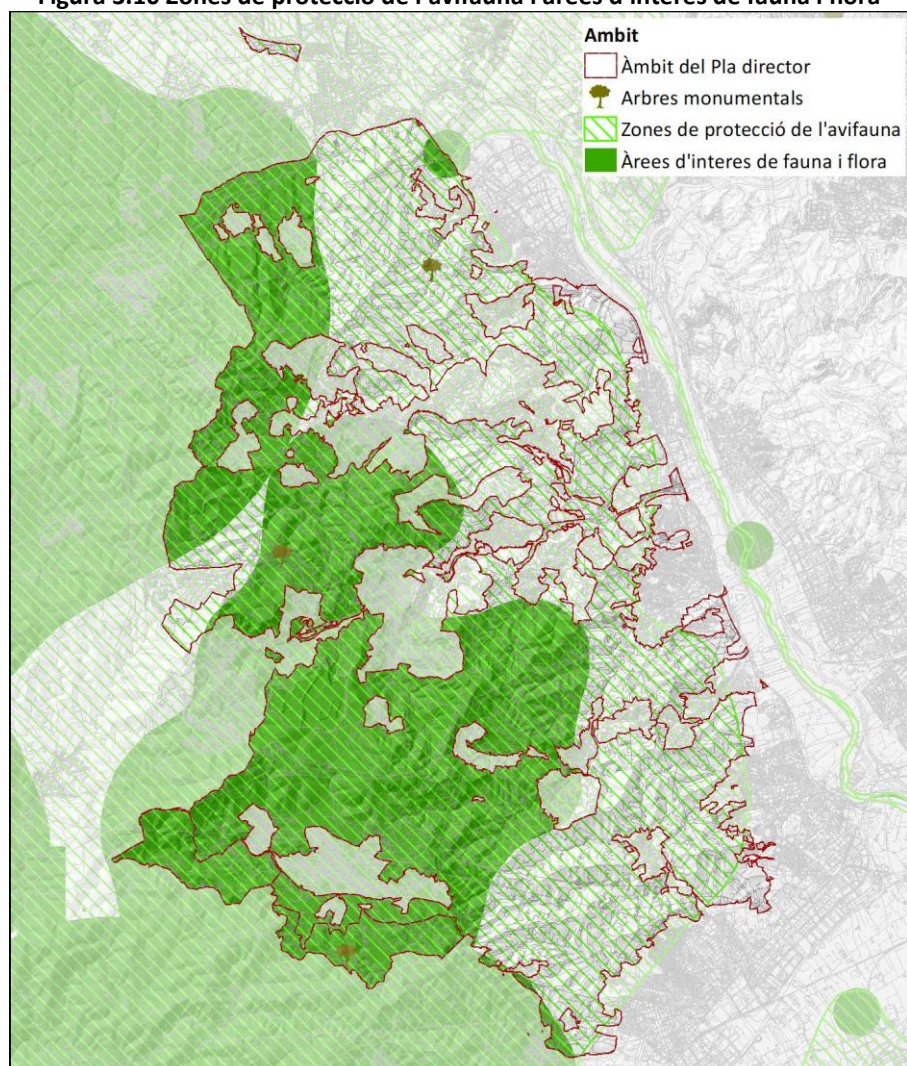
Per altra banda, donada la inclusió de part del territori en l'espai de les Serres del Litoral Central, es fa esment d'altres espècies de fauna d'interès comunitari amb presència segura que han motivat la inclusió la designació d'aquest espai dins la Xarxa Natura 2000. Aquestes són invertebrats com el banyarriquer del roure (*Cerambyx cerdo*), rèptils com la tortuga mediterrània (*Testudo hermanni*), la tortuga de rierol (*Mauremys leprosa*), i espècies de ratpenats com *Rhinolophus mehelyi*, *Rhinolophus ferrumequinum*, *Rhinolophus euryale*, *Myotis blythii*, *Miniopterus schreibersii*, *Myotis capaccinii* i *Myotis myotis*.

El recent Informe Tècnic elaborat per l'Oficina Tècnica de Planificació i Anàlisi Territorial de la Diputació de Barcelona fa una descripció més detallada de la fauna de l'àmbit, sobretot pel que fa a fauna subterrània i als hàbitats de nodriment o campeig de l'àliga cuabarrada. Aquesta espècie nidifica preferentment en cingleres i caça en terrenys oberts com les brolles, prats secs i altres àrees de vegetació oberta. Per tal de contribuir a garantir la viabilitat de la població d'aquesta espècie, és necessari que els espais oberts del municipi romanguin en les condicions actuals, o fins i tot es millorin. Al territori hi ha dues àrees de campeig, una al voltant del terme de Castellví de Rosanes- Gelida, que continua existint i els territoris de campeig són exactes, i un altre en el terme de Vallirana que va desaparèixer el 2010.

PF	Elevada diversitat d'espècies d'ocells gràcies a diversitat d'ambients.	La diversitat d'ocells es veu afavorida per la diversitat d'ambients de les Muntanyes del Baix (espècies forestals, de bosquines i brolles, de conreus, aquelles que nidifiquen a les cingleres i rocams, etc.). Destaca la zona com a zona de nidificació de l'àguila cuabarrada, espècie amb Pla de conservació.
----	---	---

PF	Espècies d'interès comunitari com la tortuga mediterrània o diversos ratpenats	Hi ha espècies d'interès comunitari a l'espai XN2000 de les Serres del Litoral Central. Destaca la tortuga mediterrània, que té un Programa de conservació i gestió al Parc del Garraf, on es reintrodueixen individus, i les diverses espècies de ratpenats, posant de manifest aquesta diversitat associada a les nombroses cavitats del sistema càrstic del territori.
AM	Risc d'empobriment de la biodiversitat faunística	La conservació d'aquesta riquesa faunística es veu condicionada per la pressió de les urbanitzacions i de les nombroses pedreres, les infraestructures viàries i l'abandonament de l'activitat agrària i silvícola provoca una important uniformitat del territori i un risc per a la biodiversitat.
AM	Danys ocasionats pel porc senglar	Les poblacions de porc senglar presents a l'àmbit provoquen danys sobre l'agricultura de muntanya del territori, fet que suposa una dificultat afegida per a aquest sector.

Figura 3.10 Zones de protecció de l'avifauna i àrees d'interès de fauna i flora

Font: Elaboració pròpia a partir de la cartografia del Departament de Territori i Sostenibilitat (2009)

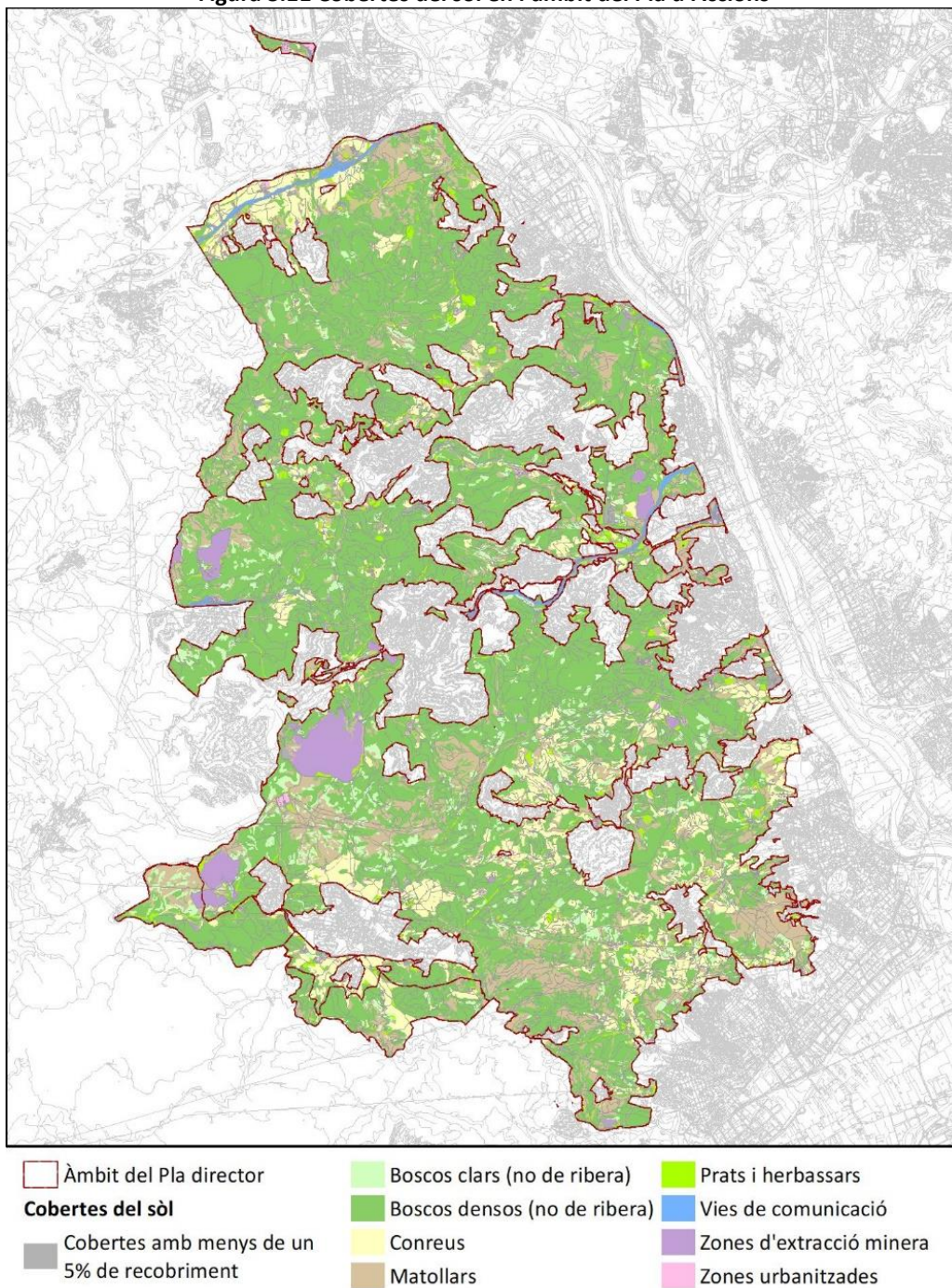
3.4 USOS DEL SÒL I APROFITAMENTS FORESTALS

3.4.1 SUPERFÍCIES D'USOS DEL SÒL

El 80 % de la superfície és forestal. Els conreus representen gairebé el 10%. La resta, l'ocupa l'improductiu artificial (pedreres, zones urbanitzades, vies de comunicació, etc.) i una part molt reduïda d'aigües continentals i roquissars

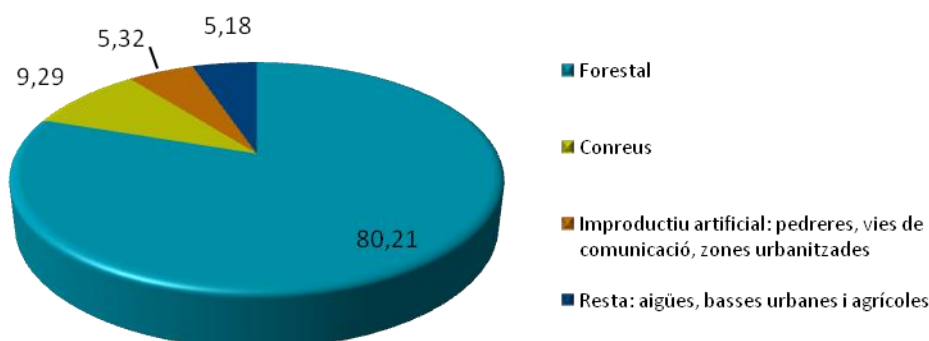
En l'àmbit del Pla d'Accions, els **terrenys forestals** representen aproximadament el **80 % del sòl**, els **conreus** quasi un 10% i l'**improductiu artificial** un 5%. Els roquissars i les aigües continentals, malgrat que el riu Anoia (el principal riu del territori) tanca l'àmbit pel nord, no constitueixen una cobertes significatives en el conjunt de les Muntanyes del Baix.

Figura 3.11 Cobertes del sòl en l'àmbit del Pla d'Accions

Font: Elaboració pròpia a partir del Mapa de Cobertes d'Usos del Sòl (CREAF, 2009)

Figura 3.12 Superfície (%) de les diferents cobertes del sòl

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del MCSC realitzat pel CREAF (2009)

Als **terrenys forestals** predominen els boscos densos i els matollars (com s'explicarà amb més detall a l'apartat sobre aprofitaments forestals), els quals amb una superfície de 8.544 ha, equivalen al 90% de la superfície forestal. El 10% restant, està conformat per altres tipus de terrenys forestals menys representats a l'àmbit: boscos clars, de ribera, cremats, tallats, reforestacions recents, prats i herbassars o sòls nus forestals, etc.

Els conreus es concentren majoritàriament a la meitat sud de l'àmbit, i la seva distribució mostra una clara associació amb els nuclis de població.

PF	El 80% de la superfície és forestal	Aquesta dada denota l'enorme representativitat que els espais forestals tenen sobre l'àmbit, comportant diferents serveis ambientals i possibilitat d'aprofitaments: aprovisionament de fusta i d'aliments (bolets) protecció del sòl contra l'erosió, impacte paisatgístic positiu, etc.
AM	Més d'un 5% del sòl és improductiu artificial	Tot i l'exclusió del sòl urbà en la definició de l'àmbit, una part considerable del territori està conformat per l'anomenat "sòl improductiu artificial". Aquest es correspon principalment amb les pedreres, element analitzat amb més detall a l'apartat d'activitats extractives.
AM	Tan sols un 9,29% de la superfície està ocupada per conreus	Els conreus ocupen una desena part de l'àmbit i la seva representativitat és molt menor si es compara amb la superfície que ocupaven dècades enrere. Sobre el paper d'aquesta coberta al territori, se'n fa un anàlisi més extens a l'apartat següent (agricultura i ramaderia).

L'Informe Tècnic elaborat per la Diputació de Barcelona en el marc de l'actualització d'aquest Pla, incorpora més informació sobre canvis en els usos del sòl i les superfícies de cobertes del sòl. Més concretament, afirma que el canvi més important ocorregut durant les darreres dècades ha estat la dràstica reducció de sòl agrícola (un 67% entre 1956 i 2009), mentre que la segona transformació és l'aforestació de l'àmbit (40% més respecte a 1956), per davant de la coberta artificial que correspon majoritàriament a activitats extractives sobre antic sòl agrícola i zones de vegetació baixa.

3.4.2 AGRICULTURA I RAMADERIA

El pes de l'agricultura a l'àmbit és baix, i la superfície agrícola ha disminuït progressivament en les darreres dècades.

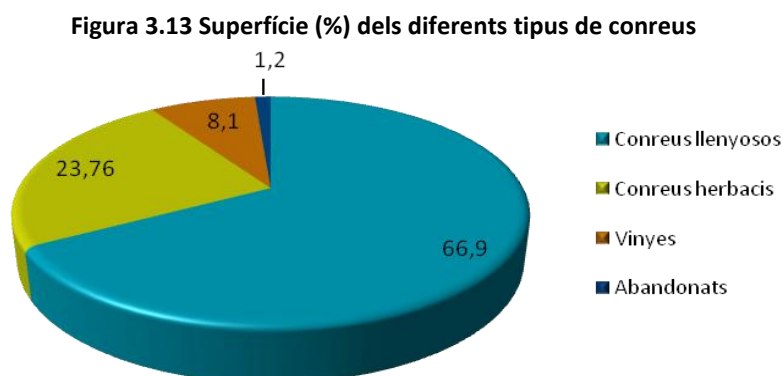
L'**agricultura** existent en aquesta zona es tracta d'una agricultura de muntanya desenvolupada tradicionalment en terrenys amb forts pendents. L'escassa disponibilitat d'aigua, les superfícies de les parcel·les (en general, reduïdes) i l'orografia, unit a la manca de relleu generacional, constitueixen els principals factors limitants de l'activitat agrícola del territori. Moltes zones boscoses són antigues terrasses de cultiu abandonades construïdes amb murs de pedra seca. A la zona destaca el cultiu de la cirera, l'olivera o fins i tot la vinya a la part més septentrional. Per altra banda, en les zones més planeres s'hi troben els conreus d'herbàcies.

En aquest sentit, les **zones agrícoles** amb més interès són les del pla de Begues, amb un clar domini del conreu de secà, la zona muntanyosa de Torrelles i Sant Climent, amb el cultiu de la cirera junt amb Santa Coloma, la zona de Castellví de Rosanes amb el cultiu de la vinya i l'olivera, i l'entorn de la riera de Cervelló i Rafamans, Santa Bàrbara i Can Carreres a Sant Boi.

El 2010, la Unió de Pagesos va elaborar un estudi sobre les Zones d'Interès Agrari (ZIA) de la Comarca del Baix Llobregat on es calcula l'estat de conservació de cada ZIA. Els resultats de l'estudi han estat recollits per l'Informe Tècnic realitzat per la Diputació de Barcelona en el marc de l'actualització d'aquest Pla i posen de relleu que la ZIA de Torrelles es considera conservada, mentre que la del Pla de l'Alzina, a Begues, està amenaçada, les de Sant Climent i Camps de Sant Ermengol (a Castellví) es valoren com alterades i la del Parc Agrari, que entra dins el municipi de Santa Coloma, es considera degradada.

Comparada amb la resta d'activitats, l'agricultura té una importància relativament baixa a l'àmbit. Segons es desprèn de les dades de l'IDECAT, la **superfície agrícola utilitzada** (SAU), tant de secà com de regadiu, tendeix a la disminució durant el període 1982-2009.

La distribució dels diferents **conreus**, els quals ocupen una superfície de **1.165,77 ha**, és la següent:

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de del Mapa de Cobertes del Sòl de Catalunya (MCSC) realitzat pel Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF, 2009)

Tot i la disminució de la superfície agrícola, la quantitat de productors ecològics va en augment: segons dades de la Guia d'Operadors del Consell Català de la Producció Agrària Ecològica (CCPAE) actualment hi ha 49 operadors d'**agricultura ecològica** en els municipis inclosos en l'àmbit del Pla d'Accions davant dels 13 que hi havia en 2008. Val a dir, però, que molts d'aquests operadors molt probablement es concentren sobre les zones properes a la plana del Delta del Llobregat, doncs les dades estan agrupades per municipi.

D'altra banda, l'any 2000 es va crear l'**Agrupació de Defensa Vegetal (ADV) de Fruita del Baix Llobregat**. Tot i que la producció és molt diversa, la més important pel seu volum, és la fruita dolça (cirera, préssec, pruna, albercoc, poma i pera). A més, hi ha producció de figues, caquis, olives i una gran varietat de cultius hortícoles (enciam, carxofa, cebes, cols, escarola, tomàquets, faves, entre d'altres).

Pel que fa a la **ramaderia**, aquesta també s'esdevé com una activitat amb notables dificultats al territori ja que, als factors limitants mencionats anteriorment per a l'agricultura, cal afegir-li que les explotacions ramaderes més implantades, les de petits remugants, en general, no tenen base territorial amb drets de pagament d'ajuts de la PAC, per ser forestals, amb el greuge comparatiu que representa envers les que sí que en tenen.

Així, el registre d'explotacions ramaderes del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació (2019), inclou un total de 175 explotacions per al conjunt dels municipis que integren l'àmbit, de les quals 61 són explotacions d'oci, d'èquids no comercials o per a la pràctica eqüestre (35%) i 114 són explotacions de producció i reproducció (65% del total). El nombre d'explotacions va en augment si es compara amb les dades obtingudes el 2008 (105 explotacions). Segons les dades del registre, actualment només hi ha **7 explotacions que segueixen un sistema productiu extensiu** (d'èquids i cabrum).

Això no obstant, malgrat que les dades oficials per al conjunt dels 16 municipis mostren un total de 175 explotacions, **l'àmbit estricte de les Muntanyes del Baix presenta una activitat ramadera escassa**.

Per últim, i segons dades del Departament d'Agricultura, cal afegir que el nombre de caps al conjunt de municipis presenta una tendència regressiva, com també el nombre d'explotacions amb finalitats de producció i reproducció. Si el nombre d'explotacions en general tendeix a l'augment és gràcies a la quantitat d'explotacions d'autoconsum i de caire lúdic (granges escola, hípiques, etc.).

PF	Interès creixent pels productes locals i per potenciar el mosaic agroforestal	Hi ha un interès i una demanda creixent pels productes locals per part de la ciutadania en general i, a més a més, hi ha un sentiment també en augment sobre la importància de potenciar el mosaic agroforestal per a la prevenció d'incendis.
AM	Baix nombre d'explotacions ramaderes extensives	Als municipis que integren l'àmbit, només hi ha 7 explotacions extensives. Es tracta d'un aspecte a millorar si mai es vol dur a terme una gestió dels espais forestals basada en la silvopastura.
AM	Baix pes de l'agricultura	En termes de superfície dedicada als conreus, l'agricultura continua tenint un paper molt secundari a les Muntanyes del Baix. Les dificultats urbanístiques i orogràfiques, així com els danys de

		la fauna salvatge i l'escassa disponibilitat d'aigua en són part del problema. La rendibilitat dels productes agraris i la valorització d'aquests a través de fires agrícoles o esdeveniments com la Festa de la Cirera, a Torrelles de Llobregat, Santa Coloma i Sant Climent, són clau per a garantir la seva continuïtat. També seria adient explorar fórmules per disminuir costos de producció, assegurar el relleu generacional, i promoure estudis per tal d'explorar la viabilitat d'altres cultius diferents als existents.
AM	Manca de dades específiques del sector	Es disposen de poques dades específiques del sector agrari al territori de les Muntanyes del Baix. Caldria doncs disposar de més informació específica per poder orientar accions, polítiques, ajuts, etc.

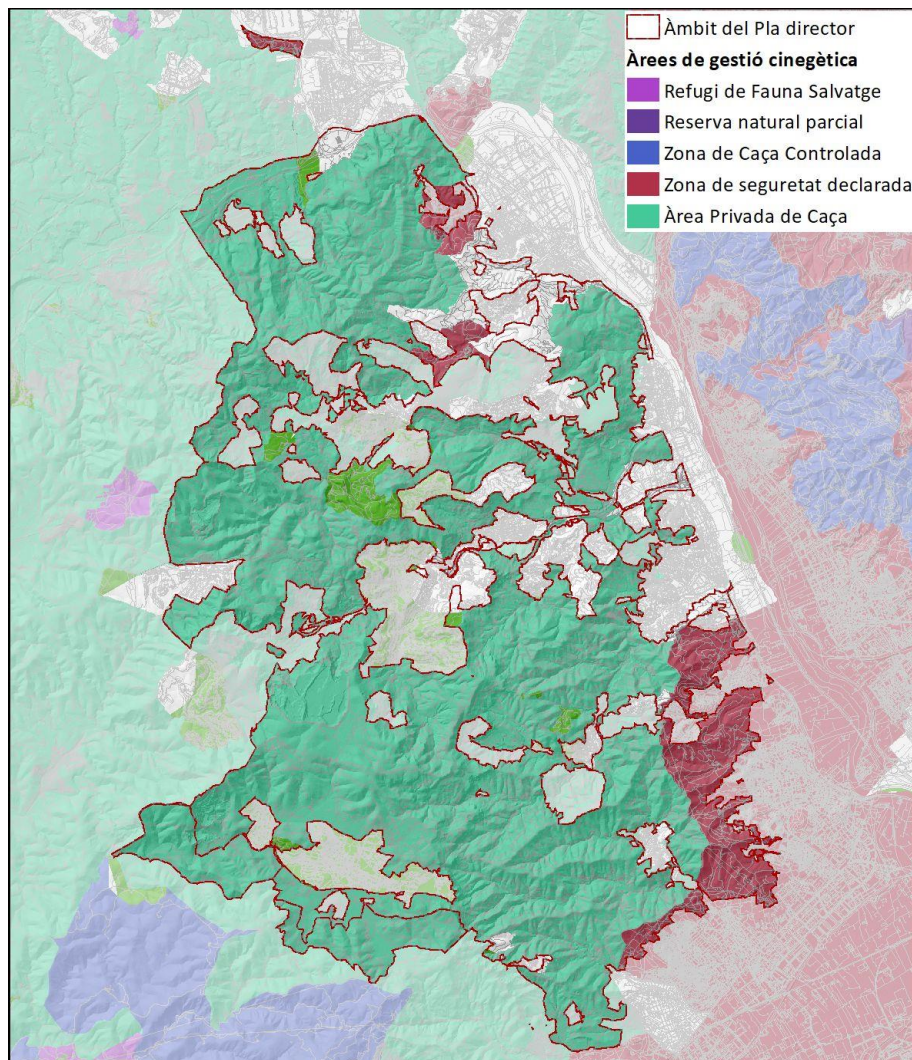
3.4.3 ACTIVITAT CINEGÈTICA

L'activitat cinegètica és present a les Muntanyes del Baix, on existeixen àrees privades de caça i societats de caçadors

Pel que fa a les **activitats cinegètiques**, a l'àmbit del Pla d'Accions hi ha una superfície de 10.262,24 ha d'àrees privades de caça, que representen el **85,2%** de l'àmbit. Per altra banda, existeixen 4 **zones de seguretat** (915,39 ha i 7,6% de l'àmbit) en les quals està prohibida la utilització d'armes de foc o l'exercici de la caça per tal de garantir l'adequada protecció de les persones i els seus béns davant les activitats cinegètiques, així com també està prohibit disparar en direcció a aquestes zones.

PF	Zones de seguretat per a activitats cinegètiques	És positiva l'existència de zones de seguretat per a activitats cinegètiques en un territori com el de les Muntanyes del Baix, on una gran part de la superfície urbanitzada està envoltada de forma parcial o total per masses forestals atractives per a les espècies cinegètiques i la pràctica de la caça. A les zones de seguretat està prohibida la utilització d'armes precisament per tal de garantir la protecció de les persones.
AM	Gestió de les poblacions de senglar	Tot i l'existència d'àrees de caça, se sap que existeix una superpoblació de senglars a l'àmbit. L'activitat cinegètica hauria d'encaminar-se de forma que permeti un relatiu control de les poblacions d'aquesta espècie.
AM	Manca de percepció sobre el paper de la cacera per part de la població	A nivell de la ciutadania (o d'una bona part), no està molt ben valorat el fet que es realitzin batudes per sacrificar animals. Cal sensibilitzar i conscienciar a la població dels danys que suposen les superpoblacions d'alguns animals salvatges per al sector agrari.

Figura 3.14 Àrees de gestió cinegètica a l'àmbit del Pla d'Accions

Font: Elaboració pròpia a partir de bases cartogràfiques del DARPA (2019)

3.4.4 ACTIVITATS EXTRACTIVES

Al territori hi ha sectors d'activitats extractives, que representen el 2,3% de la seva superfície i comporten un elevat impacte visual i ambiental

La informació obtinguda de la Direcció General d'Energia i Mines del Departament d'Economia i del Mapa d'Usos del Sòl del CREA, permet concloure que en l'àmbit s'ubiquen fins a **15 sectors d'activitats extractives** que ocupen 278,41 ha, equivalent a un **2,3%** de la superfície total del mateix.

Al mapa de cobertes del sòl de l'apartat 3.4.1 (superfícies d'usos del sòl) es pot veure la localització dels sectors d'activitats extractives.

PF	Activitat econòmica	Les explotacions extractives de l'àmbit suposen una activitat econòmica significativa per a una part dels municipis.
AM	Impacte visual, paisatgístic i ambiental	Les pedreres comporten un impacte negatiu sobre la qualitat paisatgística del territori i també impactes ambientals negatius importants sobre la continuïtat de la coberta forestal, el pas de vehicles pesants i el transport d'àrids (generant l'aixecament de terra i de pols), etc.

3.4.5 APROFITAMENTS FORESTALS

L'àmbit té un potencial d'aprofitament forestal molt important: al 52% de la superfície forestal de l'àmbit és possible realitzar actuacions silvícoles. El territori compta amb forests d'utilitat pública i amb finques privades que disposen d'instruments d'ordenació forestal

Pel que fa les superfícies forestals, el document de **Planificació estratègica de l'espai agroforestal de les Muntanyes del Baix** (CTFC i AMB, 2018) conté una diagnosi de l'estat forestal amb informació sobre la coberta forestal arbrada i una anàlisi de disponibilitat del recurs fuster a l'àmbit. La següent taula recull les dades de superfícies forestal (segons cadastre), arbrada (identificades per ortofotomapa) i ordenada (amb possibilitats per realitzar-hi actuacions silvícoles) de cada municipi (en endavant, superfície potencialment gestionable). Cal tenir en compte, però, que l'esmentat estudi abasta tota la superfície dels termes de Begues i Gavà, tot i que només una part d'aquests dos s'inclou realment a l'àmbit de les Muntanyes del Baix.

Taula 3.7 Superfícies de planificació, per municipis

MUNICIPI	FORESTAL (HA CADASTRE)	ARBRADA (HA)	POTENCIALMENT GESTIONABLE (HA)	POTENCIALMENT GESTIONABLE (% RESPECTE A LA SUP. FORESTAL)
Begues	4.307	1.533	983	22,82%
Castellví de Rosanes	1.242	1.057	1.076	86,63%
Cervelló	1.571	1.360	1319	83,96%
Corbera de Llobregat	853	724	645	75,62%
Gavà	1.302	482	252	19,35%
la Palma de Cervelló	309	345	294	95,15%
Martorell	239	149	126	52,72%
Pallejà	400	317	236	59,00%
Sant Andreu de la Barca	119	114	112	94,12%
Sant Boi de Llobregat	234	166	128	54,70%
Sant Climent de Llobregat	782	537	389	49,74%
Sant Vicenç dels Horts	224	167	135	60,27%
Santa Coloma de Cervelló	161	138	104	64,60%
Torrelles de Llobregat	846	693	634	74,94%
Vallirana	1.290	855	921	71,40%
Viladecans	155	86	41	26,45%

MUNICIPI	FORESTAL (HA CADASTRE)	ARBRADA (HA)	POTENCIALMENT GESTIONABLE (HA)	POTENCIALMENT GESTIONABLE (% RESPECTE A LA SUP. FORESTAL)
Total	14.034	8.723	7.395	52,69%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de Planificació Silvícola Estratègica de l'espai agroforestal de les Muntanyes del Baix (CTFC i AMB, 2018)

Segons l'estudi, pràcticament la meitat del territori forestal és potencialment gestionable, és a dir, s'hi poden realitzar actuacions silvícoles. No obstant això, val a dir que el treball inclou un estudi de viabilitat econòmica i fa palès que el valor estimat dels costos i ingressos es troba bastant equilibrat, per la qual cosa el benefici seria baix. En tot cas, donat que la superfície d'actuació prevista és gran i el volum de fusta extreta prevista per la proposta de l'estudi és elevat, petits canvis en els preus unitaris es tradueixen en variacions significatives del balanç final. Així, el resultat econòmic final s'ha d'anar actualitzant conforme avanci l'execució de les actuacions planificades tot incorporant els costos reals d'actuació (preus i superfície executada) i els ingressos per venda del producte (preu unitari i volum final de fusta comercialitzada).

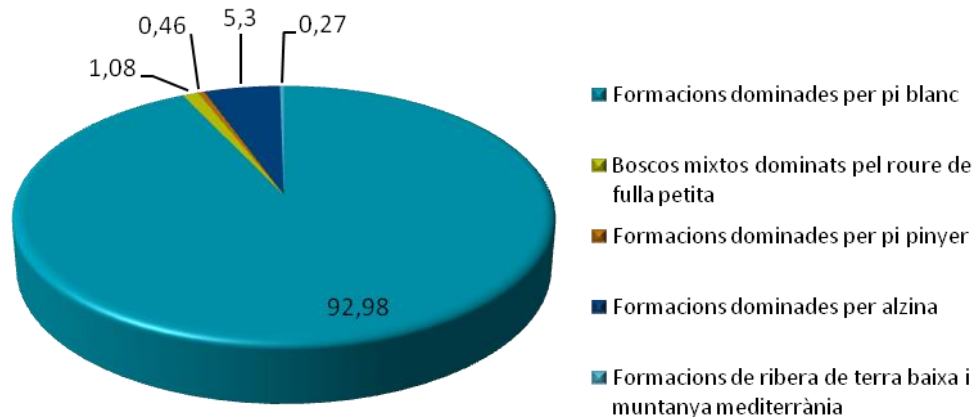
La següent taula, elaborada amb les dades de l'esmentat treball del CTFC, fa referència a les tipologies forestals de la coberta forestal arbrada de l'àmbit del Pla d'Accions.

Taula 3.8 Superfícies per tipologia forestal arbrada

Tipologia forestal arbrada	Superfície total (ha)	Representativitat (%)
Formacions dominades per pi blanc	6869,58	92,89
Pinedes de pi blanc d'influència litoral	5594,83	75,66
Formacions mixtes de pi blanc i alzina	976,15	13,20
Altres formacions mixtes dominades per pi blanc	7,45	0,10
Pinedes mixtes de pi blanc i pi pinyer	251,26	3,40
Formacions mixtes de pi blanc i altres pins i frondoses	34,42	0,47
Formacions mixtes de pi blanc d'influència litoral i roures	5,47	0,07
Boscoss mixtos dominats pel roure de fulla petita	79,75	1,08
Formacions dominades per pi pinyer	33,97	0,46
Formacions dominades per alzina	392,13	5,30
Alzina litoral	276,82	3,74
Boscoss mixtos d'alzina i pi blanc	82,83	1,12
Alzina litoral i roures	13,47	0,18
Boscoss mixtos d'alzina i pi pinyer	19,01	0,26
Formacions de ribera de terra baixa i muntanya mediterrània	19,73	0,27
TOTAL	7395,16	100%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de Planificació Silvícola Estratègica de l'espai agroforestal de les Muntanyes del Baix (CTFC i AMB, 2018)

Figura 3.15 Representativitat de les formacions forestals (%) a l'àmbit. Dominància de les principals tipologies forestals arbrades

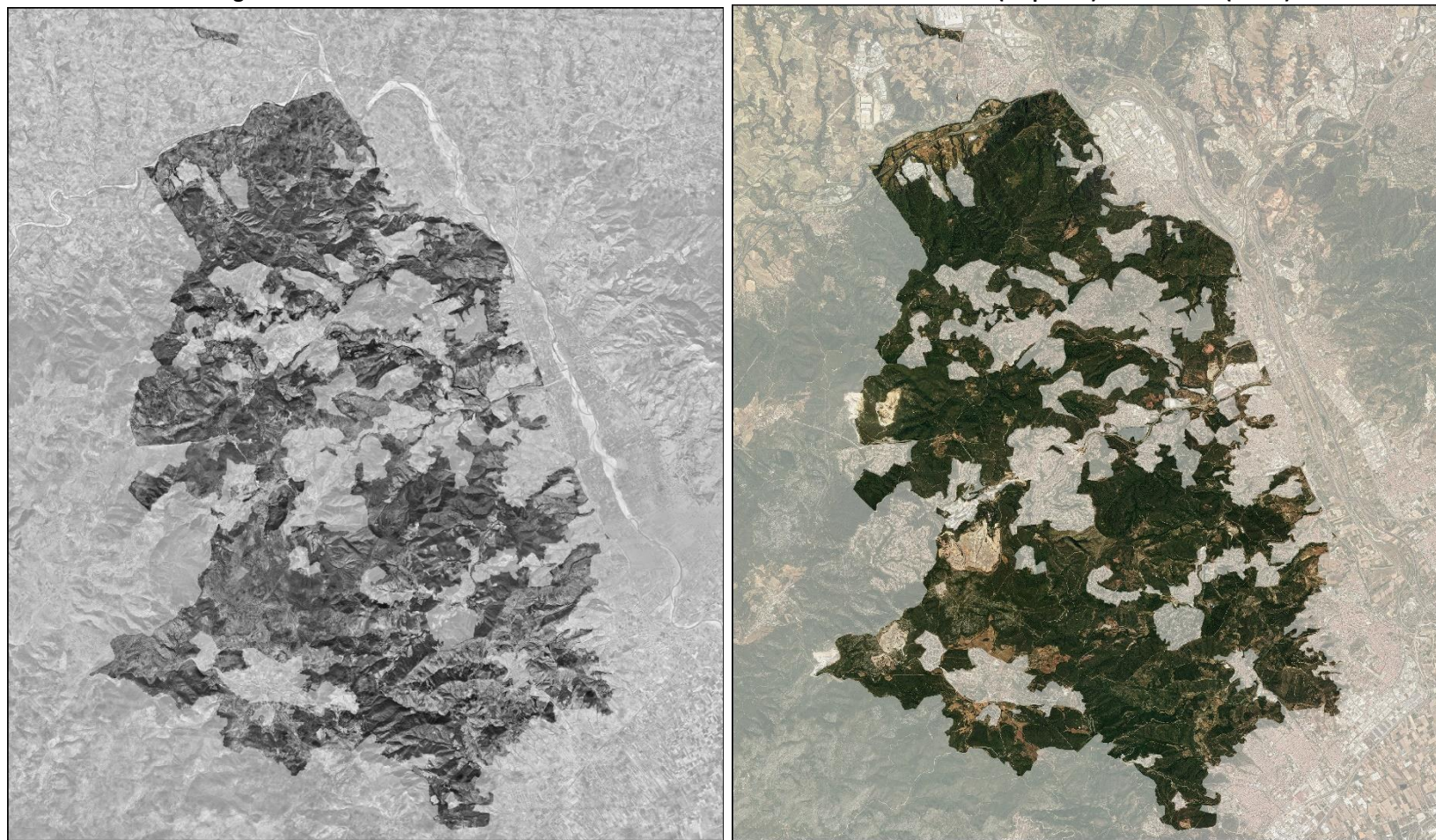
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de Planificació Silvícola Estratègica de l'espai agroforestal de les Muntanyes del Baix (CTFC i AMB, 2018)

Per últim, i a nivell de **plagues forestals**, cal destacar la processionària del pi o l'escarabat *Tomicus destruens* que afecten en aquesta zona principalment el pi blanc. En certs municipis com ara Vallirana o Corbera de Llobregat s'han dut a terme campanyes contra l'eruga del pi, en les pinedes públiques i privades, realitzant les aplicacions fitosanitàries.

La següent figura compara una ortofoto de 1946 amb una actual. Malgrat que la imatge més antiga és en blanc i negre, es poden apreciar zones on fa dècades hi havia conreus i ara estan cobertes per una massa forestal que va en detriment d'aquestes superfícies agràries. Aquesta realitat s'aprecia més clarament a les zones de Castellví, Cervelló, Sant Climent, Torrelles o al Pla de Begues.

Un altre dels trets característics d'aquest àmbit de les Muntanyes del Baix, és la reduïda superfície de les parcel·les. Existeixen moltes propietats amb extensions de terreny petites, fet que dificulta a molts d'aquests propietaris la implantació d'un aprofitament forestal rendible.

Figura 3.16 Evolució de la coberta forestal i canvis en els usos del sòl entre 1946 (esquerra) i l'actualitat (dreta)

Font: Elaboració pròpia a partir de bases cartogràfiques de l'ICGC

PF	Possibilitat d'explotació de la massa forestal arbrada	Amb l'anàlisi duta a terme per CTFC i l'AMB sobre la disponibilitat de recurs fuster a l'àmbit, es veu com una bona part de la superfície forestal arbrada és susceptible d'ésser aprofitada i resulta viable en aquest sentit, combinant l'extracció de biomassa i fusta per a altres usos.
PF	Interès creixent de les administracions per la prevenció d'incendis	Com a punt fort, cal destacar també el fet que hi hagi un interès creixent per part de les administracions per donar suport a un model de gestió forestal per a la prevenció d'incendis.
AM	Pèrdua molt important d'espais agrícoles per abandonament de conreus	Tot i el manteniment de l'agricultura en alguns sectors, amb un clar domini del conreu de secà com són els del pla de Begues, Torrelles, Sant Climent o Castellví, a les Muntanyes del Baix s'han abandonat molts camps de conreu, que actualment presenten diferents graus d'aforestació.
AM	Hi ha cinc tipus de formacions forestals dominants al territori, però el pi blanc representa el 90%	En termes de biodiversitat, val a dir que, tot i que trobem fins a cinc formacions forestals dominants a les Muntanyes del Baix (pi blanc, pi pinyer, alzina, boscos mixtos dominats pel roure de fulla petita i formacions de ribera), el 92,89% de la superfície forestal estudiada es correspon amb les masses dominades pel pi blanc. El pi blanc és una espècie altament colonitzadora i de creixement ràpid, que ocupa espais agrícoles abandonats
AM	Fort pendent i relleu abrupte com a factors limitants	Les característiques del territori sobre el que es configuren les masses forestals de l'àmbit (fort pendent en molts casos i relleu abrupte) constitueixen un factor limitant per a l'operativitat de l'explotació i aprofitament forestal.
AM	Proliferació de plagues	La presència de plagues ja presents al territori com l'eruga del pi o el potencial de proliferació d'altres com la de l'insecte perforador <i>Tomicus destruens</i> suposen una potencial amenaça per a les masses arbòries, constituïdes principalment per poblacions de <i>Pinus halepensis</i> .
AM	Reduïda superfície de les parcel·les	A l'àmbit hi ha moltes propietats amb extensions de terreny petites, fet que dificulta a molts d'aquests propietaris la implantació d'un aprofitament forestal rendible.

Hi ha 3 forests incloses al catàleg d'utilitat pública que equivalen al 0,74% de la superfície de les Muntanyes del Baix

A l'àmbit de les Muntanyes del Baix hi ha 3 forests catalogades com a d'utilitat pública actualment, la localització dels quals es pot observar a la següent figura.

La superfície total de les forests incorporades al Catàleg d'Utilitat Pública (CUP) és de 89,62 ha que equivalen al **0,74 % de la superfície de l'àmbit**.

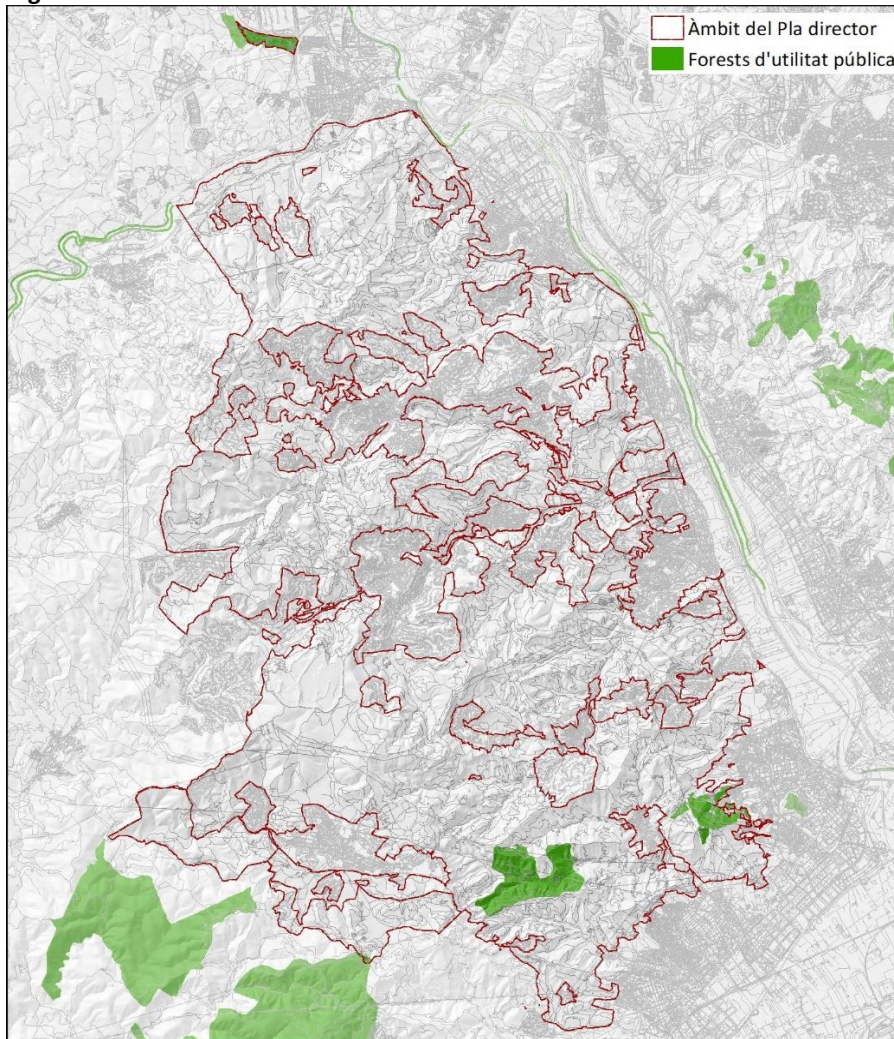
Taula 3.9 Forests d'utilitat pública (CUP) en l'àmbit del Pla d'Accions

Forest	Superfície a l'àmbit del Pla d'Accions	
	ha	%
Can Cases i Torrent dels Llops	28,28	0,24
La Fonollosa, Casa Roura i Vall de Teix	2,72	0,02
Muntanya de Sant Ramon	58,62	0,48
TOTAL	89,62	0,74 % (de l'àmbit)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del DTES, 2019

PF	Hi ha cinc forests d'utilitat pública a l'àmbit	Els forests d'utilitat pública són inalienables, imprescriptibles i inembargables i presten nombrosos serveis a la societat (lleure, oci, gaudi de la natura, etc.) i al medi ambient (regulació règim hidrològic, protecció de fauna i flora, etc.). Qualsevol tipus d'actuació està sotmesa a un règim d'autorització o concessió per part de l'òrgan gestor. Els forests inclosos al Catàleg d'Utilitat Pública poden accedir a més ajuts públics que els forests privats o inclús que altres forests públics.
AM	Nombre i superfície de forests públics reduïts	Tot i que algunes forests de gestió pública de la zona es localitzen en part o totalment dins del territori del Pla d'Accions, llur superfície no representa ni l'1 % del total de l'àmbit.

Figura 3.17 Localització de les Forests incloses al CUP en l'àmbit del Pla d'Accions

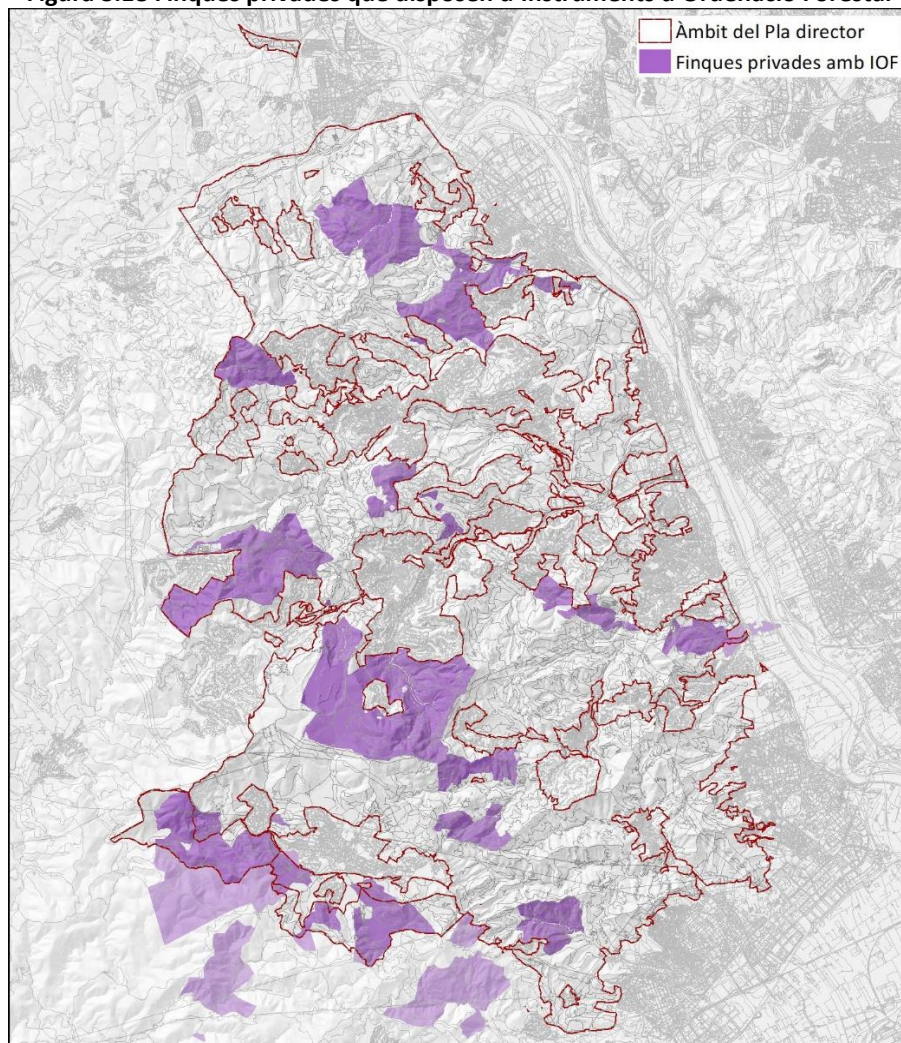

Font: Elaboració pròpia a partir de la informació del Departament de Territori i Sostenibilitat (2019)

Al territori hi ha 61 finques privades que compten amb instruments d'ordenació, una dada positiva per a la prevenció d'incendis i els aprofitaments forestals

En relació a la **gestió forestal**, destaca el fet que en els municipis de l'àmbit del Pla d'Accions hi ha 61 finques forestals que disposen d'Instruments d'Ordenació Forestal, amb una superfície total ordenada de 2.571,08 ha. Si es consideren les 11.991,21 ha de l'àmbit del Pla d'Accions, la superfície ordenada per plans tècnics equival a un 21,44% sobre aquest total.

Figura 3.18 Finques privades que disposen d'Instruments d'Ordenació Forestal

Font: Elaboració pròpia a partir de la informació del Centre de la Propietat Forestal (2019)

PF	Hi ha 61 finques amb Instruments de Gestió Forestal (21% de l'àmbit)	Són una eina que permet una gestió activa del bosc i, per tant, un element important per a la prevenció d'incendis i per a aprofitaments forestals.
AM	Baixa implementació dels IOF	Les ajudes econòmiques per portar-los a terme són reduïdes i, sovint, no és rendible per a la propietat privada, fet que produeix un incompliment de l'execució dels objectius dels Plans.

3.5 SERVEIS ECOSISTÈMICS

L'aprovisionament de fusta i biomassa, el control de l'erosió i la regulació del clima i de l'aigua són els principals serveis ecosistèmics de les àrees forestals, junt amb l'aprovisionament d'aliments lligat a les zones agrícoles.

El conjunt de les Muntanyes del Baix proporciona una sèrie de serveis ecosistèmics, segons es desprèn del projecte ForESmap dut a terme pel CREAF i de l'anàlisi de la cartografia del SITxell.

Atenent a les dades dels indicadors del CREAF, que es presenten a les taules següents, relacionades amb la superfície forestal del territori, els principals serveis ecosistèmics dignes de menció a l'àmbit són els següents:

- Serveis de **provisió**: producció de bolets, aigua dolça per escorrentiu i fusta i llenya.
- Serveis de **regulació**: control davant l'erosió (coberta forestal en pendent superior al 30%), regulació del clima via embornals de carboni i emmagatzematge d'aigua a capçades i sòl.
- Serveis de **biodiversitat**: riquesa d'espècies llenyoses i d'aus.

De manera global, el municipi de Castellví de Rosanes, situat al nord de l'àmbit, concentra els valors més elevats dels indicadors dels serveis ecosistèmics esmentats, mentre que el territori de Gavà presenta uns valors molt menys rellevants pel que fa als serveis ambientals dels boscos de les Muntanyes del Baix. Cal recordar que el ForESmap no inclou tots els municipis de l'àmbit, sinó només aquells on la superfície forestal és significativa (com a mínim, tres parcel·les del bosc a l'Inventari Forestal Nacional 3).

Taula 3.7 Indicadors dels principals serveis ecosistèmics de provisió. Dades potencials.

Municipi	Producció de bolets (kg/ha municipi/any)	Aigua dolça, escorrentiu (L/m²/any)	Matèries primeres Fusta i llenya (T/ha/municipi/any)
Begues	2,03	78,38	0,02
Castellví de Rosanes	5,48	108,3	0,36
Cervelló	3,58	84,12	0,08
Corbera de Llobregat	0,64	49,62	0,0
Gavà	0,25	37,33	0,03
Sant Climent del Llobregat	2,78	70,48	0,0
Torrelles de Llobregat	2,94	67,64	0,0
Vallirana	3,39	80,61	0,06
Mitjana de l'àmbit	2,64	72,06	0,068
<i>Valor màxim a Catalunya</i>	<i>26,82</i>	<i>356,86</i>	<i>1,69</i>

Font: dades del projecte ForESmap del CREAF (2016). No s'inclouen els 16 municipis de l'àmbit, ja que només hi ha dades d'aquells on la superfície forestal és significativa.

Taula 3.8 Indicadors dels principals serveis ecosistèmics de regulació. Dades potencials

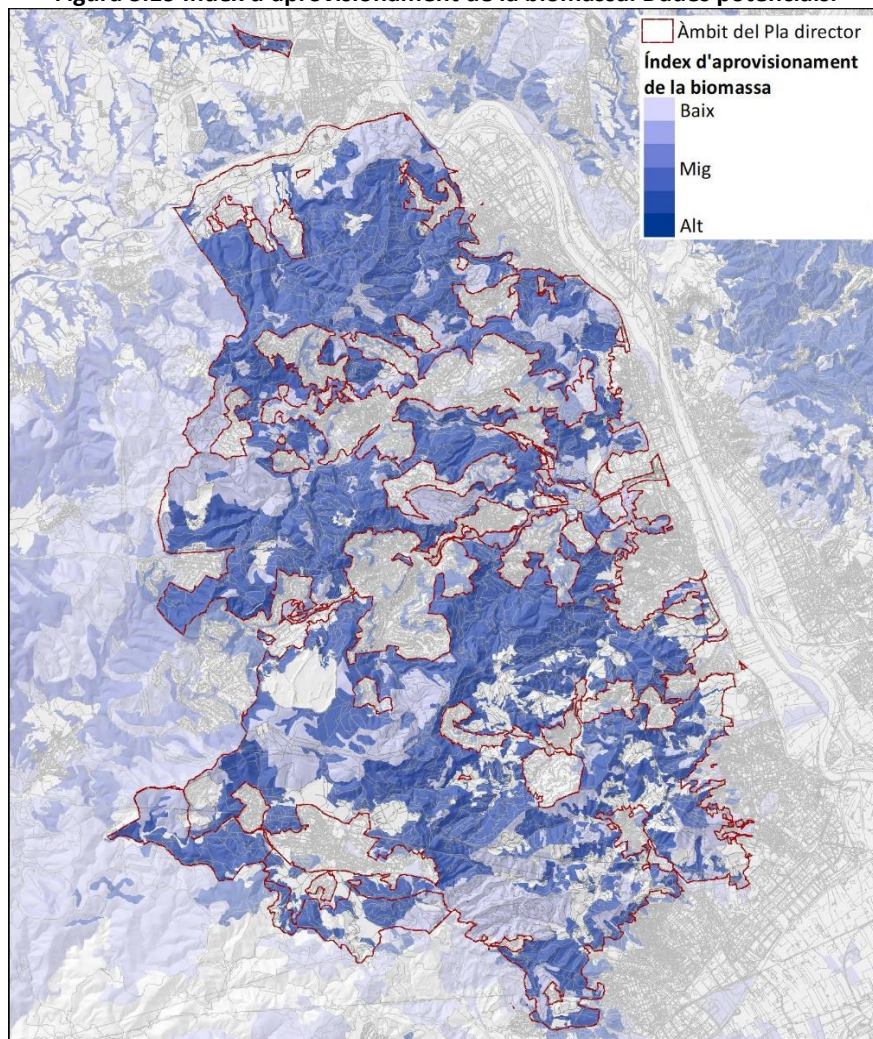
Municipi	Protecció del sòl en pendents >30% (%)	Embortal de carboni (T/ha/any)	Emmagatzematge d'aigua capçades i sòl (L/m²/any)
Begues	23,92	0,18	14,06
Castellví de Rosanes	83,07	0,86	62,2
Cervelló	66,41	0,33	55,38
Corbera de Llobregat	55,67	0,05	23,97
Gavà	27,99	0,28	5,2
Sant Climent del Llobregat	60,13	1,28	34,08
Torrelles de Llobregat	68,87	0,34	48,48
Vallirana	55,05	0,83	39,57

Mitjana de l'àmbit	55,14	0,52	35,37
<i>Valor màxim a Catalunya</i>	-	2,75	184,39

Font: dades del projecte ForESmap del CREAM (2016)

Per altra banda, amb l'anàlisi de la cartografia del SITxell s'identifiquen així mateix els serveis d'aprovisionament de biomassa (sobretot de les àrees forestals) i d'aprovisionament d'aliments (coincidint amb les zones agrícoles), tal i com es pot apreciar al següent mapa.

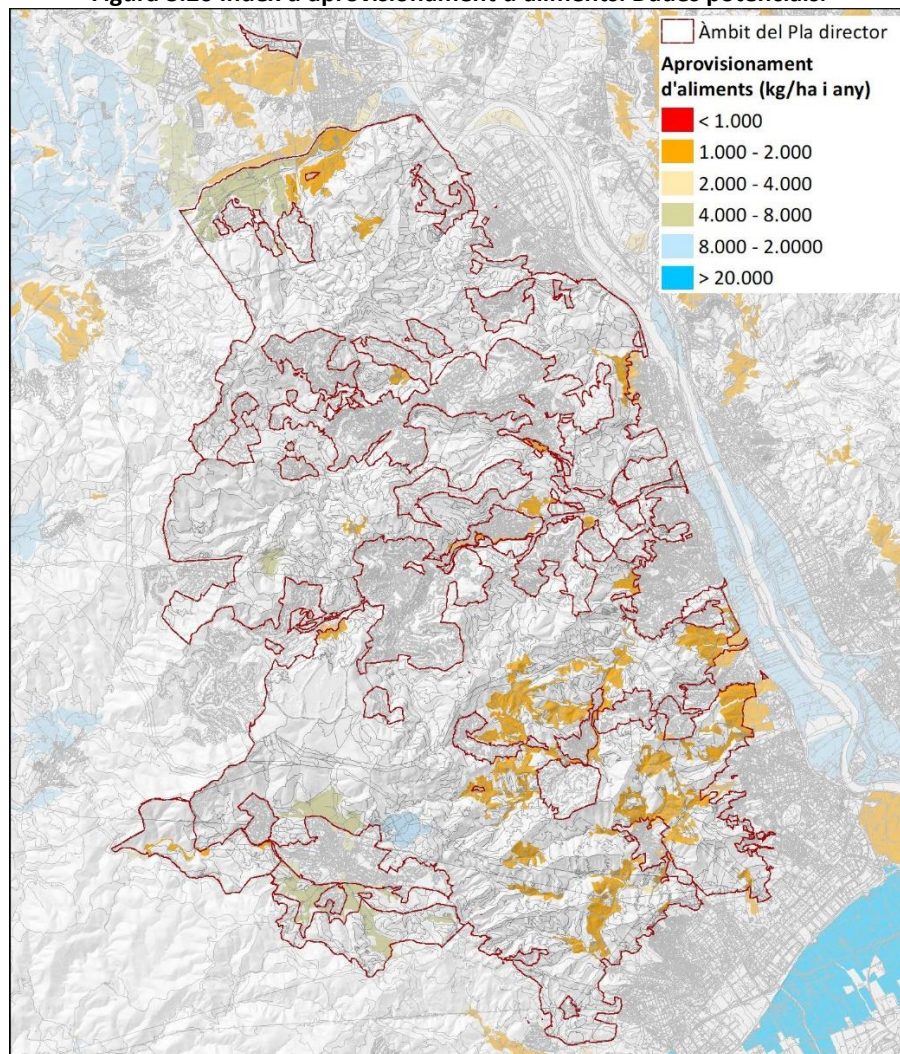
Figura 3.19 Índex d'aprovisionament de la biomassa. Dades potencials.

Font: Projecte SITXELL

Observem en el mapa anterior com l'àmbit presenta valors relatius alts per a l'aprovisionament de biomassa, en tant que es tracta d'un espai eminentment forestal, si bé la mitjana de l'índex de biomassa és de 3,3 sobre un màxim total a la demarcació de Barcelona de 14,6 (corresponent a plantacions de pollancre i altres destinades exclusivament a la silvicultura). Per tant, respecte el total, l'índex d'aprovisionament a l'àmbit és baix. Per altra banda, el servei d'aprovisionament d'aliments presenta un valor global encara més baix ja que els espais agrícoles tan sols suposen el 9,7% de tota la superfície de l'àmbit, tal com es pot veure al següent mapa.

Figura 3.20 Índex d'aprovisionament d'aliments. Dades potencials.

Font: Projecte SITXELL

L'Informe Tècnic sobre els espais lliures de l'àmbit geogràfic de Muntanyes del Baix, elaborat per l'Àrea de Planificació Territorial de la Diputació de Barcelona, fa una descripció més detallada sobre els serveis ecosistèmics de l'àmbit, centrant-se en la biomassa forestal, l'aprovisionament d'aliments, l'emmagatzematge i captura de CO₂, la qualitat de l'aire (i filtració de contaminants), la pol·linització i la protecció contra l'erosió del sòl. També fa esment dels serveis culturals posant en relleu les oportunitats recreatives i la capacitat estètica del paisatge.

PF	Els espais agrícoles i forestals són generadors de serveis ecosistèmics i, per tant, poden ser una potencial font de recursos econòmics i generadora de llocs de treball.	Els servei ecosistèmic més important és l'aprovisionament de biomassa forestal tenint en compte una coberta dominada en un 80,2% per pinedes i alguns alzinars. L'obtenció de biomassa per a usos energètics en calderes de biomassa, per exemple, és una oportunitat per a l'aprofitament d'aquests boscos. A més, la seva gestió forestal activa afavoreix la prevenció d'incendis i la gestió
----	---	--

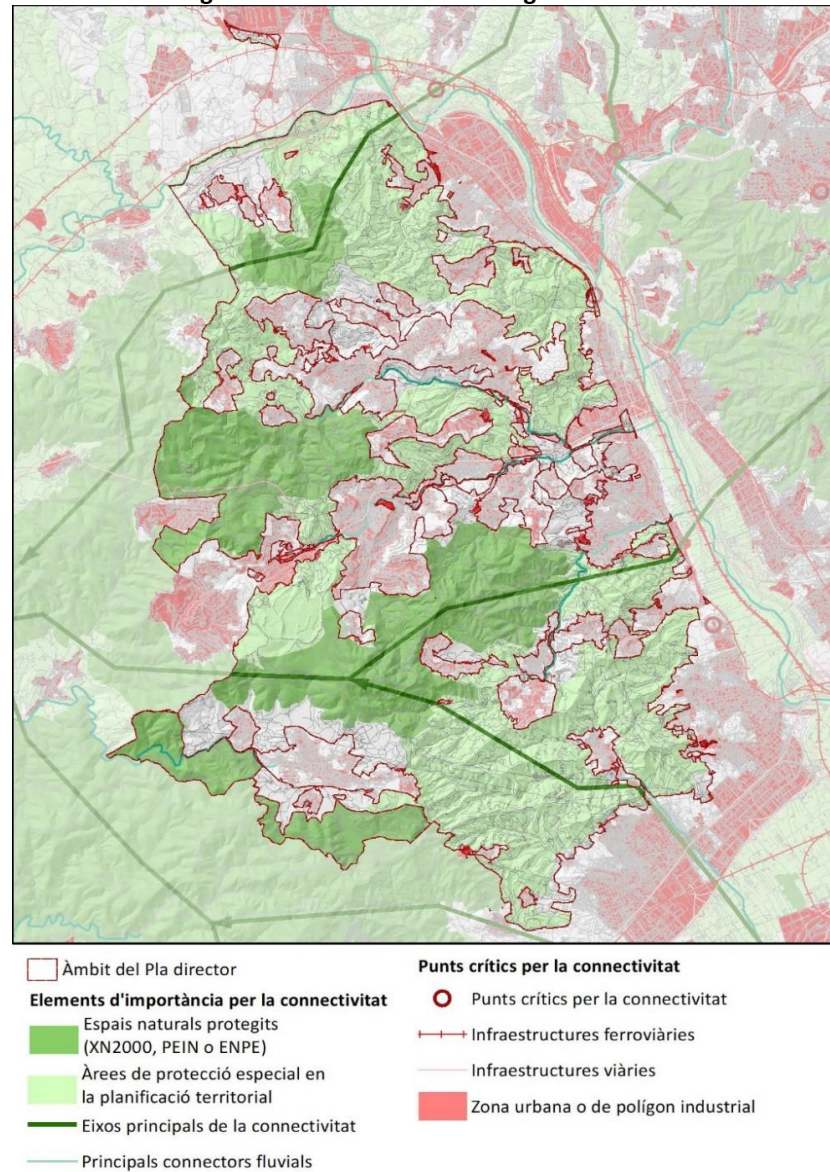
		del sotabosc. Així mateix, no cal oblidar que la gestió forestal és generadora de recursos i de llocs de treball.
AM	Manca de coneixement suficient sobre els serveis ecosistèmics de l'àmbit.	Existeix una manca de coneixement suficient dels serveis ecosistèmics ofrenats per l'espai. Tot i que els valors no són molt rellevants a nivell quantitatiu, potser ho són més a nivell qualitatiu.

3.6 CONNECTIVITAT ECOLÒGICA

L'àmbit es configura com un gran nucli de connectivitat ecològica, amb bona permeabilitat per a la fauna al seu interior, i actuant de nexa entre les valls de l'Anoia, al nord, i el massís del Garraf i la zona agrària del Llobregat, al sud

En termes de connectivitat ecològica, l'àmbit del Pla es troba encaixonat dins l'àmbit metropolità amb una clara funció de connector ecològic amb espais d'interès natural veïns com són les valls de l'Anoia, el Parc del Garraf, i el Parc Agrari i el delta del Llobregat. Això es mostra al següent mapa:

Figura 3.21 Connectivitat ecològica a l'àmbit

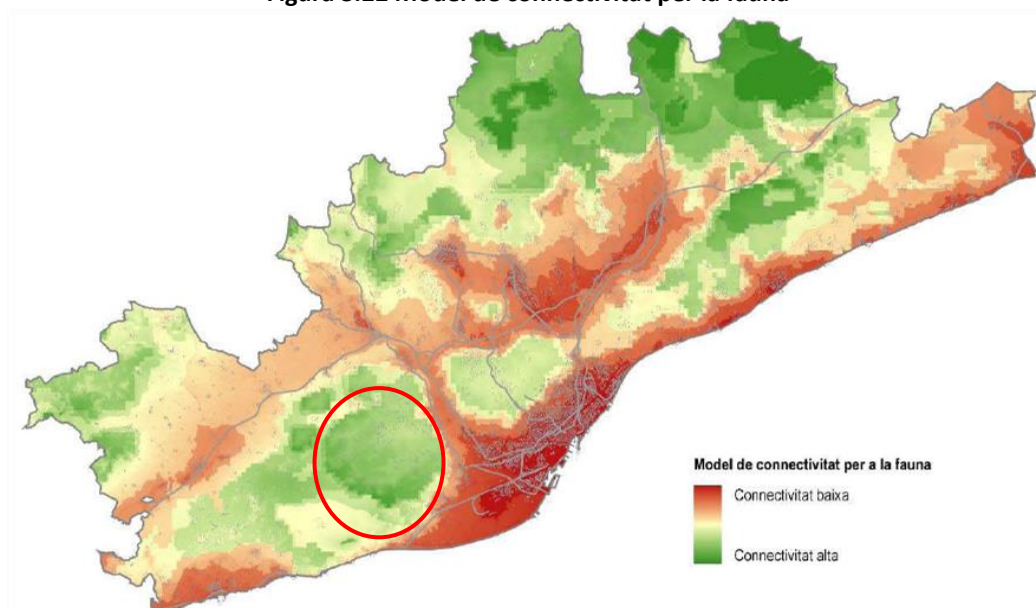
Font: Proposta del sistema d'espais oberts del Pla Territorial Metropolità de Barcelona (PTMB, 2010).

El Pla Territorial Metropolità de Barcelona (PTMB, 2010) defineix la pràctica totalitat de l'àmbit com a gran nucli de connectivitat ecològica. El Pla identifica com a corredors fluvials els principals torrents i rieres del territori (rieres de Corbera, de Rafamans, de Cervelló, de Torrelles, de Begues, de Sant Climent, de les Rovires i la de Can Soler) així com el riu Llobregat. Així mateix, el PTMB també identifica dos àrees de connectivitat ecològica que jugarien un paper de nexa entre una riba i l'altra del riu Llobregat (a nivell dels termes del Papiol amb Pallejà i de Santa Coloma de Cervelló amb Sant Joan Despí), però que el mateix pla considera com a connectors amenaçats per continus urbans.

A nivell de connectivitat per la fauna, existeix una bona permeabilitat del seu pas a l'interior de l'àmbit, com s'observa a la següent figura, així com una certa connectivitat a les zones de contacte amb l'àrea agrícola de l'Alt Penedès i l'Anoia i la zona del Garraf. En canvi, a la part

oriental limitant amb la vall del riu Llobregat, la connectivitat és pràcticament inexistent. No hi ha espais o eixos connectors de suficient qualitat entre l'àmbit de les Muntanyes del Baix i la serra de Collserola. La presència de diverses infraestructures viàries i ferroviàries al llarg de la vall del Llobregat (Tren d'Alta Velocitat, ferrocarril, N-II, A-2, etc.) i els continus urbans que l'envolten fan de la vall baixa del Llobregat una zona de difícil franquejabilitat.

Figura 3.22 Model de connectivitat per la fauna

Font: Diputació de Barcelona. Àrea d'Espais Naturals, SITxell (2009).

PF	El territori és travessat per connectors ecològics destacables a nivell territorial que li confereixen un elevat interès per al manteniment dels ecosistemes	El fet que les muntanyes del Baix sigui un espai d'elevat interès connector en un entorn tant urbanitzat, és clarament un punt fort i representa una oportunitat en tant que els seus hàbitats poden exercir un paper molt important en la mobilitat de la fauna i la flora. Això també obre l'oportunitat a que els boscos de les Muntanyes del Baix puguin esdevenir refugi per a espècies de la fauna amenaçades, com l'àguila cuabarrada o altres aus que cacen al riu Llobregat o a les planes agrícoles i nien als entorns forestals. De la mateixa manera, les rieres i torrents que desemboquen al Llobregat són corredors fluvials importants per a peixos i amfibis.
AM	Fragilitat de la connectivitat ecològica per la pressió dels continus urbans i les infraestructures viàries	La fragilitat de la connectivitat ecològica a l'interior de l'àmbit es veu amenaçada per la pressió de les urbanitzacions disperses que trobem pel territori i per la fragmentació que suposen els carrers i carreteres que travessen tot el sòl no urbanitzable. Les pressions exteriors també tenen una influència sobre la capacitat connectora de l'àmbit, en tant que se situa geogràficament en un territori

		fragmentat per zones urbanes i solcat a l'est per grans infraestructures lineals de la vall del Llobregat.
--	--	--

3.7 PAISATGE I PATRIMONI CULTURAL

Relleus escarpats, rieres i planes agrícoles defineixen un paisatge alterat per urbanitzacions i pedreres, amb un patrimoni cultural ric i un conjunt destacat d'arbres d'interès local

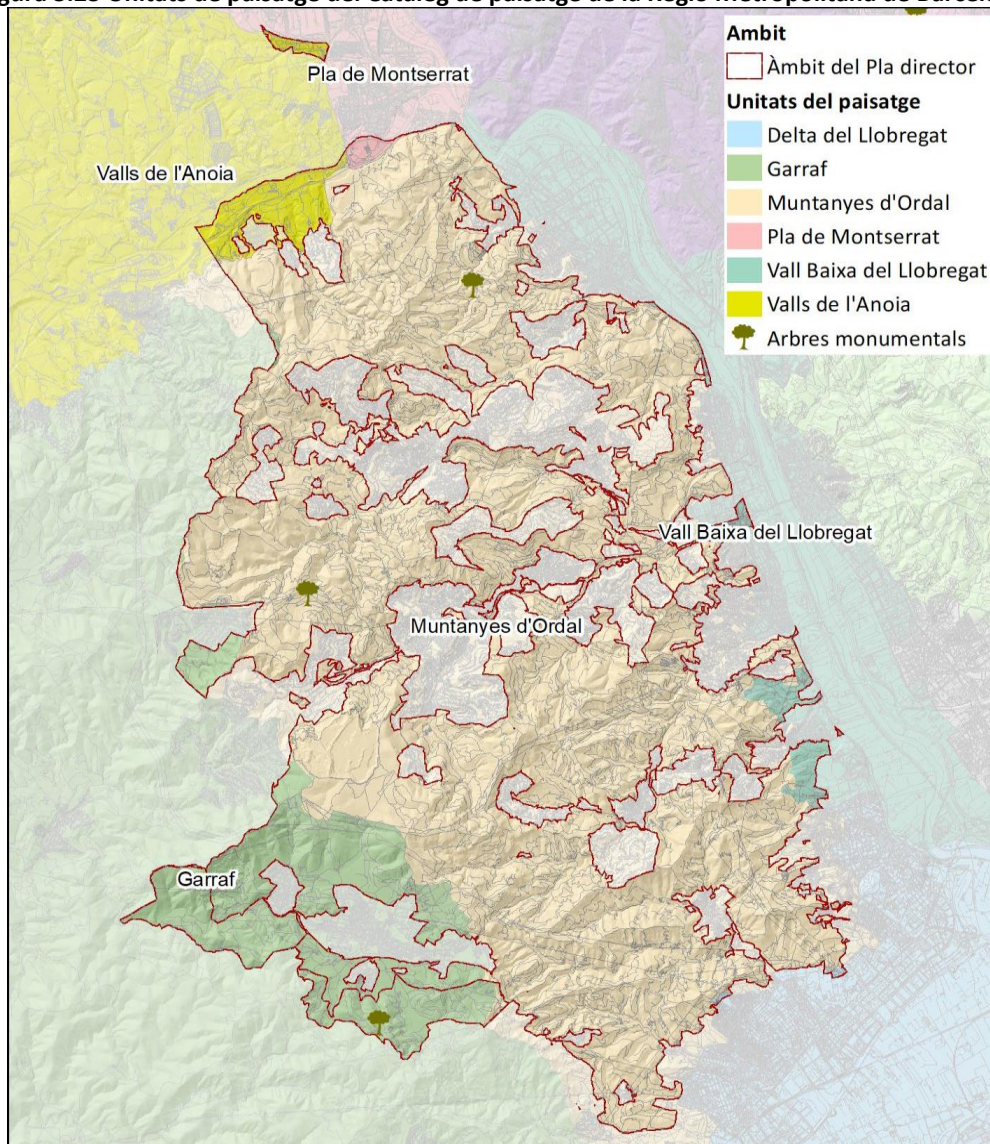
El Catàleg de paisatge de la Regió Metropolitana de Barcelona creat per la Llei 8/2005, de Paisatge de Catalunya, descriu el paisatge de les Muntanyes de l'Ordal, on s'integra l'àmbit del Pla d'Accions de les Muntanyes del Baix, com una unitat de relleu amb disposició laberíntica, sense muntanyes dominants ni serrats principals, successió de valls i carenes aparentment desendreçades, i amb clara dominància forestal intensament urbanitzada. El territori també està en contacte amb les unitats del Massís del Garraf i la Vall Baixa del Llobregat, però la seva incidència no és representativa.

Així doncs, a grans trets, es poden diferenciar aquests grans dominis paisatgístics:

- El **paisatge de muntanya**, amb relleus escarpats, a la part més central amb les serres del massís de l'Ordal i les cingleres que es formen en les litologies calcàries. La zona es troba coberta per una densa massa forestal (pi blanc i matollar). Apareixen clapes de conreu escampades de forma irregular.
- El **paisatge fluvial**, d'escassa representació, amb presència més àmplia a la part nord est de l'àmbit. L'espai està immers en la conca hidrogràfica del Llobregat i els seus cursos d'aigua superficial són principalment rieres i torrenteres de curta dimensió, moltes d'elles amb un curs irregular, que no generen un paisatge fluvial permanent (veure apartat sobre la Xarxa hidrogràfica).
- El **paisatge de plana**, ocupat en gran part per nuclis urbans i amb un espai agrícola amb presència de camps de cereals, vinyes i hortes. Són el pla de Begues, el Pla d'Ardenya a Vallirana o el pla de Sant Joan a la Palma de Cervelló.

El següent mapa mostra les unitats paisatgístiques que trobem a l'àmbit d'estudi.

Figura 3.23 Unitats de paisatge del Catàleg de paisatge de la Regió Metropolitana de Barcelona

Font: Catàleg del Paisatge de la Regió Metropolitana de Barcelona (2015).

A nivell de conques visuals, aquestes es troben alterades a causa, d'una banda, de la presència de pedreres, edificacions i urbanitzacions que, en alguns casos, s'enfilen fins a dalt les carenes, provocant el conseqüent impacte paisatgístic; i, de l'altra, les nombroses línies elèctriques que travessen el territori sense cap tipus d'integració amb l'entorn.

Dotze dels setze municipis que conformen el territori de les Muntanyes del Baix disposen de diferents documents que inventarien, cataloguen o protegeixen el seu **patrimoni cultural i històric**, però amb variacions pel que respecta a l'exhaustivitat o la tipologia dels elements inventariats. Val a dir, que en l'àmbit del Pla d'Accions existeixen entitats dedicades al coneixement, conservació i difusió del patrimoni a nivell municipal o comarcal, les quals han realitzat una important tasca d'inventariat.

La Llei 9/1993 de 30 de setembre, del **patrimoni cultural català** legisla la normativa per a la protecció, conservació, acreixement, investigació i difusió del coneixement del patrimoni, destacant el nombrós patrimoni en els municipis de l'àmbit del Pla declarat Bé Cultural d'Interès Nacional (BCIN). En general, l'àmbit disposa d'una important riquesa en elements patrimonials: castells, capelles, ermites, fonts, masies, jaciments arqueològics, i construccions en pedra seca, entre d'altres.

A continuació es recullen els principals elements d'interès arquitectònic com esglésies, capelles, castells o altres construccions rellevants en l'àmbit del Pla d'Accions. Si bé alguns es troben fora de la delimitació estricta de l'àmbit, mantenen una relació molt propera:

Taula 3.10 Elements d'interès arquitectònic en l'àmbit del Pla d'Accions

Element	Municipi	Declaracions de protecció*	Catàleg
Castellvell de Rosanes o Castell de Sant Jaume	Castellví de Rosanes	BCIN	-
Convent de Miralles	Castellví de Rosanes	BCIN	-
Església dels Àngels	Castellví de Rosanes	-	-
Monestir de Sant Ponç	Cervelló	BCIN	Pla Especial i Catàleg del Patrimoni Arquitectònic i Ambiental
Església de Santa Maria de Cervelló	Cervelló	BCIN	Pla Especial i Catàleg del Patrimoni Arquitectònic i Ambiental
Ermida del Remei	Cervelló	BCIL	Pla Especial i Catàleg del Patrimoni Arquitectònic i Ambiental
Castell de Cervelló	Cervelló	BCIN	Pla Especial i Catàleg del Patrimoni Arquitectònic i Ambiental
Ermida de Sant Cristòfol	Corbera de Llobregat	BCIL	P.E. del Catàleg del Patrimoni Històric, Arquitectònic i Natural de Corbera
Ermida de Sant Martí	Corbera de Llobregat	-	P.E. del Catàleg del Patrimoni Històric, Arquitectònic i Natural de Corbera
Torre de les mines	Gavà	-	-
Ermida de Can Amat	Gavà	BCIL	-
Casa de colònies de Can Amat	Gavà	-	-
Capella de Sant Joan del Pla o de l'Erm	La Palma de Cervelló	-	-
Castell de Sant Genís de Rocafort	Martorell	BCIN	-
Torrreta del Clos	Martorell	BCIN	-
Jaciment de la Torreta	Martorell	BCIN	-
Ermida de Sant Ramon	Sant Boi de	BCIL	-

de les Golbes	Llobregat		
Ermita del Roser	Sant Climent de Llobregat	-	-
Capella Miquel a la masia de Can Molins	Sant Climent de Llobregat	BCIL	-
Capella de Sant Francesc	Vallirana	BCIL	-
Pont del Lledoner	Vallirana	BCIL	-
Molins de la Llibra (Torre dels Moros)	Vallirana	BCIN	-
Ermita de Sant Silvestre	Vallirana	BCIL	-
Ermita de Sales	Viladecans	-	No es troba dins l'àmbit però hi manté una relació molt propera
Masia de Can Menut	Viladecans	-	-

*BCIL: Bé Cultural d'Interès Local; BCIN: Bé Cultural d'Interès Nacional. Font: Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya i Mapes del Patrimoni Cultural de la Diputació de Barcelona.

A nivell de patrimoni natural i paisatgístic, a l'àmbit hi podem trobar diferents **arbres i arbredes** monumentals i singulars. A continuació es relacionen aquells arbres monumentals o d'interès comarcal i local dels municipis de les Muntanyes del Baix, obviant aquells que se situen sobre sòl urbà.

Taula 3.11 Arbres i arbredes monumentals o d'interès comarcal i local

Nom	Espècie	Declaracions de protecció*	Municipi
Pi de Can Llopart	<i>Pinus halepensis</i>	AL	Castellví de Rosanes
Pi ver de Cervelló	<i>Pinus pinea</i>	AL	Cervelló
Lledoner del Mas del Lledoner	<i>Celtis australis</i>	AM	Cervelló
Roure de la Font de Golbes	<i>Quercus cerrioides</i>	AL	Sant Boi de Llobregat
Robínies de Sant Ramon	<i>Robinia pseudoacacia</i>	DL	Sant Boi de Llobregat
Roure de l'Ermita de Sant Silvestre	<i>Quercus x cerrioides</i>	AL	Vallirana
Alzina de Can Menut	<i>Q. ilex subsp. ilex</i>	AL	Viladecans
Roure de Can Menut	<i>Quercus pubescens</i>	AL	Viladecans
Ametllers de Can Sala-Can Menut	<i>Prunus dulcis</i>	DL	Viladecans
Comunitat d'alzines, roures i ametllers de Can Sala	-	DL	Viladecans

*AL: Arbre Local; DL: Arbreda Local; AM: Arbre Monumental. Segons el Decret 47/1988, 11 de febrer, sobre declaració d'arbres d'interès comarcal i local, i el Decret 214/1987, 9 de juny, sobre declaració d'arbres monumentals.

Font: Elaboració pròpia a partir de diferents fonts.

De la mateixa manera, també trobem diversos indrets amb **paratges** amb un important valor estètic, natural, ecològic i/o social. Es fa un recull d'aquells paratges més interessants i emblemàtics que es poden trobar en aquestes muntanyes, si bé alguns no estan protegits ni recollits en cap inventari o catàleg:

Taula 3.12 Paratges d'interès en l'àmbit del Pla d'Accions

Paratge d'Interès	Municipi	Catàleg
Paratge del Castell Vell	Castellví de Rosanes	-
Entorn del riu Anoia	Castellví de Rosanes	-
Puig de la Creu de l'Aragall	Castellví de Rosanes	-
Can Mitjans (alzina, riera, esplanada...)	Castellví de Rosanes	-
El Cala Torrent de Can Canals	Corbera de Llobregat	P.E. del Catàleg del Patrimoni Històric, Arquitectònic i Natural de Corbera
Cinglera dels Carsos, el mirador i Can Margarit	Corbera de Llobregat	P.E. del Catàleg del Patrimoni Històric, Arquitectònic i Natural de Corbera
Mata de Can Coll, el roure gran, l'alzina gran i els xiprers de Can Llopard	Corbera de Llobregat	P.E. del Catàleg del Patrimoni Històric, Arquitectònic i Natural de Corbera
Serres de l'Aragall, de Sant Miquel, del Pujol de Migjorn i roc de Forellac i Puig d'Agulles	Corbera de Llobregat	P.E. del Catàleg del Patrimoni Històric, Arquitectònic i Natural de Corbera
Parc Forestal de Can Cases	Martorell	-
Paratge de Sant Genís de Rocafort	Martorell	-
Paratge del Castell de Rosanes	Martorell	-
Serra de les Torretes	Martorell	-
Entorn de la Riera de les Rovires	Pallejà	-
Cingleres de Pallejà	Pallejà i la Palma de Cervelló	-
El Pla de Sant Joan	La Palma de Cervelló	-
La riera de Rafamans	La Palma de Cervelló	-
Capçalera de la riera de Torrelles	Torrelles de Llobregat	-
Coves de Can Riera	Torrelles de Llobregat	-
Entorn de Sant Ponç de Corbera	Cervelló	Pla Especial i Catàleg del Patrimoni Arquitectònic i Ambiental
Bosc de Can Sala	Cervelló	Pla Especial i Catàleg del Patrimoni Arquitectònic i

		Ambiental
Masia de Can Menut	Viladecans	
Ermita de Sales	Viladecans	No es troba dins l'àmbit però hi manté una Viladecans relació molt propera.
Font de Can Presas del Voltar	Viladecans	Són paratges amb un important valor paisatgístic, social i natural de Viladecans
El pla d'Ardenya	Vallirana	-
El Montau	Begues	-
El pla de Begues	Begues	-
Muntanya de Sant Ramon o Montbaig	Sant Boi de Llobregat	-
Muntanya de Sant Antoni	Santa Coloma de Cervelló	-
Turó de Caçagats	Gavà	-
Fons dels Fangars	Gavà	-
Vall de la riera de les Comes i els Canyars	Gavà	-

Font: Elaboració pròpia a partir dels Catàlegs de Patrimoni i de les informacions disponibles als webs dels ajuntaments.

PF	El ric patrimoni cultural i natural present a les Muntanyes del Baix és un punt fort que cal posar en valor pel seu interès cultural i, fins i tot, turístic	L'àmbit conté un patrimoni cultural i natural ric, tal i com estableixen les diferents Plans especials i catàlegs dels municipis que l'integren. Cal entendre aquest fet com una oportunitat per valoritzar el territori i el paisatge, i com a element molt potent per a vehicular activitats al medi natural i impulsar, fins i tot, activitats turístiques al voltant del coneixement de la història d'aquest patrimoni. És important la revalorització d'aquest patrimoni, sobretot el relacionat amb les activitats agrícoles tradicionals, per evitar l'oblit i el seu desconeixement.
PF	La varietat de paisatges pot esdevenir un atractiu turístic i un valor afegit al territori	La diversitat d'ambients i l'orografia escarpada de la zona és un punt d'interès per al senderisme, l'excursionisme, les rutes en BTT, etc. Una bona planificació de camins per a diferents usos pot contribuir a la dinamització del paisatge i el seu ús social.
AM	Paisatge alterat per la presència d'urbanitzacions i pedreres	Les activitats extractives generen un impacte paisatgístic sobre l'àmbit en alguns punts del territori, així com la ubicació d'algunes urbanitzacions sobre antigues zones agrícoles o forestals. Cal doncs tenir en compte aquesta

		realitat a l'hora de fomentar polítiques o programes per al desenvolupament del turisme i, en general, en la divulgació dels valors patrimonials de la zona.
AM	Risc de pèrdua d'elements patrimonials per oblit i banalització dels paisatges agrícoles tradicionals	L'abandonament de les activitats agrícoles que s'ha produït en les darreres dècades i l'avanç progressiu del bosc, que ha colonitzat els espais oberts i ha homogeneïtzat el paisatge, també ha propiciat la pèrdua de construccions de pedra agrícoles i la banalització dels paisatges agraris de muntanya. Cal doncs revaloritzar aquests paisatges i els seus elements construïts tradicionals per recuperar el caràcter propi del territori.
AM	Manca de gestió de zones singulars	Sobre alguns d'aquests paratges o àrees d'interès es constata una manca de gestió física i social per tal de garantir (o inclús millorar) el seu estat de conservació.

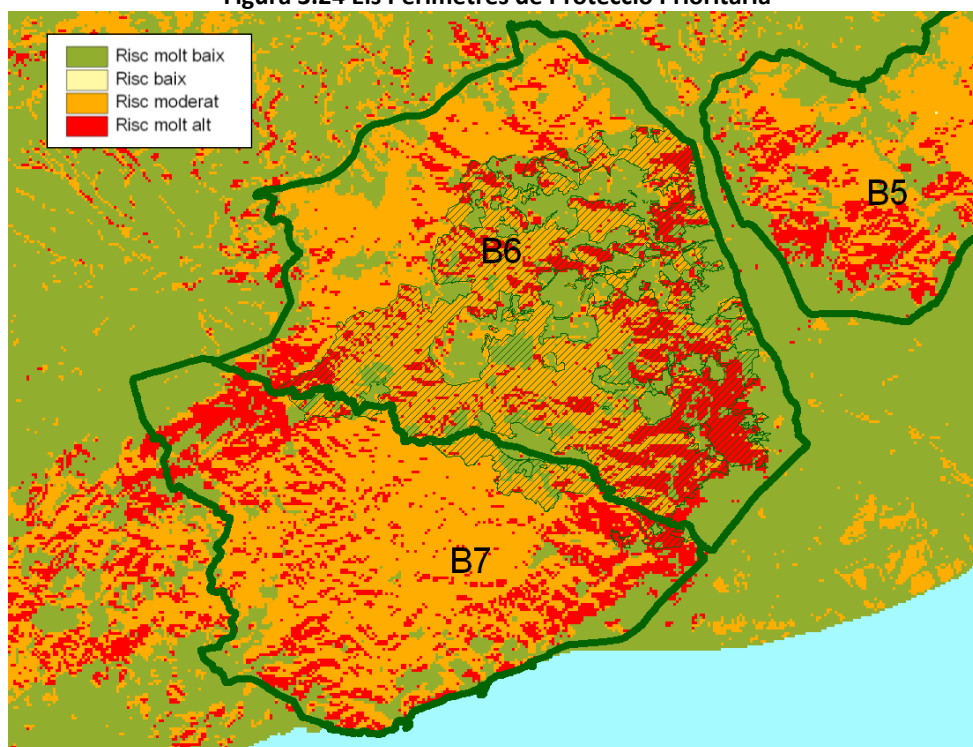
3.8 INFRAESTRUCTURES I EQUIPAMENTS

3.8.1 PREVENCIÓ D'INCENDIS

L'equipament per la prevenció i extinció d'incendis el conformen punts de guaita, 6 parcs de bombers als municipis de l'àmbit, i punts d'aigua accessibles per als equips d'extinció. A més, hi ha constituïda la Federació d'ADFs del Baix Llobregat per a lluitar contra els incendis i prevenir-los.

A l'àmbit de les Muntanyes del Baix hi ha infraestructures i equipaments relacionats amb la prevenció i extinció d'incendis. Així, es defineixen dos perímetres de protecció prioritària, el de les Muntanyes de l'Ordal (codi B6) que engloba pràcticament la totalitat de l'àmbit i l'altre del Massís del Garraf (codi B7) a la part fronterera amb el Parc Natural del Garraf.

Figura 3.24 Els Perímetres de Protecció Prioritària

Font: Cartografia del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació, 2003

A més a més, als municipis integrants del Pla d'Accions existeixen diferents Agrupacions de Defensa Forestal (ADF), formades per propietaris forestals, els Ajuntaments dels municipis del seu àmbit territorial i associacions de defensa natural, i que tenen com a finalitat la prevenció i la lluita contra els incendis forestals. En aquest sentit, hi ha constituïda la **Federació d'ADFs del Baix Llobregat**.

Hi ha diferents **punts de guaita** que tot i trobar-se fora del territori, permeten una visió i control de la zona juntament amb els **6 parcs de bombers**, ubicats en els municipis de Begues, Martorell, Sant Boi, Sant Climent, Sant Vicenç i Gavà.

Pel que fa a la **zona de cobertura d'aigua**, destacar que pràcticament la totalitat de l'àmbit es troba coberta per aigua. Així els punts d'aigua, els quals són accessibles per a vehicles pesants i/o helicòpter i, per tant, d'especial interès per als equips d'extinció d'incendis, donen abast a pràcticament la totalitat del territori.

PF	Existència d'alguns equipaments per a la lluita contra incendis	Diferents punts de guaita situats a l'exterior de l'àmbit permeten controlar bona part del mateix. A més, hi ha fins a 6 parcs de bombers en els municipis que envolten les Muntanyes del Baix i els punts d'aigua són accessibles amb vehicles pesants o helicòpters. Els perímetres de protecció prioritària permeten planificar les mesures necessàries com per permetre una planificació amb visió integral del territori.
----	---	--

AM	Manca d'un Parc de Bombers a l'interior de l'àmbit	A l'interior del territori de les Muntanyes del Baix no hi ha actualment cap parc de bombers, la qual cosa implica un major temps de desplaçament per part dels serveis d'emergència (des dels municipis situats a la perifèria) en cas de declarar-se un incendi.
AM	Manca d'implicació de propietaris a les ADF.	Una altre aspecte a millorar el representa el baix grau d'implicació de bona part dels propietaris pel que fa a les diferents Associacions de Defensa Forestal que actuen al territori.

3.8.2 XARXA VIÀRIA I DE CAMINS

A l'interior de l'àmbit, destaquen la N-340 i la B-24 que travessen el territori d'est a oest i constitueixen barreres infranquejables per a la fauna. Al nord, i sobre el límit de les Muntanyes del Baix, l'AP-7 és la principal via.

Les característiques físiques de l'àmbit han provocat que la **xarxa viària** principal se situï a la seva banda dreta, paral·lela al riu, com a principal vial d'accés a l'àrea metropolitana i ciutat de Barcelona.

L'àmbit no es troba doncs fragmentat internament per importants vials de comunicació, exceptuant les carreteres N-340 i B-24 que travessen d'est a oest i l'AP-7, la qual se situa ja molt a prop de l'extrem nord del territori.

A nivell de les carreteres comarcals, destaca la BV-2411 que uneix: Gavà amb Begues, marcant en certs trams el límit entre el Parc Natural del Garraf i la resta de l'àmbit del Pla d'Accions.

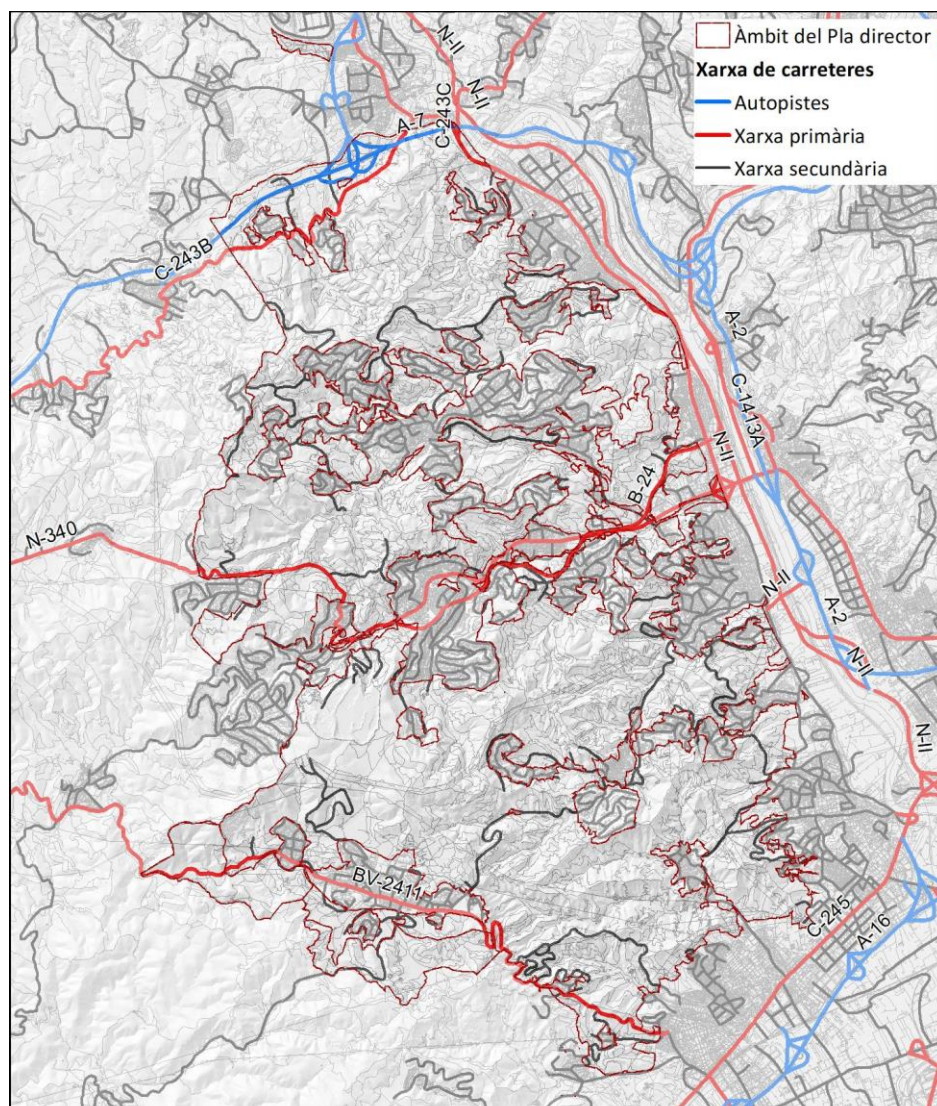
La següent taula mostra les intensitats mitjanes de trànsit (IMD) de les principals carreteres que travessen l'interior de l'àmbit i la seva permeabilitat al pas de la fauna.

Taula 3.13 Intensitats mitjanes de trànsit (IMD)

Carretera	IMD (vehicles/dia)	Pas de la fauna
B-24	21.812	INFRANQUEJABLE
N-340	19.019	INFRANQUEJABLE
BV-2411	1.964 (16-20% pesants en dies laborables)	EFFECTE BARRERA
AP-7	50.000-80.000	INFRANQUEJABLE

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Mapa de Tráfico de la DGC (2017), del Mapa Estratégico del ruido de las carreteras de la red del Estado de la DGC (2007) en el cas de la BV-2411 i del Departament de Territori i Sostenibilitat (2014) per al tram de l'AP-7.

Figura 3.25 Detall de les principals infraestructures viàries que travessen l'àmbit

Font: ICGC

Per altra banda, val a dir que el Pla d'infraestructures de transport de Catalunya 2006-2026 (PITC) recull una actuació a la xarxa viària que afecta a l'àmbit del pla: l'Eix Alt Penedès - Baix Llobregat (N-340/B-24: Vilafranca - Pallejà), on es preveu el desdoblament del tram entre Vilafranca del Penedès i Vallirana.

En relació al manteniment de la **xarxa de camins**, les actuacions realitzades es basen en les programades en els Plans de Prevenció d'Incendis Municipals. En cada municipi es realitzen diferents actuacions, la desbrossada de camins d'ús públic i a nivell puntual el manteniment d'aquells camins emprats anualment per a aplecs i caminades populars.

Pel que fa a l'accessibilitat de la xarxa de camins de titularitat pública, la qual es regula de forma diferenciada en cada municipi, a nivell de regulació destaca el model de control de l'accés implantat a Sant Boi de Llobregat, Viladecans, Sant Climent de Llobregat i Gavà, basat en el tancament de camins a la circulació de vehicles, excepte propietaris i serveis .

En aquest sentit, cal esmentar també l'existència del Pla de Senders Turístics del Baix Llobregat, el qual defineix una xarxa de mobilitat turística (amb camins per fer a peu o en bicicleta) per tal d'obtenir un impuls econòmic i contribuir a l'ordenació del territori. Se'n parlarà amb més detall a l'apartat sobre l'ús públic de l'espai.

Per últim, que tot i no englobar-se en l'àmbit del Pla, fer esment de la **xarxa ferroviària** que transcorre pel marge dret de l'àmbit paral·lel al riu Llobregat, i que travessa i comunica part dels municipis integrants.

La informació relativa a la xarxa de senders està disponible a l'apartat d'ús públic.

PF	Elevada accessibilitat a l'àmbit	El territori de Muntanyes del Baix és actualment molt accessible per carretera si es tenen en compte les autopistes i autovies realitzades i les diferents vies i xarxa de camins que penetren en diferents punts del mateix.
AM	Aïllament de l'espai respecte el seu entorn amb pèrdua de connectivitat ecològica i impacte visual de les infraestructures de mobilitat	Algunes vies acaben per fragmentar o dividir parcialment el territori (sobretot a l'eix de la B-24 i N-340) comportant una pèrdua de connectivitat ecològica i generant un impacte visual sobre el paisatge d'aquestes àrees. Les grans vies de comunicació del Baix Llobregat (C-32, AP-7, B-23) aïllen l'espai respecte el seu entorn.
AM	Manca o baix grau de manteniment de la xarxa de camins	De forma general, la xarxa de camins del territori presenta un manteniment deficient, malgrat del manteniment puntual dels camins emprats anualment per a aplecs o caminades populars, i el d'aquells més prioritaris dels plans de prevenció d'incendis.

3.8.3 XARXA ELÈCTRICA I INSTAL·LACIONS DE RESIDUS

Nombroses línies d'alta tensió travessen l'àmbit. Algunes instal·lacions de gestió de residus se situen fregant els límits del mateix.

La **xarxa elèctrica** també és una infraestructura molt estesa al llarg del territori de les Muntanyes del Baix. Aquest tipus d'infraestructures provoquen una sèrie d'impactes ambientals notables:

- Impacte visual de les torres elèctriques i del cablejat.
- Afectació a zones protegides de l'EIN de les Muntanyes de l'Ordal i del Massís del Garraf, així com altres espais naturals que no disposen de protecció.
- Pèrdua de sòl forestal (en el traçat de la línia) per l'obligatorietat de tala, amb el conseqüent impacte visual.
- Risc d'erosió sota el traçat de la línia.
- Altres riscos associats: risc per a l'avifauna, risc d'incendi forestal i risc per a la salut de les persones.

En paral·lel, també existeix un cablejat de baixa tensió molt nombrós per tot l'àmbit i que suposa un elevat risc d'incendi i del qual no sempre se'n fa el manteniment adequat.

Als municipis que integren l'àmbit de les Muntanyes del Baix s'hi ubiquen algunes **instal·lacions relacionades amb la gestió de residus**, municipals i industrials en la major part dels casos. Tot i que aquestes instal·lacions se situen fora de territori del Pla d'Accions, a la següent taula s'inclouen les més rellevants pel fet d'estar en contacte amb l'inici de l'àmbit.

Taula 3.14 Instal·lacions de gestió de residus en l'àmbit del Pla d'Accions

Municipi	Adreça	Tipus d'instal·lació	Tipus de residu
Corbera de Llobregat	Ctra. Corbera-Sant Andreu	Deixalleria	Municipal
Torrelles de Llobregat	Can Gallina	Compostatge	Ind./Municipal
Vallirana	Polígon Industrial Rigsal	Valorització	Industrial
Vallirana	Polígon Industrial Rigsal	Valorització	Industrial
Cervelló	Carrer Torrent d'en Mascaró	Deixalleria	Municipal

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Agència de Residus de Catalunya

AM	Impacte visual de la xarxa elèctrica	Les torres elèctriques i el cablejat generen un impacte visual i paisatgístic molt notable, afectant també a espais naturals protegits.
AM	Riscos associats a la xarxa elèctrica	Risc d'erosió sota el traçat de la línia, per la pèrdua de sòl forestal, risc per a l'avifauna, risc d'incendi forestal i risc per a la salut de les persones.
AM	Presència d'instal·lacions de residus	Als municipis que de l'àmbit s'hi ubiquen algunes instal·lacions relacionades amb la gestió de residus i, tot i que aquestes se situen fora de territori del Pla d'Accions, algunes gairebé freqüen el mateix.

3.9 ÚS PÚBLIC DE L'ESPAI

El territori compta amb nombroses àrees d'esbarjo i indrets on hi té lloc algun esdeveniment cultural (aplecs, caminades, etc.). Hi ha una xarxa de senders bastant densa al territori i un Pla de Senders Turístics a nivell de tot el Baix Llobregat.

En les taules següents es recullen els punts d'interès pel seu ús públic en l'àmbit del Pla d'Accions, comprenent les àrees recreatives o d'esbarjo i els esdeveniments socials i tradicionals.

Taula 3.15 Àrees recreatives o d'esbarjo en l'àmbit del Pla

Municipi	Tipus d'àrea i nom	Observacions
Begues	Àrea de barbacoa i de descans	Gestió privada
Castellví de Rosanes	Àrea de pícnic de Matamoros	
	Àrea de pícnic de la zona poliesportiva i de lleure Jardí del Pont	Al límit del terme amb Sant Andreu de la Barca
Gavà	Àrea recreativa de la Sentiu	Al límit de l'àmbit amb el Parc del Garraf
	Parc del Mil·lenni	Al límit de l'àmbit amb la zona urbana de Gavà
La Palma de Cervelló	Àrea de pícnic del Pla de Sant Joan	
	Àrea de pícnic de Can Via	
	Àrea de pícnic de Can Mascaró	
Pallejà	Àrea de barbacoa	Gestió privada
	Àrea de pícnic	Gestió municipal
Sant Andreu de la Barca	Àrea de pícnic Can Salvi	A límit de l'àmbit amb l'àrea urbana de Sant Andreu
Sant Boi de Llobregat	Àrea de lleure de Can Paulet Font de Golbes	
	Ermita de Sant Ramon	Existeix una àrea de lleure a Torre de la Vila molt a prop de l'àmbit
Sant Climent de Llobregat	Àrea dels Campaments	Per utilitzar l'espai s'ha de demanar autorització al Consell Comarcal.
Sant Vicenç dels Horts	Parc del Pi Gros	
Torrelles de Llobregat	Àrea de barbacoa de les Camanyes	
Viladecans	Parc de la Torre-roja	Es pot accedir a les Muntanyes del Baix per aquest parc urbà. Gestió AMB
Viladecans	Parc Forestal Mas Ratés	Al límit de l'àmbit amb la zona urbana de Viladecans. Gestió municipal.

Font: Elaboració pròpia a partir de diverses fonts.

Taula 3.16 Esdeveniments socials i tradicionals associats al medi natural en l'àmbit del Pla

Municipi	Esdeveniment	Data	Observacions
Begues	Aplec dels Bruguers	Diumenge de la 2 ^a Pasqua	Cants i balls tradicionals a l'esplanada de l'ermita
	Caminada popular	Actes de la Festa Major	El recorregut es realitza pels camins del municipi.
Castellví de Rosanes	Caminada al punt més alt del terme	Octubre (2018), festa Santa Miquel	El punt més alt del terme es localitza dins de l'àmbit del Pla
	Aplec dels Àngels	Primer diumenge d'agost	
	Caminada solidària per a la lluita contra el càncer	Per festes de Sant Isidre, finals de maig	Recorregut per les Soleies
Cervelló	Aplec de Sant Ponç	Segon diumenge de maig	L'aplec s'organitza des del municipi de Corbera de Llobregat.
	Aplec a l'església de Santa Maria	21 de setembre	
Corbera de Llobregat	Pujada a la Roca Foradada (Serra de l'Aragall)	11 de setembre i Nadal (per muntar un pessebre)	
	Caminada de la lluna plena	Durant el mes de juliol	
Gavà	Aplec de Sant Miquel	Diumenge anterior al 29 de setembre (Sant Miquel)	Pujada a l'ermita de Sant Miquel i al Castell d'Eramprunyà i diferents activitats
	Aplec de Bruguers	Dilluns de la 1 ^a Pasqua	Cants i balls tradicionals a l'esplanada de l'ermita
La Palma de Cervelló	Aplec al Pla de Sant Joan	Cap als volts de Sant Isidre (15 de maig)	
Martorell	Diada Nacional	Onze de Setembre	Pujada d'una senyera gegant a la serra de les Torretes
Sant Boi de Llobregat	Aplec de Sant Ramon	Cap als volts de Sant Ramon (31 d'agost)	Pujada a Sant Ramon i diferents activitats
	Aplec de la Creu de Can Cartró	Finals de setembre	Es fa en el coll entre els municipis de Sant Boi, Sant Climent, Torrelles i Santa Coloma de Cervelló, on hi ha una creu de

Municipi	Esdeveniment	Data	Observacions
			terme.
	Festa de l'arbre	Febrer	
Sant Climent del Llobregat	Aplec del Roser	Octubre	Pujada a l'Ermida de la Mère de Déu del Roser i activitats tradicionals
Sant Vicenç dels Horts	Aplec de Sant Antoni	Cap als volts del 20 d'abril	Pujada a Sant Antoni i diverses activitats
Santa Coloma de Cervelló	Aplec de Sant Antoni	Cap als volts del 20 d'abril	Pujada a Sant Antoni i diverses activitats
	Cursa i caminada popular	11 de setembre	
	Caminada popular per l'itinerari de la Torrassa	2 cops a l'any	
Torrelles de Llobregat	Festa de la Cirera	Juny	Passejada pels Camps de Cireres
	Caminada Popular	Gener	En el marc de la Festa Major de Sant Pau
Vallirana	Caminada Popular	Novembre	Organitzada pel CEV, ja van per la 37a edició
Viladecans	Aplec de Sant Ramon	Cap als volts de Sant Ramon (31 d'agost)	Pujada a Sant Ramon i diferents activitats

Font: Elaboració pròpia a partir de diverses fonts.

Un altre aspecte a destacar de l'ús públic a les Muntanyes del Baix és el de l'afluència de visitants sobre algunes coves i cavitats del territori. Destaca el cas de les anomenades **Coves de Can Riera**, a Torrelles de Llobregat, ja que es tracta d'un espai que recentment està sent objecte d'un gran interès per part del visitant, de manera que l'afluència massiva de personal és especialment crítica durant els caps de setmana.

Per altra banda, pel territori del Pla d'Accions recorren senders de la xarxa de gran recorregut (GR), petit recorregut (PR) o senders locals (SL), els quals es presenten a continuació:

- GR 5 92 – Sender del Mediterrani. Etapa 20: Sant Vicenç dels Horts Bruguers (16,18 km).
- PR-C 70 – Sender de la Font Freda. De Vallirana a la Font Freda de Gelida (11 km).
- PR-C 160 – Ruta de les Fonts. Municipi de Begues (13,65 km).
- PR-C 161 – Ruta de la Torrassa. Municipi de Sant Vicenç dels Horts (15 km).
- PR-C 162 – Ruta del Sol Blau. Municipi de Torrelles de Llobregat (19,57 km).
- PR-C 163 – Sender de Vallirana (11,67 km).
- SL-C 15 – Corbera de Llobregat (12,78 km)

A més dels senders esmentats, en l'àmbit del Pla existeixen itineraris que disposen de senyalització vertical relativa als indrets d'interès i/o distàncies del seu recorregut. Alguns d'aquests itineraris poden coincidir (totalment o parcial) amb els senders esmentats anteriorment.

Per tal d'aprofitar aquesta extensa xarxa de senders, el Consorci de Turisme del Baix Llobregat va publicar en 2014 el Pla de Senders del Baix Llobregat, el qual defineix una xarxa de mobilitat turística a partir de tres eixos i la configuració de connexions entre els mateixos: el Llobregat, les Carenes de Llevant i les Carenes de Ponent. Aquest document fa una diagnosi detallada de la comarca del Baix Llobregat (xarxa hidrogràfica, viària, espais naturals, patrimoni cultural, estat dels camins, etc.) i detalla les oportunitats de la xarxa de senders i les connexions entre els diferents itineraris, tant per vianants com per ciclistes, per tal d'obtenir un impuls econòmic i contribuir a l'ordenació del territori.

Cal afegir que, des de l'Oficina Tècnica de Muntanyes del Baix s'ha redactat un document que presenta les ordenances tipus reguladores de protecció, aprofitaments i ús públic de l'entorn natural de les Muntanyes del Baix per tal que els Ajuntaments disposin d'un text normatiu i que, si ho consideren oportú, puguin adequar-lo a les seves necessitats i aprovar-lo en l'àmbit del seu terme municipal.

PF	Gran nombre de punts d'interès lligats a les tradicions	És positiu el gran nombre d'àrees recreatives i paratges d'interès com a base de partida per a promoure un ús públic del territori respectuós amb l'entorn. Els esdeveniments que es duen a terme en diferents èpoques de l'any, alguns d'ells molt tradicionals, contribueixen a dotar al territori i als pobles que el conformen d'una identitat singular, la qual cosa ha d'aprofitar-se per a fer pedagogia per a la seva conservació i millora per a les generacions futures.
PF	Extensa xarxa de senders i Pla de senders que posen de manifest la capacitat i potencialitat de l'àmbit per acollir activitats de lleure (senderisme, BTT, etc.)	Aprofitant l'extensa xarxa de senders i el Pla de senders del Baix Llobregat es pot dinamitzar el turisme de la zona millorant la qualitat i connectivitat dels itineraris que condueixen als diferents paratges o conjunts d'interès.
PF	Ordenances reguladores de l'ús públic	Des de l'Oficina Tècnica de Muntanyes del Baix s'han elaborat unes ordenances tipus reguladores de protecció i aprofitament de l'ús públic. A partir d'aquest document, molts ajuntaments hi estan treballant per adaptar-les a la realitat dels respectius termes municipals.
AM	Afluència massiva de visitants i impactes derivats	L'afluència massiva de visitants i turistes durant els caps de setmana, com passa en alguns punts com l'entorn de la Cova de Can Riera, ha de veure's com una problemàtica que cal regular per tal de garantir la compatibilitat entre turisme i preservació dels recursos i valors naturals i patrimonials del territori.
AM	Gran quantitat de curses privades que s'organitzen en aquest territori	El pas de moltes bicicletes genera un impacte sobre la xarxa de camins, produint erosió, senyals de la cursa, abandonament de deixalles, etc.

AM	Manca de coneixement de l'espai	El territori de les Muntanyes del Baix, així com els seus valors patrimonials, és poc conegut per la ciutadania, tant a les principals ciutats que l'envolten i a la resta del país en general.
----	---------------------------------	---

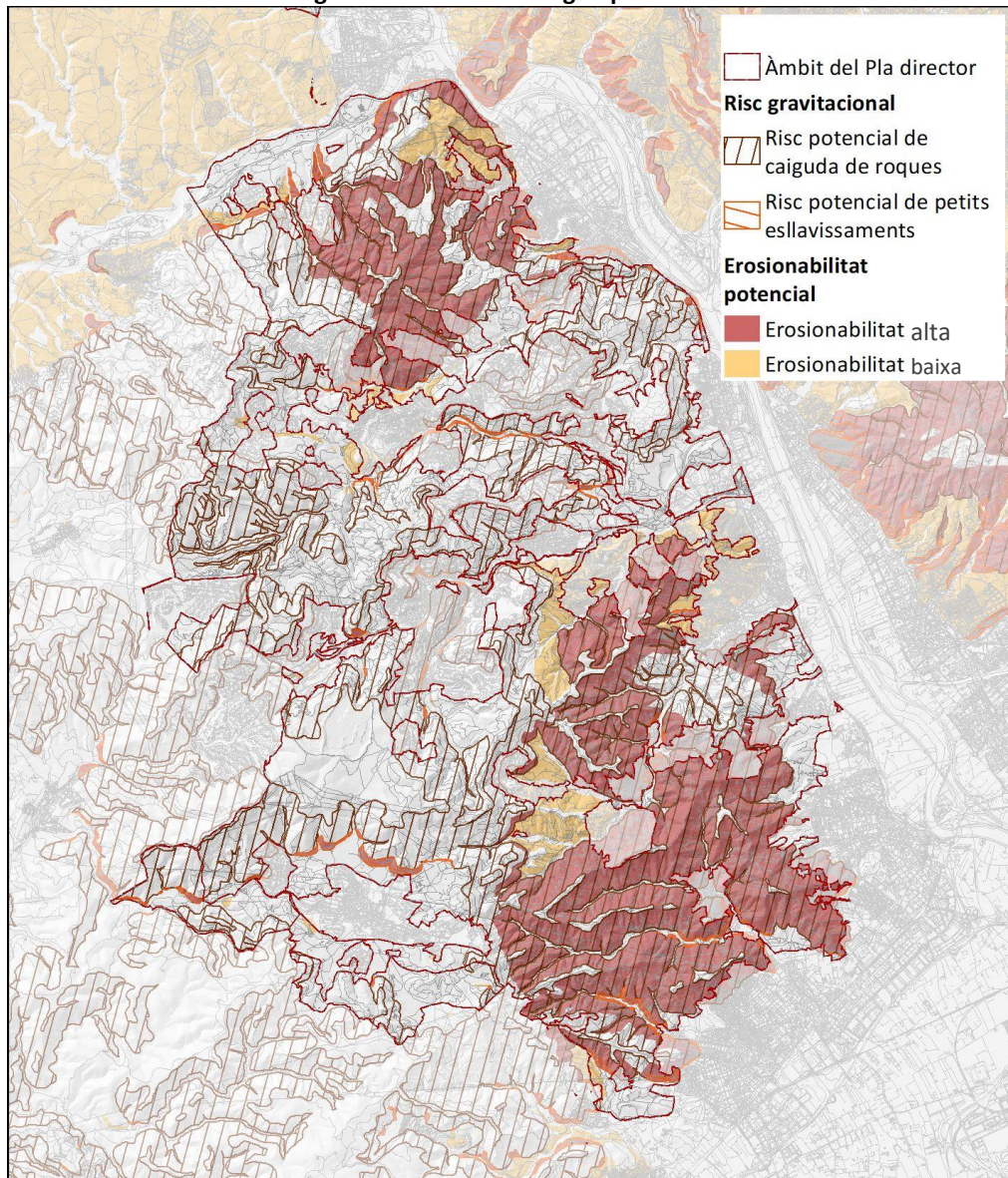
3.10 RISCOS NATURALS

3.10.1 RISCOS GEOLÒGICS

L'orografia i litologia de les Muntanyes del Baix porta a inevitables riscos geològics i, en concret, als moviments de masses.

Les Muntanyes del Baix es caracteritzen pels elevats i pronunciats relleus del territori, la presència de litologies argiloses i de gresos, dominis rocosos fracturats. L'elevada pluviometria (i els episodis de pluges torrencials) fa que es desencadenin processos gravitacionals, agreujats per la pressió urbanística, la construcció de carreteres o l'abandonament de terres de cultiu.

Figura 3.26 Riscos Geològics potencials

Font: Projecte SITXELL

El risc d'erosionabilitat més elevat es localitza a les zones amb major pendent o amb presència de pissarres del paleozoic, al nord i al sud-est del territori, especialment relacionades amb equipaments i activitats humanes (pedreres, línies elèctriques, etc.).

El **risc d'erosió dels sòls** d'aquest territori no seria destacable si no fos per certes accions antròpiques que el propicien (construccions d'infraestructures lineals, excavacions, moviments de terres, etc.). En cas d'incendi forestal, aquest risc d'erosió augmenta, especialment en zones amb pendents pronunciats sobre sòls generalment poc desenvolupats.

La major part del territori respon a un risc d'erosionabilitat baix però, degut al fort pendent i a les pissarres del paleozoic, els extrems sud-est i nord presenten una risc més alt. El risc potencial

d'erosionabilitat es mostra en base a les grans unitats geomorfològiques i litològiques (per aquesta classificació no es tenen en compte els factors meteorològics o la coberta vegetal).

AM	Presència de riscos geològics al territori per esllavissades o caigudes de blocs en gairebé tot l'àmbit.	El relleu i la litologia del territori condicionen els moviments de masses. Les pluges torrencials poden desencadenar processos gravitacionals.
AM	Risc d'erosió dels sòls en aquells espais degradats per l'acció humana.	El risc d'erosió es veu agreujat per accions antròpiques i per incendis forestals. El risc és rellevant sobre zones amb pendents pronunciats i sòls generalment poc desenvolupats.

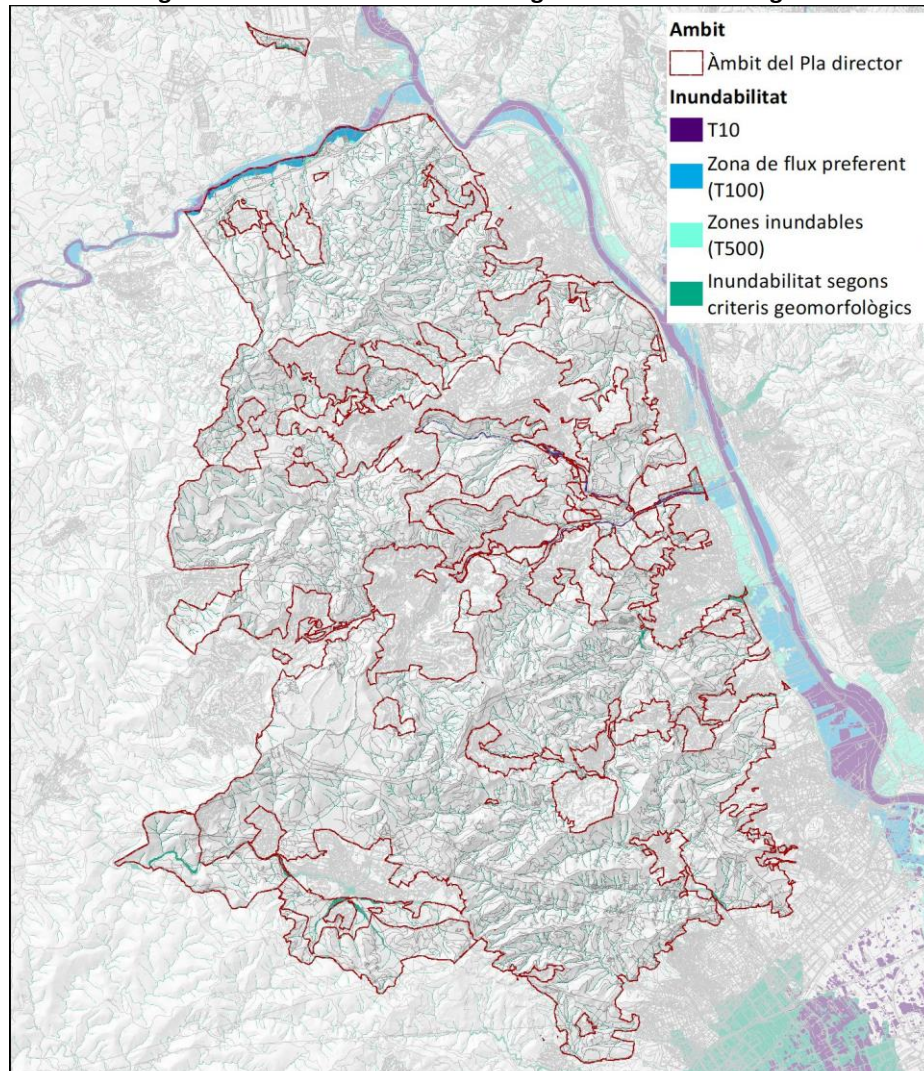
3.10.2 INUNDABILITAT

La xarxa hidrogràfica de l'interior de l'àmbit no presenta un risc d'inundabilitat destacable. A la zona del riu Anoia, a l'extrem nord del territori, sí que hi ha un risc d'inundacions que afecta sobretot als conreus de la ribera.

La immensa majoria de les rieres de les Muntanyes del Baix estan incloses en la Planificació de l'Espai Fluvial del riu Llobregat. En aquest sentit, el principal risc d'inundabilitat està associat al curs del riu Llobregat, on les crescudes màximes podrien afectar a zones molt properes al territori del Pla d'Accions.

Cal fer esment del risc d'inundabilitat que hi ha associat a l'àmbit del riu Anoia, a l'extrem nord de les Muntanyes del Baix. Amb períodes de retorn més aviat grans (100 i 500 anys), existeix un risc d'inundacions que afecta als conreus situats sobre la ribera de l'Anoia. Per a l'àmbit del Pla, es tractaria de la part situada al nord de nucli urbà de Castellví de Rosanes, entre l'AP-7 i el riu.

Figura 3.27 Línies d'inundabilitat segons la PEF del Llobregat

Font: Agència Catalana de l'Aigua (ACA). PEF Llobregat, 2007

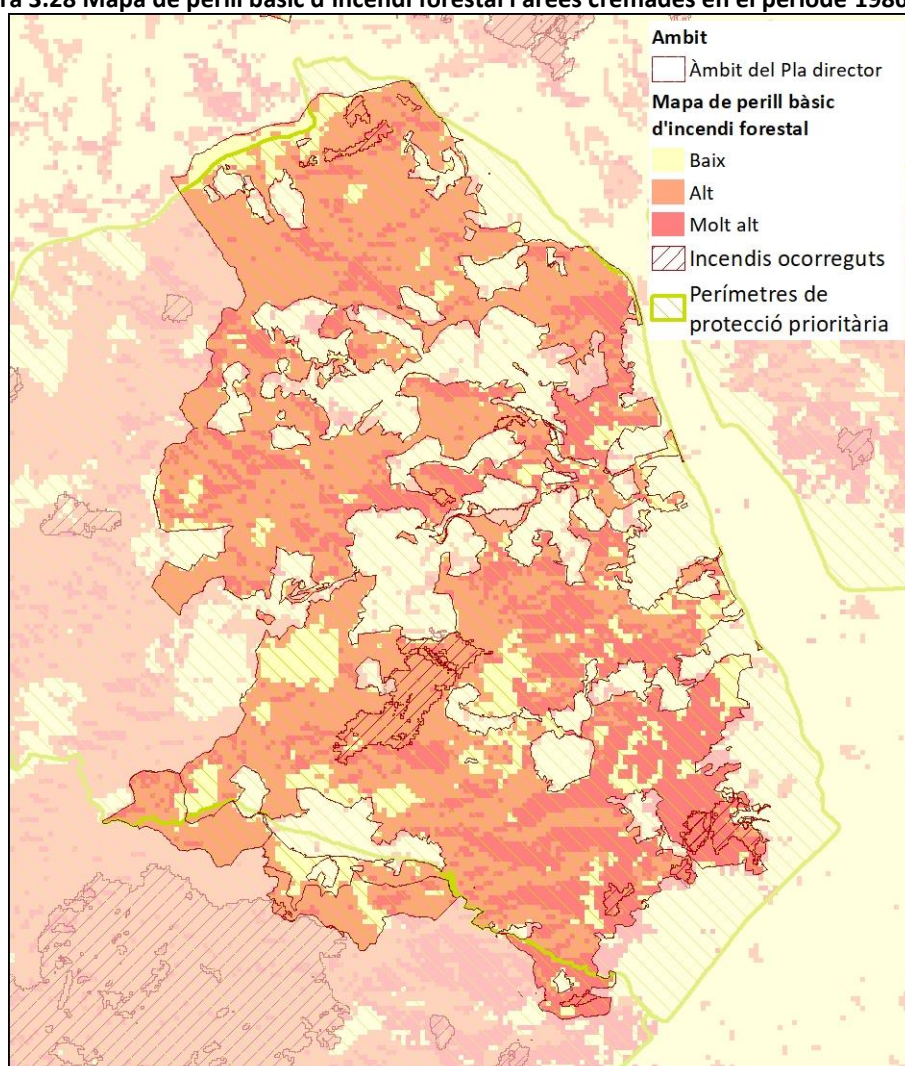
PF	La xarxa hidrogràfica de l'àmbit no presenta un risc d'inundacions rellevant	Analitzant els diferents períodes de retorn, el conjunt de les rieres i torrents de l'àmbit no presenta, de forma general, una inundabilitat destacable.
AM	Risc d'inundabilitat associat a tota la zona propera a la ribera de l'Anoia i algun punt de la plana del Llobregat	Amb períodes de retorn de 100 i 500 anys, existeix un risc d'inundabilitat destacable, que afecta la zona pràcticament agrícola situada entre l'AP-7 i el riu Anoia, a Castellví de Rosanes. Segons els diferents períodes de retorn associats a les crescudes del riu Llobregat, les inundacions (sobretot les màximes crescudes) poden afectar a zones molt properes a la zona oriental de l'àmbit de les Muntanyes del Baix.

3.10.3 PERILL BÀSIC D'INCENDI I ÀREES CREMADES (1990-2017)

En general, el perill d'incendi és alt i molts són intencionats o deguts a negligències

De forma general, l'àmbit del Pla d'Accions es categoritza, segons el mapa de perill bàsic d'incendi, com de moderat risc d'incendi forestal amb una elevada presència de zones amb un alt risc d'incendi, en especial a la part sud oest del territori. L'abandonament de conreus i la recolonització de moltes àrees per part d'espècies pioneres com el pi blanc i la manca de gestió en són causes importants.

Figura 3.28 Mapa de perill bàsic d'incendi forestal i àrees cremades en el període 1986-2017

Font: Mapa de perill bàsic d'incendi forestal del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació, 2017

En relació als incendis forestals els incendis més importants van succeir en 2005 on es van cremar 69 ha, entre els termes de Viladecans i Sant Boi, en 2010 amb unes 50 ha als termes de Sant

DIAGNOSI (ACTUALITZACIÓ 2019)

Clement i Viladecans i en 2013 amb l'incendi de Vallirana que va deixar cremades més de 100 ha entre aquest terme i els de Cervelló i Torrelles de Llobregat.

Pel que fa la seva causalitat, en base a la informació del mateix Servei de Prevenció d'incendis forestals, es pot afirmar que prop del 80% d'aquests incendis són intencionats o es deuen a negligències.

Actualment, alguns municipis de l'àmbit del Pla d'Accions disposen de Pla de Prevenció d'Incendis Forestals en Urbanitzacions: Castellví de Rosanes, Cervelló, Corbera de Llobregat, la Palma de Cervelló, Sant Boi de Llobregat, Sant Vicenç dels Horts, Torrelles de Llobregat i Vallirana (font: Diputació de Barcelona).

PF	La xarxa viària i de camins com un avantatge per combatre el foc	Com ja s'ha vist a l'apartat d'infraestructures i equipaments, el territori disposa d'una densa xarxa viària i de camins i pistes forestals que poden representar un avantatge per als equips d'extinció en cas d'incendi forestal.
PF	Definició d'un perímetre de protecció prioritària	L'existència d'un Perímetre de Protecció Prioritària, com s'ha vist al punt sobre infraestructures i equipaments, és un fet positiu, ja que permet accedir més fàcilment a recursos públics per a desplegar actuacions encaminades a la prevenció-
AM	Espai amb un alt risc d'incendi	Gairebé en tot l'àmbit hi ha un risc entre molt alt i alt de risc d'incendi. Aquesta situació és causa de la baixa qualitat d'estació dels boscos i a la proximitat a infraestructures viàries, línies elèctriques i urbanitzacions. I l'ésser humà és el desencadenant en la immensa majoria d'aquests, ja sigui intencionadament o per negligències.
AM	El territori presenta àrees cremades en diverses zones de màxim 100ha.	L'àmbit de les Muntanyes del Baix ha sofert diversos incendis en les darreres dècades, tot i que aquests no són de grans dimensions.
AM	L'abandonament dels conreus i la manca de gestió forestal porta a una aforestació de baixa qualitat que augmenta el risc d'incendis	L'abandonament progressiu dels conreus de l'interior del territori pot comportar un augment del risc d'incendi forestal, pel procés de aforestació que desencadena. Com a conseqüència de la desaparició d'aquests espais que podien tenir un paper de "tallafoc".

3.11 VULNERABILITAT AL CANVI CLIMÀTIC

L'aigua, els boscos i l'agricultura, els elements del territori més vulnerables al canvi climàtic, junt amb les infraestructures humanes davant l'augment dels incendis.

Atenent als indicadors i als resultats del document "Anàlisi del grau de vulnerabilitat i resiliència dels municipis de Catalunya al canvi climàtic (OCCC i Lavola, 2016)" i a partir de l'anàlisi dels elements de diagnosi de tots els apartats anteriors, es poden determinar, a mig termini, els següents riscos associats a l'efecte del canvi climàtic per a les Muntanyes del Baix:

Efectes sobre la disponibilitat d'aigua:

- Modificació dels règims subterranis de flux i variacions en les relacions entre els rius i les masses d'aigua.
- Disminució de la recàrrega dels aqüífers (prop d'un 17% segons l'ACA).
- Augment de l'evapotranspiració (entre el 5-22% segons prediccions de l'IPCC).

Efectes sobre la silvicultura i la dinàmica dels boscos:

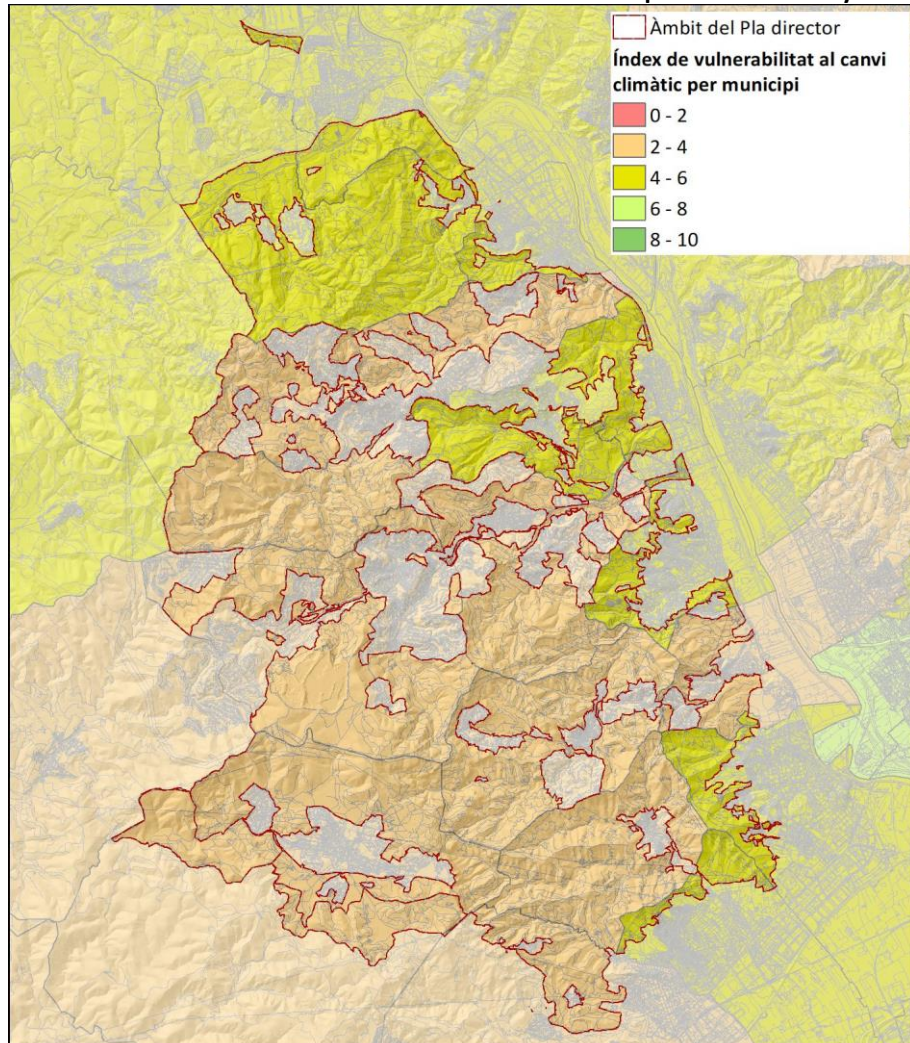
- Els llargs períodes de sequera i l'augment de les temperatures (i els incendis) poden comportar una disminució del nombre d'arbres, pel que el matollar guanyaria protagonisme.
- Impacte del canvi climàtic sobre l'estructura i funció del bosc, la competència intra i interespecífica i, en general, les interaccions amb animals i microbis. Tot i que aquests impactes són difícils de predir, les disfuncionalitats que puguin derivar-s'hi poden comportar una augment dels efectes negatius de les plagues a l'àmbit forestal.

Efectes sobre l'agricultura:

- Productivitat dels conreus: l'augment de la temperatura té efectes negatius sobre alguns conreus, especialment sobre la producció de cireres. L'augment de fenòmens extrems com els aiguats i les sequeres poden afectar igualment a la productivitat dels conreus. S'estima un increment de la vulnerabilitat dels conreus i el bestiar a les plagues i les malalties. A mig termini pot fer inviable alguns cultius, afavorint l'abandonament dels conreus.

Per últim, la següent figura presenta l'índex de vulnerabilitat al canvi climàtic dels diferents municipis de l'àmbit, a partir de la mitjana de tots els paràmetres de l'esmentat estudi.

Figura 3.29 Índex de vulnerabilitat al canvi climàtic dels municipis de les Muntanyes del Baix

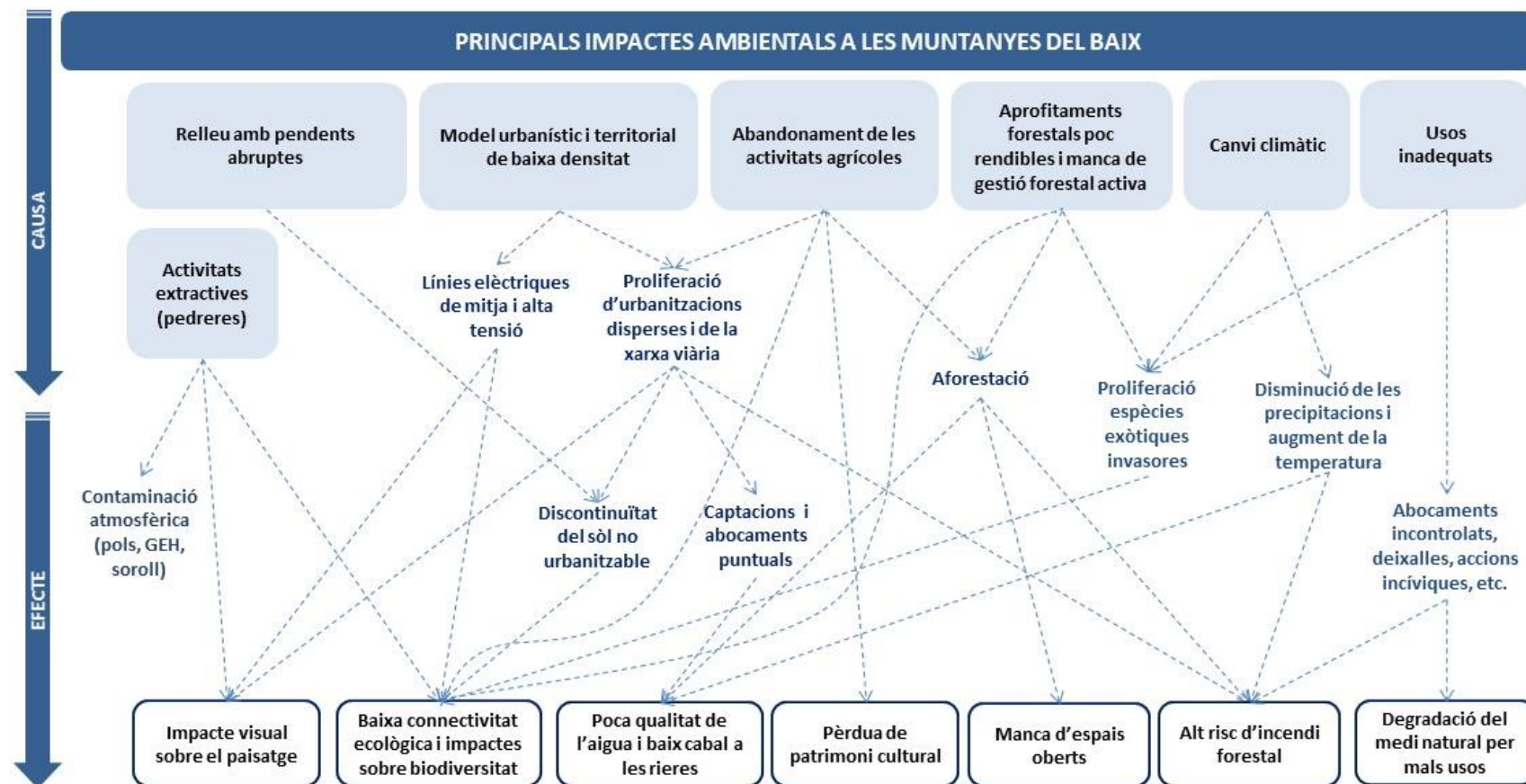
Font: Anàlisi del grau de vulnerabilitat i resiliència dels municipis de Catalunya al canvi climàtic (OCCC i Lavola, 2016)

PF	Presència d'algunes infraestructures i planificació per mitigar efectes del canvi climàtic	Existeixen algunes eines d'adaptació als canvis que rebaixen la vulnerabilitat com la xarxa d'equipaments i operatius per a la prevenció d'incendis, amb parcs de bombers fora de l'àmbit.
AM	Disminució de la disponibilitat d'aigua	Els llargs períodes de sequera que es preveuen amb el canvi climàtic comportaran una disminució de l'aigua subterrània i de la recàrrega d'aqüífers.
AM	Canvis en l'estructura i funció de les masses forestals	Tot i que els impactes sobre l'estructura i funció dels boscos són difícils de predir, les sequeres i l'augment de les temperatures i els incendis poden convertir bona part del bosc en matollar. També es preveu que les poblacions siguin més vulnerables a

		plagues i malalties.
AM	Pèrdues en agricultura derivades de les sequeres	L'augment de la temperatura i les sequeres tenen efectes negatius sobre la productivitat dels cultius (especialment sobre els cirerers), més exposats a plagues i malalties.

3.12 PRINCIPALS EFECTES AMBIENTALS

El següent diagrama presenta les relacions causa-efecte per als efectes ambientals més rellevants i més generalitzats a l'àmbit de les Muntanyes del Baix.

4 REFERÈNCIES

CARRERAS, J. i FERRÉ, A. (2012). *Avaluació del grau d'amenaça i de l'interès de conservació dels hàbitats de Catalunya*. Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya i la Universitat de Barcelona.

CENTRE DE CIÈNCIA I TECNOLOGIA FORESTAL DE CATALUNYA (2018). *Planificació estratègica de l'espai agroforestal de les Muntanyes del Baix*. Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB).

CENTRE PER A LA SOSTENIBILITAT TERRITORIAL (2019). Taula d'Agricultura Metropolitana: els espais agroforestals a les Muntanyes del Baix. Segon cicle de debats 2018-2019. Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB).

CONSORCI DE TURISME DEL BAIX LLOBREGAT (2014). Pla de Senders Turístics del Baix Llobregat. Amb el suport de BCN+ i la Diputació de Barcelona.

DEPARTAMENT DE TERRITORI I SOSTENIBILITAT. Pla territorial metropolità de Barcelona (DOGC núm. 5627 - 12/05/2010). Redactat per la Comissió d'Ordenació Territorial Metropolitana de Barcelona.

DIPUTACIÓ DE BARCELONA, ÀREA D'ESPAIS NATURALS. (2001). Modificació del Pla especial de protecció del medi natural i del paisatge de l'espai natural del Garraf. Text normatiu.

DIPUTACIÓ DE BARCELONA, ÀREA D'ESPAIS NATURALS. (2001). Modificació del Pla especial de protecció del medi natural i del paisatge de l'espai natural del Garraf. Descripció de l'àmbit geogràfic.

OBSERVATORI DEL PAISATGE DE CATALUNYA (2014). Catàleg del paisatge de la Regió Metropolitana de Barcelona. Unitat de Paisatge Muntanyes de l'Ordal.

OFICINA CATALANA DE CANVI CLIMÀTIC & LAVOLA (2016): *Anàlisi del grau de vulnerabilitat i resiliència dels municipis de Catalunya al canvi climàtic*.

OFICINA TÈCNICA DE PLANIFICACIÓ I ANÀLISI TERRITORIAL. ÀREA DE TERRITORI I SOSTENIBILITAT DE LA DIPUTACIÓ DE BARCELONA (2019). *Informe Tècnic Muntanyes del Baix* (Informe elaborat pels tècnics Meritxell Margall i Jordi Miralles sota la direcció de Carles Dalmases, Cap de l'Oficina Tècnica de Planificació i Anàlisi Territorial en compliment de la sol·licitud feta pel Consell Comarcal del Baix Llobregat).

Cartografia:

Bases Cartogràfiques del Departament d'Agricultura, Pesca i Alimentació

Bases Cartogràfiques del Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya

Bases Cartogràfiques del l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya

Bases Cartogràfiques del Projecte SITxell

CARRERAS, J., CARRILLO, E., NINOT, JM., FERRÉ, A. (2012). Cartografia dels hàbitats d'interès comunitari a Catalunya 1:50.000 versió 2 (2008-12) (base completa de Catalunya). Departament de Territori i Sostenibilitat, Generalitat de Catalunya. Universitat de Barcelona.

CARRERAS, J., CARRILLO, E., NINOT, JM., FERRÉ, A. (2012). Cartografia dels hàbitats a Catalunya 1:50.000, versió 2. Departament de Territori i Sostenibilitat, Generalitat de Catalunya. Universitat de Barcelona.

Webgrafia:

AGÈNCIA CATALANA DE L'AIGUA (2015). Estudis de l'Espai Fluvial a la Conca del Llobregat http://aca-web.gencat.cat/aca/documents/ca/publicacions/espais_fluvials/publicacions/estudis_pef/i_llobregat/pef_llobregat.htm Consultat en abril de 2019.

AGÈNCIA CATALANA DE L'AIGUA: <https://aca-web.gencat.cat/>

AGÈNCIA DE RESIDUS DE CATALUNYA: <http://residus.gencat.cat/ca/inici>

CENTRE DE RECERCA ECOLÒGICA I APLICACIONS FORESTALS (2018). Cartografia dels Serveis Ecosistèmics dels Boscos de Catalunya (Projecte ForESmap): <http://www.creaf.cat/ca/cartografia-dels-serveis-ecosistemics-dels-bosc-de-catalunya> Consultat en abril de 2019

CONSELL CATALÀ DE LA PRODUCCIÓ AGRÀRIA ECOLÒGICA: <http://www.ccpae.org/> Consultat en abril 2019

DEPARTAMENT D'AGRICULTURA, RAMADERIA, PESCA I ALIMENTACIÓ. Registre d'explotacions ramaderes: <http://agricultura.gencat.cat/ca/serveis/registres-oficials/ramaderia-sanitat-animal/registre-explotacions-ramaderes/> Consultat en abril 2019

DEPARTAMENT DE TERRITORI I SOSTENIBILITAT DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA. Bases cartogràfiques per a eines SIG: http://territori.gencat.cat/ca/01_departament/12_cartografia_i_toponimia/bases_cartografiques/ Consultat en abril 2019

DIPUTACIÓ DE BARCELONA. SITxell anàlisi territorial: <http://sitmun.diba.cat/sitmun2/visor.jsp?app=16&ter=1> Consultat en abril 2019

DIRECCIÓ GENERAL DE CARRETERAS (2017). Mapa de Tráfico: <https://www.fomento.es/carreteras/trafico-velocidades-y-accidentes-mapa-estimacion-y-evolucion/mapas-de-trafico> Consultat en abril de 2019

INSTITUT CARTOGRÀFIC I GEOLÒGIC DE CATALUNYA: <http://www.icgc.cat/> Consultat en abril 2019

INSTITUT D'ESTADÍSTICA DE CATALUNYA. (IDESCAT) <https://www.idescat.cat/> Consultat en abril 2019

MAPA DE COBERTES D'USOS DEL SÒL (CREAF): <https://www.creaf.uab.es/mcsc/>

PARCS DE CATALUNYA. ARBRES MONUMENTALS. Relació dels arbres singulars protegits: http://parcsnaturals.gencat.cat/ca/coneixeu-nos/arbres-monumentals/am_arbres_singulars/

REGISTRE DEL PLANEJAMENT URBANÍSTICA DE CATALUNYA: <http://ptop.gencat.cat/rpucportal/inici/ca/index.html> Consultat en març de 2019

XARXA DE CUSTÒDIA DEL TERRITORI: <http://custodiaterritori.org/ca/> Consultat en març 2019

ANNEX I VALORACIÓ DEL COMPLIMENT DE LES ACCIONS DEL PLA DIRECTOR 2009-2018

Les accions que incorporava el programa de l'anterior Pla d'Accions de les Muntanyes del Baix es classificaven en 5 tipologies diferents:

- **Integral (I):** si l'acció fa referència a projectes que integren la recuperació estructural, ambiental i social d'un espai determinat.
- **Planejament i ordenació del territori (POT):** si l'actuació es basa en aspectes que afecten principalment al planejament urbanístic.
- **Patrimoni (P):** si l'acció es centra en la millora o conservació del patrimoni cultural (recuperació de fonts, catalogació dels recs, pous de glaç,...).
- **Ús públic (P):** quan l'actuació fa referència a l'ús públic de l'espai.
- **Comunicació i difusió (CD):** quan l'acció està relacionada amb campanyes de comunicació o difusió d'aspectes relacionats directament o indirecta amb el Pla.

Aquestes accions queden recollides en la següent taula, on s'avalua el grau de compliment d'aquestes, a partir de tres categories:

- **No iniciada:** l'acció no s'ha pogut iniciar en el període del Programa d'Accions anterior (2009-2018) i/o no es té constància que s'hagi començat a programar en l'actualitat.
- **Iniciada:** l'acció s'ha iniciat, totalment o parcial, durant el període anterior o en l'actualitat, o s'està programant actualment.
- **Realitzada:** l'acció s'ha realitzat, independentment dels resultats obtinguts.

Finalment, s'inclou una columna d'observacions reflectint una valoració sobre les expectatives de continuabilitat o viabilitat de l'acció.

CODI	TÍTOL DE L'ACCIÓ	DESCRIPCIÓ	GRAU DE COMPLIMENT (NO INICIADA, INICIADA, REALITZADA)	OBSERVACIONS
I1	Estratègia global per al foment i la conservació del mosaic agroforestal	L'acció proposava que les diferents administracions actuants en l'àmbit de les Muntanyes de Baix assoleixin el compromís d'adoptar una estratègia per a garantir la gestió i el manteniment de l'espai. Es proposava treballar amb 10 línies estratègiques com la protecció del paisatge, dinamització econòmica, divulgació del patrimoni, etc.	NO INICIADA	Les línies estratègiques corresponents als eixos Gestió Forestal Sostenible i Agricultura i Ramaderia, del nou Pla d'Accions 2019-2023 (Document I), responen a aquest objectiu de treballar per un mosaic agroforestal: gestionant el bosc front al risc d'incendi i aprofitant la biomassa i recuperant activitats agrícoles.
I2	Conveni de col·laboració per a l'execució d'un Pla Marc de Millora Forestal de les Muntanyes del Baix	La proposta contemplava el treball conjunt entre la Diputació de Barcelona (impulsora d'un programa de gestió de boscos no cremats) i propietaris agroforestals per signar el conveni amb l'objectiu de minimitzar el risc d'incendi, mantenir o reobrir espais oberts i promoure aprofitaments forestals viables.	NO INICIADA	Segueix sent una acció necessària. La línia estratègica LE-1 del nou Pla d'Accions, respon a aquesta actuació, en especial pel que fa a les accions GF-2 i GF-3.
I3	Estudi de viabilitat de l'aprofitament energètic de biomassa forestal a les Muntanyes del Baix	Es proposava realitzar un estudi de viabilitat de l'aprofitament energètic de la biomassa forestal en l'àmbit de les Muntanyes del Baix impulsant així un model de gestió econòmicament viable i ambientalment sostenible	REALITZADA	La línia estratègica LE-2, que pretén fer del bosc un actiu econòmic aprofitant la fusta i la biomassa per a generar energia, dóna continuïtat a aquesta acció.

14	Fomentar l'associació dels productors agrícoles de les Muntanyes del Baix a les ADVs del Baix Llobregat	Amb aquesta acció es proposava crear una Comissió de treball amb l'objectiu d'afavorir el manteniment de l'agricultura en l'àmbit. La proposta es basava en el manifest interès per part d'alguns productors de la comarca per formar part de l'ADV de Fruita del Baix Llobregat. No obstant això, calia ampliar l'àmbit territorial de l'ADV centrada en productors del Parc Agrari del Baix Llobregat	INICIADA	Es considera que cal seguir treballant per tal d'implicar a més agricultors: acció GF-1.
15	Programa per a la integració de la ramaderia extensiva en la gestió de l'espai agroforestal	Els objectius del programa orbitaven entorn a la delimitació d'espais aptes per a la introducció dels ramats, l'avaluació de la necessitat de realitzar treballs previs a l'entrada dels ramats, l'estimació del potencial farratger, la disminució de la biomassa combustible, la valoració econòmica dels costos de la integració de la ramaderia, etc.	INICIADA	S'han pogut establir alguns acords en alguns municipis, cal seguir treballant partint de l'experiència dels casos d'èxit. La línia estratègica LE-3 recull aquesta necessitat.
16	Estudi per a definir les activitats econòmiques a promoure en l'àmbit de les Muntanyes del Baix	La proposta d'estudi tenia per objectius més destacats: permetre i afavorir aquells usos i activitats compatibles amb les característiques del sòl no urbanitzable, compatibilitzar l'establiment de nous usos i intentar promoure activitats de turisme rural i restauració, relacionades amb l'oci, artesanals o d'educació ambiental.	NO INICIADA	La línia estratègica LE-5, promoure els productes agrícoles i ramaders a les Muntanyes del Baix, va encaminada a dinamitzar la producció agrària, enxarxar els productors i unir esforços per tal d'elaborar productes amb més valor afegit. Més concretament, l'acció AR-9 pretén realitzar una estudi de capacitat de producció

				agrària i d'absorció dels productes.
17	Elaborar un estudi de valoració econòmica de l'espai agroforestal de les Muntanyes del Baix i de les mesures a establir per a la seva conservació	La proposta d'estudi havia de permetre quantificar els valors de l'espai agroforestal, establint mesures econòmiques per a la millora i conservació d'aquest, destacant la importància de l'espai com a embornal de CO2 i disposant d'un mapa de tots els actors com ara els propietaris, usuaris del bosc, les activitats turístiques, etc.	INICIADA	Un informe elaborat per la Taula d'Agricultura Metropolitana (AMB) recull propostes per tal de fomentar l'activitat agroforestal a l'espai i proposa mesures per a la seva conservació, però no constitueix un estudi de la valoració econòmica en sí. Amb la nova AR-1, es realitzarà un estudi de les zones amb més potencial per a la recuperació agrícola analitzant els diferents tipus de conreu.
18	Promoure l'elaboració de Plans Tècnics de gestió cinegètica de les Muntanyes del Baix	Aquesta acció es plantejava donada la necessitat d'integrar mesures específiques per a controlar l'augment d'individus de determinades espècies animals (porc senglar o tudó) que esdevenen una plaga en l'àmbit.	NO INICIADA	Amb l'acció AR-6, s'exploraran els diferents programes de control de les poblacions de fauna salvatge (i principalment de porc senglar) que ocasionen danys als conreus.
19	Elaboració d'un Pla d'Ordenació de Camins de les Muntanyes del Baix	La proposta de Pla d'Ordenació de Camins (POC) tenia per objectius establir les bases d'ordenació dels usos, especialment pel lleure, dels camins públics i privats, amb la finalitat d'implantar posteriorment una política d'ordenació, regulació de l'accés i els usos d'aquests camins.	INICIADA	Cal que els municipis treballin per regular i ordenar els usos dels camins. Les ordenances tipus recullen la regulació i els usos que els ajuntaments han d'establir per als camins. Amb l'acció UP-1 del nou Pla es realitzarà un inventari de camins de cada municipi i es vetllarà per la seva coherència territorial. Per altra banda, ja existeix el Pla de Senders del Baix

				Llobregat.
I10	Promoure la redacció d'un programa global de conservació i millora de l'estat de les rieres i torrents	L'acció d'impulsar un projecte de conservació i millora de l'estat de rieres i torrents de l'àmbit es proposava des de dos vessants la neteja i manteniment de lleres i la recuperació, gestió i conservació de l'espai fluvial .	NO INICIADA	La línia estratègica LE-6 respon a aquesta necessitat mitjançant dues accions: l'EP-1 (promoure la retirada d'usos fora d'ordenació al voltant dels cursos fluvials a través de l'Agència Catalana de l'Aigua) i l'EP-2 (promoure accions de recuperació ecològica dels hàbitats amenaçats mitjançant l'eliminació d'espècies exòtiques invasores i la replantació amb espècies autòctones pròpies).
I11	Pla de neteja i prevenció dels abocaments incontrolats	En aquest sentit, es proposaven actuacions com la identificació i inventari dels punts d'abocament incontrolat, el desenvolupament d'un programa de neteja de tots els abocaments, restauració de les zones degradades pels abocaments, evitar la proliferació de nous abocaments mitjançant controls regulars a les zones més conflictives i incrementar el règim sancionador d'aquets tipus d'actes.	NO INICIADA	El nou Pla pretén, a través de l'acció EP-4, elaborar projectes executius de conservació, gestió i millora del patrimoni natural. En cas de detectar-se punts conflictius pel que fa als abocaments incontrolats, es vetllarà per la restauració d'aquests espais.
I12	Desenvolupament d'una estratègia per la redacció, execució i manteniment dels Plans de prevenció i evacuació de les urbanitzacions i barris de	Aquesta acció proposava la redacció dels Plans de prevenció d'incendis i dels Plans d'evacuació en cas d'incendi de les urbanitzacions i barris de muntanya per part dels Ajuntaments que no en disposaven.	INICIADA	La competència d'aquests plans recau sobre els municipis i alguns d'ells disposen de plans de prevenció.

	muntanya	Es plantejava també la necessitat del manteniment de les franges de protecció al llarg del temps.		
I13	Definició de criteris i protocols d'actuació conjunts per a la coordinació i cooperació de l'administració local i les ADF	L'acció consistia en crear una mesa de treball per tal de consensuar els criteris bàsics i els protocols d'actuació i coordinació de les actuacions relacionades amb la prevenció i extinció d'incendis forestals.	NO INICIADA	Pel que fa a prevenció d'incendis, el nou Pla d'Accions contempla la línia estratègica LE-1 per tal de potenciar una gestió forestal per fer front al risc d'incendi.
I14	Protocol de control i seguiment dels treballs d'estassada de la vegetació existent sota les línies elèctriques que creuen l'àmbit	Amb aquesta acció es proposava definir un protocol d'actuació adreçat als Ajuntaments de l'àmbit del Pla per a facilitar el control i seguiment del compliment de les mesures de neteja i manteniment de la vegetació associada a les línies elèctriques d'acord a la legislació vigent.	NO INICIADA	La gestió de la superfície situada sota la xarxa elèctrica, inclosa la vegetació, correspon a Red Eléctrica. Es pot realitzar un seguiment i comprovar que les tasques de manteniment es duen a terme correctament.
POT1	Vetllar per la coherència dels plans, programes i projectes supramunicipals amb l'estratègia del Pla d'Accions de les Muntanyes del Baix	L'acció proposava constituir una Comissió de seguiment amb l'objectiu d'unificar i coordinar el seguiment del procés de redacció dels projectes, plans o programes supramunicipals poden tenir incidència en l'àmbit de els Muntanyes del Baix, entre d'altres, el Pla Territorial Metropolità de Barcelona.	INICIADA	Cal seguir vetllant per la coherència amb el que estableixen altres plans.
POT2	Proposta de directrius conjuntes d'ordenació i regulació d'usos i	Amb aquesta acció es proposava que els diferents Ajuntaments incorporessin l'estratègia del Pla d'Accions (veure acció	INICIADA	La necessitat queda recollida per l'acció UP-2 del nou Pla. Cal que els municipis aprovin les ordenances. Les

	activitats en el sòl no urbanitzable	l1) en la seva gestió, a partir d'unes determinacions específiques relatives a l'ordenació i regulació d'usos i activitats en el sòl no urbanitzable, amb els objectius de minimitzar l'ocupació del sòl no urbanitzable, protegir les zones més vulnerables a processos erosius, recuperar antics espais agrícoles, minimitzar la degradació dels hàbitats, etc.		ordenances tipus reguladores de protecció i ús públic de l'entorn natural de les Muntanyes del Baix constitueixen un document base perquè cada municipi estableixi i especifiqui les determinacions relatives a l'ordenació i regulació d'usos i activitats en sòl no urbanitzable.
POT3	Formació i coordinació dels cossos i entitats existents per a la vigilància del sòl no urbanitzable	L'acció contemplava, d'una banda, coordinar amb els diferents Ajuntaments jornades de formació adreçades als cossos de vigilància (Policia Local i Mossos d'Esquadra) i a les entitats existents (ADF i altres entitats locals) i, de l'altra, organitzar una jornada tècnica de treball per consensuar un protocol d'actuació conjunt per a la coordinació de les tasques de vigilància.	NO INICIADA	El Consell Comarcal no pot actuar com a coordinador o formador d'aquests cossos de seguretat i vigilància.
POT4	Promoure la declaració d'utilitat pública de terrenys forestals i la seva inclusió al Catàleg de Forests d'Utilitat Pública (CUP)	La gestió dels boscos declarats d'utilitat pública recau en els mateixos Ajuntaments com a propietaris, amb el suport i assessorament tècnic del Departament En base a les propostes de cada municipi, es proposava que des del Consell Comarcal del Baix Llobregat s'impulsi una proposta conjunta per a la seva declaració d'utilitat pública.	NO INICIADA	L'acció segueix sent necessària i es materialitza amb la proposta de l'actuació GF-5 (fomentar la inclusió dels boscos públics al Catàleg d'Utilitat Pública).

POT5	Promoure acords de custòdia del territori en els espais d'interès natural que no es troben sota cap figura de protecció	Es proposava que els Ajuntaments i el Consell Comarcal actuessin per impulsar la custòdia del territori dins l'àmbit del Pla d'Accions realitzant una política de suport i assessorament a entitats dels municipis o de l'àmbit del Pla d'Accions que tenen objectius de conservació del patrimoni natural, cultural o paisatgístic, per tal d'aconseguir un alt nivell de participació en les iniciatives de custòdia.	INICIADA	Cal seguir fomentant acords de custòdia del territori. La proposta es materialitza amb l'acció GF-4.
P1	Elaborar un inventari o mapa del patrimoni natural i cultural de les Muntanyes del Baix	Es proposava l'elaboració d'un inventari o mapa exhaustiu del patrimoni de les Muntanyes del Baix que identifiqui, descrigui i documenti els diversos elements patrimonials i d'interès cultural.	NO INICIADA	L'acció EP-3 respon a aquest objectiu.
P2	Aprovació de la tramitació de les diferents figures de protecció a nivell municipal corresponents al patrimoni natural i cultural dels municipis	En base a l'inventari del patrimoni de les Muntanyes del Baix (veure acció P1), es proposava l'aprovació en els ajuntaments que no en disposin del Pla especial i Catàleg del patrimoni, on fixar les distintes categories de protecció dels elements que finalment s'incloguin en el Catàleg.	NO INICIADA	Cal que els ajuntaments aprovin els respectius plans de protecció de patrimoni.
UP1	Realitzar un estudi sobre l'ús públic a l'àmbit i redactar una ordenança tipus	L'acció proposava realitzar un estudi de l'ús públic com a eina útil per analitzar la situació actual, avaluar-la, i incorporar criteris de gestió i actuacions compatibles amb la conservació dels recursos naturals i culturals de l'espai i per aconseguir un	REALITZADA	El document d'ordenances tipus s'ha realitzat. Cal que els ajuntaments l'adaptin a les necessitats del seu terme municipal.

		foment del coneixement i el respecte al medi que els posi en valor. Com a complement, es proposava la redacció d'una ordenança tipus d'ús públic, de manera que els ajuntaments disposessin d'un text normatiu que, si ho consideren oportú, podran adequar a les seves necessitats i aprovar en l'àmbit del seu terme municipal		
UP2	Establir un model de senyalització de les Muntanyes del Baix	L'acció consistia en elaborar un estudi per la homogeneïtzació dels models de senyalització (elements patrimonials, naturals, espais i instal·lacions d'ús públic i itineraris, etc.). En base a les propostes d'aquest estudi es proposava consensuar amb tots els Ajuntaments els models de senyalització a implantar.	INICIADA	L'acció ES-6 donarà continuïtat a aquesta proposta, amb l'elaboració d'un manual tècnic de senyalització, normalització i homogeneïtzació de mobiliari i cadenats pels camins.
UP3	Senyalització de la xarxa de camins i elaboració d'una proposta d'itineraris per les Muntanyes del Baix	Amb aquesta acció es proposava que, en base al Pla de camins (veure acció I9) i a l'estudi sobre l'ús públic (UP1) es procedís a la senyalització de la xarxa de camins en l'àmbit de les Muntanyes del Baix. Així mateix, caldria que aquesta senyalització ja incorporés el model de senyalització de les Muntanyes del Baix (UP2).	INICIADA	En fase d'execució. Amb el nou Pla, amb l'acció UP-3 es realitzaran accions de comunicació per tal de difondre i promoure la xarxa de camins i senders turístics dels Baix Llobregat.
UP4	Programació coordinada de les activitats que es desenvolupen en l'àmbit	L'acció proposava que el Consell Comarcal actués de coordinador d'esdeveniments i activitats socials i culturals i que es	REALITZADA	S'ha dut a terme des de l'àmbit comarcal. Cal donar continuïtat. L'acció ES-1 del nou Pla pretén

	de les Muntanyes del Baix	publicués una programació conjunta a partir de diferents canals de comunicació disponibles com fulletons, publicacions locals, pàgines webs municipals, entre d'altres.		coordinar totes les activitats educatives i divulgatives en l'entorn natural a través d'una agenda compartida d'activitats.
CD1	Campanya de comunicació i difusió d'aliments i productes locals	Es proposava dissenyar una campanya de comunicació amb l'objectiu d'informar sobre la producció d'aliments i productes locals, i fomentar el seu consum entre la població amb accions com punts de venda, difusió via web i mitjans de comunicació, organització de jornades i tallers, visites per a tots els públics, etc.	REALITZADA	Cal donar continuïtat a l'acció. S'ha treballat la promoció dels productes més característics de la zona: cirera, producte fresc del Parc Agrari, caves i vins, productes elaborats (pa, galetes, cerveses artesanes, melmelades..) S'ha treballat la promoció dels productes en el marc de diferents campanyes vinculades amb la gastronomia, turisme de reunions, turisme familiar i camins i senders.
CD2	Difondre i promocionar els valors naturals i patrimonials de les Muntanyes del Baix	Es proposava dissenyar i facilitar als ajuntaments un conjunt de materials comunicatius tipus, editables i reproduïbles segons les necessitats de difusió i promoció dels valors patrimonials i naturals.	REALITZADA	Cal donar continuïtat a l'acció. S'ha fet promoció del patrimoni que ofereix un servei turístic. Des del Consorci es pretén articular la tematització de les rutes de camins com la ruta dels castells, impuls de visites a patrimoni important "Monestir de Sant Ponç", creació de productes turístics, promoció de la gastronomia, etc. En l'àmbit de promoció també cal tenir en compte la difusió que es fa dels principals esdeveniments com les fires gastronòmiques (de carxofa,

				cireres, puríssima, etc.). L'acció ES-3 prevista al nou Pla recull aquesta idea: divulgar els serveis ecosistèmics de l'espai forestal i agrícola i els reptes de la seva gestió a través de sortides i activitats de coneixements sobre la gestió forestal sostenible, la producció de biomassa i l'activitat agrària.
CD3	Proposta comunicativa del Pla d'Accions de les Muntanyes del Baix	La proposta es basava en facilitar un conjunt de materials de comunicació per a què cada Ajuntament els pogués editar i produir utilitzant de la gràfica de les Muntanyes del Baix que s'aplicarà a tots els elements comunicatius generats per tal de donar coherència a totes les accions de comunicació.	REALITZADA	Caldrà tornar a comunicar i difondre el nou Pla d'Accions. En aquest sentit, val a dir que la línia estratègica LE-11 del nou Pla, té com a objectiu difondre i comunicar la imatge conjunta del territori de les Muntanyes del Baix. També l'acció ES-2 pretén realitzar campanyes d'informació al públic general sobre l'accés respectuós al medi natural i editar material divulgatiu de suport sobre els valors de les Muntanyes del Baix.

